

REFERAT Økonomiudvalget 2014-2017 d. 14-06-2017

Mødedato Onsdag d. 14. juni 2017 kl. 08:30

Mødested Økonomiudvalgsværelset

Indholdsfortegnelse

Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024.....	3
Finansiering af kystbeskyttelsesprojekter.....	7
Bebyggelse omkring Vestergade, Torvegade og Fisketorvet. Lokalplan nr. 0-798 til endelig vedtage	12
Nyt boligområde Gartnerbyen. Forslag til kommuneplantillæg nr. 16 og forslag til lokalplan nr. 8-8	15
Centerområde Tværkajen, Havnegade og Londongade, Odense havn. Forslag til kommuneplantillæg	18
Boliger ved Elvej 3. Forslag til kommuneplantillæg nr. 35 til offentlig høring.....	21
Boliger Rugårdsvej 33y. Forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og lokalplan nr. 0-852 til offentlig høring	24
Anlægsopfølgning for Odense Kommune 1. halvår 2017.....	27
Opfølgning på forsørgelses- og sikringsydelse 1. halvår.....	33
Effekt- og økonomiopfølgning for Odense Kommune 1. halvår 2017.....	40
Afsluttende revisionsberetning og endelig godkendelse af regnskab 2016.....	50
Levetidsforlængelse af byrådets tværgående Miljøpolitik og Miljøstrategi.....	55
LINDØ Port of Odense A/S - Anmodning om undtagelse fra offentlighedsloven.....	57
Tour de France.....	59
Lukket:	64
Lukket:	65
Udvalgenes budgetbidrag til Budget 2018.....	66
Thinkers50 Europe, European Business Forum 9.-10. maj 2017.....	73
Odense står sammen mod banderne - medarbejdertryghedspakke.....	77
Fastlægelse af økonomiudvalgsmøder for 2018.....	78
Odense Letbane - Etablering af driftsorganisation.....	80
Byrådets fremtidige repræsentation i udvalg, råd, nævn og bestyrelser mv.....	84
Opfølgning på budgetindsatser 2017.....	86
Borgmesterforvaltningens organisering.....	88
Lukket:	89
Borgmester Peter Rahbæk Juel orienterede om udgående medarbejdere og Post Nord.....	90

Punkt 1: Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024

05.00.00-P00-1-16

Resume

Handlingsplan for mobilitet og byrum er en samlet plan for udviklingen af fremtidens mobilitet og byrum, som skal være med til at understøtte Odenses vækst og fremgang. Handlingsplanen skal sikre, at byrums- og mobilitetsplanlægningen tænkes helhedsorienteret med fokus på trafiksikkerhed, fremkommelighed, bæredygtig mobilitet og bedre byliv uanset valg af transportmiddel. Planen tager afsæt i vedtagne mobilitetsmål i Kommuneplan 2016-2028 med fokus på bæredygtig mobilitet og indeholder et bruttokatalog over handlinger, der tilsammen vil sikre, at kommuneplanens mobilitetsmål nås.

Handlingsplanen for mobilitet og byrum vil være gældende fra vedtagelse i 2017 og til og med 2024 og vil være et værktøj for den politiske prioritering.

By- og Kulturudvalget skal årligt udvælge projekter til gennemførelse og til de kommende års budgetforhandlinger.

Handlingsplanen indstilles til endelig vedtagelse.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024 godkendes som planlægningsværktøj frem til 2024.
2. By- og Kulturudvalget bemyndiges til fremadrettet at godkende ændringer i Handlingsplanen for mobilitet og byrum 2017-2024.
3. Handlingsplanen er dynamisk, og By- og Kulturudvalget foretager en årlig prioritering af de økonomiske rammer inden for området.
4. Handlingsplan for mobilitet og byrum erstatter følgende planer:
  - Trafik og Mobilitetsplan 2008-2020.
  - Cykelhandlingsplan 2015-18.
  - Stiprioriteringen.
  - Strategi for Kollektiv Trafik 2014-2020.
  - Strategi for trafiksikkerhed 2015-2020.
  - Parkeringsstrategi 2013-2020.

Udvalgsmedlem Per Berga Rasmussen stiller følgende ændringsforslag:

"Ambitionen fra den tidligere kommuneplan om at begrænse privatbilismens andel af den samlede trafikmængde med 25 % frem mod 2025 fastholdes."

Udvalgsmedlem Per Berga Rasmussen stemmer for ændringsforslaget.

Rådmand Jane Jegind og udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen, Anker Boye, Lars Havelund, Brian Dybro og Pernille Bendixen stemmer imod.

Ændringsforslaget bortfalder dermed.

Udvalgsmedlem Brian Dybro stiller følgende ændringsforslag:

"Biltrafikken skal falde med 10 % frem til 2028 i forhold til 2014."

Udvalgsmedlemmerne Brian Dybro og Per Berga Rasmussen stemmer for ændringsforslaget.

Rådmand Jane Jegind og udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen, Anker Boye, Lars Havelund og Pernille Bendixen stemmer imod.

Ændringsforslaget bortfalder dermed.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget:

Rådmand Brian Skov Nielsen fremsætter følgende ændringsforslag:

"Ambitionen fra den tidligere kommuneplan om at begrænse privatbilismens andel af den samlede trafikmængde med 25 % frem mod 2025 fastholdes."

Ændringsforslaget forkastet med alle stemmer imod rådmand Brian Skov Nielsen.

Rådmand Susanne Crawley Larsen fremsætter følgende ændringsforslag:

"Biltrafikken skal falde med 10 % frem til 2028 i forhold til 2014".

Ændringsforslaget forkastet med alle stemmer imod rådmændene Susanne Crawley Larsen og Brian Skov Nielsen.

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet vedtog på mødet den 15/4 2015, at By- og Kulturforvaltningen skal udarbejde en ny Trafik- og mobilitetsplan, der i forhold til Trafik- og Mobilitetsplan 2008-2020 indeholder færre vejprojekter og flere mobilitetsprojekter. Samtidig blev det besluttet, at der også skal udarbejdes en fodgængerplan, en byrumsplan og en parkeringsstrategi. By- og Kulturforvaltningen besluttede i sommeren 2016 i forbindelse med en forenkling af forvaltningens mange strategier og planer, at den kommende handlingsplan også skulle erstatte eksisterende strategier og handlingsplaner inden for området. Dette er årsagen til den lange proces omkring udarbejdelsen af Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024.

Principperne for handlingsplanen blev drøftet i By- og Kulturudvalget den 24/1 2017. Udkastet til handlingsplanen har været drøftet i By- og Kulturudvalget den 2/5 2017 og 16/5 2017.

Én samlet handlingsplan

Handlingsplan for mobilitet og byrum er én samlet handlingsplan, som omhandler byrum og mobilitet i bred forstand med fokus på sikre smarte mobilitetsløsninger. Handlingsplanen sikrer ét samlet overblik inden for mobilitets- og byrumsplanlægning i kommunen, samt at mobilitetsplanlægningen tænkes på tværs af transportformer.

Planerne i Byrum og Mobilitet samles derfor i én samlet handlingsplan, ligesom der i Kommuneplan 2016-28 er opstillet samlede mål for mobilitet.

Handlingsplanen er et element i By- og Kulturforvaltningens arbejde med at forenkle strategier og planer. Planen erstatter dermed følgende eksisterende planer:

- Trafik og Mobilitetsplan 2008-2020.
- Cykelhandlingsplan 2015-18.
- Stiprioriteringen.
- Strategi for Kollektiv Trafik 2014-2020.
- Strategi for trafikikkerhed 2015-2020.
- Parkeringsstrategi 2013-2020.

Mobilitetsmål vedtaget i Kommuneplan 2016-2028

Planstrategiens strategiske målsætning er: En tilgængelig storby med bæredygtig mobilitet, hvor "vi udvikler en bæredygtig, smart og sundhedsfremmende mobilitet, der understøtter byfortætningen, binder Odense sammen på tværs af forstæder, bykvarterer og bymidte, skaber nye rum for byliv og livskvalitet og får dagligdagen til at hænge sammen for odenseanerne".

Målene for mobilitet frem til 2028 er vedtaget og indgår i Kommuneplan 2016-2028. Mobilitetsmålene tager udgangspunkt i en forventet vækst i befolkningen på 8 %, hvilket vil medføre en tilsvarende stigning i antallet af ture i Odense. Målet er, at biltrafikken fastholdes uændret på 2014-niveau, så antallet af private bilture i 2028 er det samme som i 2014 trods flere indbyggere, og at andelen af bilture dermed skal falde, og bæredygtige ture skal stige tilsvarende.

Handlingsplanen skal sikre, at væksten på ture i byen sker med bæredygtige transportmidler, så antallet af private bilture fastholdes trods befolkningstilvækst.

Mål for byliv

Byrum er indarbejdet i handlingsplanen, netop fordi byens rum er vigtige forudsætninger for mobiliteten, idet byrummene danner rammer og "gulvet" for både fodgængeres og cyklisters fremkommelighed og mobilitet og samtidig tiltrækker besøgende til byen og dermed øger mobiliteten. Byliv og spændende byrum er altafgørende for transformationen af Odense til en attraktiv storby for såvel odenseanere og potentielle tilflyttere, og vedrører andre forhold end mobilitet.

Da Kommuneplan 2016-2028 blev vedtaget, var planen, at der ud over en mobilitetsplan samtidig skulle udarbejdes en byrumsplan med tilhørende mål. Der er derfor behov for nye mål inden for byliv.

Følgende mål foreslås:

1. Mere liv i bymidtens byrum.

I 2016 er 52 % af odenseanerne enige i, at Odense har attraktive og levende byrum.

Målet er, at 70 % af odenseanerne i 2022 er enige i, at Odense har attraktive og levende byrum. Dette skal stige til 80 % i 2028.

2. Flere opholder sig i byrummene.

I forhold til 2016 skal antallet af ophold i bymidten øges med 20 % i 2022 og 25 % i 2028.

3. Flere går.

I forhold til 2015 skal antallet af fodgængere i bymidten øges med 10 % i 2020 og 25 % i 2028. (Målet om 25 % flere fodgængere i 2028 fremgår af Kommuneplan 2016-28).

Principper bag handlingsplanen

Efter en periode med fokus på store anlægsprojekter vurderer By- og Kulturforvaltningen, at det fremadrettet handler om at udnytte den eksisterende vejkapacitet smartere og påvirke odenseanerne til at vælge den smarteste mobilitetsløsning for dem i den givne situation og at optimere udnyttelsen af den eksisterende infrastruktur.

Handlingsplanen er bygget op efter det svenske firetrinsprincip, som også København, Aarhus og Aalborg arbejder ud fra, og hvor fokus først og fremmest er på at ændre transportadfærd og udnytte den eksisterende vejkapacitet mest optimalt og kun som nødløsning udvide, ombygge eller nyetablere infrastruktur. Handlingsplanen er faseopdelt, så der i perioden frem til letbanens start i 2020 stort set ikke vil blive foretaget yderligere større anlægsprojekter i bymidten og i letbanetraceet, da der i denne periode er fuldt fokus på fremkommelighed og adfærdspåvirkning.

Dynamisk plan med årlig prioritering af midler

Handlingsplan for mobilitet og byrum danner grundlag for den årlige økonomiske prioritering af anlægsrammen i By- og Kulturforvaltningen. Den samlede sum af investeringer, såfremt alle handlingsplanens projekter ønskes gennemført, overstiger den samlede sum af midler på anlægsrammen frem til 2024. Dette kan finansieres gennem de årlige budgetforlig.

Det er umuligt at forudsige, hvilke udfordringer Odense vil have på mobilitetsområdet i 2024. Ingen kender den teknologiske fremdrift inden for smart mobilitet og førerløse køretøjer. Det er derfor nødvendigt, at handlingsplan for mobilitet og byrum er en dynamisk plan, som årligt opdateres, såfremt der er behov for dette.

Fra 2018 samles de nuværende anlægsrammer i én anlægsramme til projekter inden for byrum og mobilitet.

Årlig benchmark

Forud for den årlige prioritering af kommende års anlægsmidler vil By- og Kulturudvalget blive præsenteret for en benchmark inden for mobilitet, byliv og trafikssikkerhed.

- Mobilitet: Benchmark i forhold til mobilitetsmålene baseret på data fra DTU Transports transportvaneundersøgelse samt data vedrørende børns transport til skole.
- Byliv: Status på ophold udvalgte steder i byen og fodgængertællinger.
- Trafikssikkerhed: Data fra politiregistrerede ulykker i Odense Kommune og skadestuedata fra OUH.

Processen bag

I forbindelse med handlingsplanen er der i efteråret 2015 gennemført en borgerpanelundersøgelse med fokus på holdninger til og tilfredshed med mobilitet, fremkommelighed og parkering i Odense. Hertil blev der i maj 2016 gennemført endnu en undersøgelse om brugen af bymidten og tilfredshed med opholdsmuligheder og byliv. Der er gennemført 6 fokusgruppeinterviews med udvalgte grupper:

- Børnefamilier.
- Skoleelever i 6.-7. klasse.
- Studerende.
- Ansatte på større arbejdspladser i Odense.
- Seniorer i forstæderne.
- Ældre borgere og Ældrerådet.

Der er desuden gennemført en undersøgelse blandt bilister i Odense i foråret 2016 omkring fremkommelighed, trafikinformation og parkering i Odense.

Herudover har der været en omfattende involveringsproces med afholdelse af workshops og møder med både interne og eksterne interessenter. Blandt de eksterne interessenter er Trafikgruppen, herunder Ældrerådet, Handicaprådet, Seniorhuset, FynBus, FDM, Cyklistforbundet, Fynsk Erhverv, Cityforeningen, Fragtcentralen, TaxaFyn, uddannelsesinstitutioner, større arbejdspladser i Odense, skoler mfl.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Planen vil underbygge Odense som en tilgængelig grøn storby med bæredygtig mobilitet. Mange af projekterne vil kunne skabe bedre byliv og dermed en mere attraktiv by at bosætte sig i.

Flere borgere er sunde og trives

Planen sikrer en markant vækst i sund mobilitet - gang og cykling. Motion og grønne gader og byrum bidrager ikke kun til bedre fysisk sundhed, men også til mental sundhed. Fokusgruppeinterviews med borgere, der har skiftet fra bil til cykel, påviser, at cyklister føler sig mindre stressede, fordi de får frisk luft og bliver "blæst" igennem på vej hjem.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Børn bliver mere læringsparate, når de er fysiske aktive, bl.a. igennem gang og cykling (Kilde: http://foodoflife.ku.dk/nyheder/2012/966_cykelborn/). Det giver samtidig muligheder for, at flere børn bliver selvhjulpne fra en tidlig alder.

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Bedre mobilitet giver mulighed for, at flere kan deltage i fællesskaber. Gode byrum understøtter mulighederne for fællesskaber.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

En by for alle giver flere funktionsdygtige ældre og handicappede mulighed for at færdes og mødes på egen hånd. Det bidrager til bedre sundhed og større livskvalitet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Handlingsplan for Mobilitet og Byrum24052017

Punkt 2: Finansiering af kystbeskyttelsesprojekter

04.18.00-A00-1-16

Resume

Nærværende sag har været behandlet som drøftelsessag af By- og Kulturudvalget på mødet den 7/3 2017.

Odense Kommune har i lighed med en række andre kommuner startet projekter op med henblik på etablering af stormflodssikring. Kommunerne fungerer i disse projekter som facilitator for at fremme projekternes gennemførelse, hvor grundejerne i de berørte områder er projektejerne.

Projekter til stormflodssikring finansieres som udgangspunkt af de grundejere, som har direkte eller indirekte nytte af sikringen. Kystbeskyttelsesloven åbner dog også op for, at kommunerne kan yde støtte (medfinansiering) til de konkrete projekter til sikring mod stormflod.

Seden Strandby, hvor Odense Kommune p.t. er involveret i et projekt til sikring mod stormflod, har fremsat en forespørgsel om kommunal medfinansiering på 50 % af den samlede anlægsudgift på ca. 5.000.000 kr. for projektet. Det konkrete projekt vil udmønte sig i en forventet udgift på mellem ca. 8.000 kr. og ca. 50.000 kr. for de berørte grundejere afhængig af omfanget af den beskyttelse, grundejerne opnår. Samtidig vil samme grundejere kunne forventes at blive begunstiget med værdistigninger på deres ejendomme, få bedre forsikringsvilkår og opnå en generel tryghed omkring sikring af deres ejendom ved gennemførelse af stormflodssikringen.

Dette er det første af en række projekter til sikring mod stormflod, som ud fra lighedsprincippet bør stilles lige. Nuværende og kommende projekter estimeres til en samlet anlægsudgift på ca. 60 mio. kr., hvoraf den eventuelle kommunale medfinansiering som følge af lighedsprincippet skal regnes. Med en periodisering af finansieringsbehovet vil en bevilling kunne spredes over en 4-årig eller længere periode.

De fysiske anlæg for stormflodssikring forankres, etableres og driftes efterfølgende af en juridisk enhed, et digelag, som er oprettet efter reglerne i kystbeskyttelsesloven. Finansiering af projektet sker ved optagelse af et lån af digelaget. Kommunen har mulighed for at stille kommunal garanti for lån til etablering af kystbeskyttelse, en garantistillelse, som ikke påvirker den kommunale låneramme. Den forventede samlede garantistillelse kan blive på op til ca. 60 mio. kr.

På grund af den igangværende budgetproces ønsker forvaltningen ikke at anmode om en forhåndsprioritering af budgetmidler, hvorfor anmodningen om kommunal medfinansiering indstilles til afslag. Ydermere finder forvaltningen, at der er tale om forholdsvis beskedne udgifter, som grundejerne skal egenfinansiere sammenholdt med den nytte, de opnår.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Med henvisning til den igangværende budgetproces meddeles afslag til, at Odense Kommune vil bevilge midler til at yde kommunal medfinansiering af projekter til sikring mod stormflod ud over den lovpligtige grundejerforpligtelse.
2. Odense Kommune vil stille kommunal garanti for lån til digelag til etablering af stormflodssikring.

Udvalgsmedlem Lars Havelund stiller følgende ændringsforslag til indstillingens punkt 1:

"Odense Kommune vil yde kommunal medfinansiering af projekter til sikring mod stormflod ud over den lovpligtige grundejerforpligtelse. Medfinansieringen sker fra By- og Kulturudvalgets anlægsramme."

Udvalgsmedlem Lars Havelund stemmer for ændringsforslaget.

Udvalgsmedlemmerne Anker Boye, Anders W. Berthelsen, Brian Dybro, Per Berga Rasmussen og Pernille Bendixen stemmer imod.

Ændringsforslaget bortfalder dermed.

Derefter stemte udvalget om indstillingen.

Udvalgsmedlem Lars Havelund stemte imod indstillingens punkt 1.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Rådmand Jane jegind deltog ikke i behandlingen af dette punkt grundet inhabilitet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget:

Rådmand Steen Møller fremsætter følgende ændringsforslag til indstillingens punkt 1:

"Odense Kommune vil yde kommunal medfinansiering af projekter til sikring mod stormflod ud over den lovpligtige grundejerforpligtelse. Medfinansieringen sker fra By- og Kulturudvalgets anlægsramme."

Ændringsforslaget forkastet med alle stemmer imod rådmand Steen Møller.

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Rådmand Steen Møller stemmer imod indstillingens punkt 1.

Rådmand Jane jegind deltog ikke i behandlingen af dette punkt på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Odense Kommune vedtog i 2015 en Risikostyringsplan for Odense Fjord. Med Risikostyringsplanen peges der på konkrete udsatte områder, hvor der skal arbejdes for at fremme og etablere sikring mod stormflod for at beskytte mennesker og ejendom mod oversvømmelser, f.eks. i form af diger.

Odense Kommune er som en række andre danske kommuner nu i gang med konkrete projekter til sikring mod stormflod. Det sker aktuelt i Seden Strandby og ved Færgevej, hvor der arbejdes for etablering af diger. Kommunens rolle i dette arbejde består i at understøtte og facilitere projekterne, da det er de lokale grundejere, som er projektejere - et ansvar, som efterfølgende forankres i et lokalt digelag.

Grundejerforpligtelse

Kystbeskyttelsesloven fastslår, at formålet med kystbeskyttelsesforanstaltninger er at beskytte mennesker og ejendom mod nedbrydning fra havet, men der skal også tages hensyn til økonomiske og miljømæssige forhold. Det fremgår af Kystbeskyttelseslovens § 5, stk. 3, at "Bidrag kan pålægges grundejere, der opnår beskyttelse ved foranstaltningen, eller som i øvrigt opnår en fordel derved. Det enkelte bidrags størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen."

Fordeling af omkostninger, og hvad grundejere, kommunen og de enkelte parter skal bidrage med, er ikke forudbestemt. Kystbeskyttelsesloven fastlægger, at det som udgangspunkt er de grundejere, der har direkte nytte af beskyttelsen, som skal betale for den nødvendige kystbeskyttelse (stormflodssikring). Det vil sige de grundejere, hvis bolig og grund bliver sikret af stormflodssikringen mod vandindtrængning. Kystbeskyttelsesloven begrænser imidlertid ikke kredsen af private ejendomsjere, der kan pålægges bidragspligt, til ejerne af de direkte beskyttede ejendomme. Den medtager også ejendomme, som i øvrigt opnår en fordel ved foranstaltningen (har indirekte nytte), f.eks. får sikret tilgængelighed til ens ejendom, adgang til kysten mv.

Odense Kommune vil, som eventuel grundejer, på lige fod med private grundejere skulle bidrage økonomisk til stormflodssikringen. I de to aktuelle projekter i Seden Strandby og Færgevej vil Odense Kommune som grundejer blive forpligtet i begrænset omfang, men der kan fremadrettet komme projekter, hvor kommunen i højere grad kan blive forpligtet økonomisk som grundejer.

Kommunal medfinansiering

Kystbeskyttelseslovens § 9a, stk. 2, åbner op for, at kommunen kan bidrage med et beløb (medfinansiering), selvom kommunen ikke er grundejer eller opnår nytte af projektet. Med denne hjemmel i kystbeskyttelsesloven kan kommunen yde støtte til kystsikring i det omfang, som kommunen ønsker at støtte projektet, uden at spørgsmålet vurderes efter kommunalfuldmagtsreglerne (ulovlig støtte til enkeltpersoner).

Det er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorledes et projekt til sikring mod stormflod samlet skal finansieres, hvor udgiftsfordelingen fastlægges via en fordelingsnøgle. Fordelingsnøglen kan fastlægges ud fra forskellige saglige principper om f.eks. bygninger og grundarealers højdekote, nærhed til kysten, om der ydes kommunal medfinansiering mv.

Finansieringen og dermed fordelingsnøglen kan sammensættes på mange måder, hvilket betyder, at der i praksis er stor forskel på, hvordan stormflodssikringen finansieres.

Finansiering – veje og infrastruktur

Ud over bidrag som traditionel grund-/ejendomsejer, skal nytteværdien for kommunale veje og infrastruktur også værdisættes således, at der er en sammenhæng mellem de eventuelle omkostninger og skadevirkninger, en stormflod vil kunne have, og det bidrag kommunen skal yde for at få beskyttet sine veje. Veje kan i et vist omfang godt tåle at blive oversvømmet, hvorfor en sikring af vejnettet er af mindre betydning. Dog kan visse veje have funktioner af større og mindre betydning, f.eks. redningsveje mv., hvorfor der kan argumenteres for en differentieret værdisætning af de enkelte veje.

Der er på udvalgsmødet den 7/3 2017 redegjort for model for værdisætning af offentlige veje i forbindelse med etablering af sikring mod stormflod.

Odenses finansieringsmodel

Der anmodes om en generel stillingtagen til kommunal medfinansiering af projekter til sikring mod stormflod i Odense Kommune. Til illustration benyttes projektet i Seden Strandby som case.

Case – Digeprojekt i Seden Strandby

I Seden Strandby har grundejerforeningen nedsat en digegruppe, som By- og Kulturforvaltningen samarbejder med omkring projektet til sikring mod stormflod. Digegruppen har noteret sig, at nogle kommuner yder stor støtte (medfinansiering) til finansiering af lignende projekter. Støtte, som rækker langt ud over den kommunale nytte og grundejerforpligtelse.

Digegruppen har derfor henvendt sig til By- og Kulturudvalget og anmodet om, at Odense Kommune medvirker til medfinansiering på 50 % af stormflodssikringen af Seden Strandby i lighed med, hvad man politisk har besluttet i Roskilde Kommune for et konkret projekt. Det skal bemærkes, at i Slagelse Kommune har man derimod valgt en traditionel tilgang, hvor kommunen kun betaler det pligtmæssige grundejerbidrag i henhold til kystbeskyttelsesloven.

Det konkrete projekt i Seden Strandby forventes at få en samlet anlægssum på ca. 5.000.000 kr. inkl. moms.

Specifikt for projektet i Seden Strandby skal bemærkes, at det suppleres af et naturprojekt øst for Seden Strandby, som vil sikre Seden Strandby mod oversvømmelse fra østsiden med tilbagetrukne diger. Odense Kommune har fået støtte fra Miljø- og Fødevareministeriet til naturprojektet, som vil give mere natur til området samtidig med, at det gør digeløsningen for Seden Strandby ca. 1 mio. kr. billigere (uden naturprojektet ville sikringen af Seden Strandby have en samlet anlægssum på ca. 6 mio. kr.). Etableringen af det østlige dige gennemføres som et selvstændigt projekt, hvor Odense Kommune står for projektstyringen og restfinansieringen.

Med den nuværende fordelingsnøgle (er ikke endeligt fastlagt endnu) for projektet bliver der taget udgangspunkt i et fællesbidrag for alle involverede grundejere i området, og et ejendomsbidrag ud fra boligens kote, hvis beboelsen bliver sikret. Fordelingsnøglen bevirker, at det endelige bidrag for grundejerne i området bliver på mellem ca. 8.000 kr. og ca. 50.000 kr., som kan afvikles kontant eller afdrages over 25 år, hvilket vil give grundejerne en månedlig udgift på mellem ca. 40 kr. og ca. 250 kr. over 25 år.

Den kommunale grundejerforpligtelse består i Seden Strandby alene af de kommunale veje og værdisættes ud fra den vedtagne model til ca. 100.000 kr., idet Odense Kommune ikke råder over grunde eller ejendom i området. Dette bidrag har en beskedent betydning for den konkrete udgiftsfordeling for Seden Strandby med et samlet budget på ca. 5.000.000 kr. Dertil kommer, at forsyningsselskaberne i området (VandCenter Syd og NEF Strøm A/S) vil bidrage med samlet ca. 200.000 kr. for sikring af deres installationer.

Med fradrag af det pligtmæssige grundejerbidrag fra Odense Kommune og bidraget fra forsyningsselskaberne vil den anmodede kommunale medfinansiering på 50 % bevirke et kommunalt tilskud på ca. 2.350.000 kr. til det konkrete projekt for Seden Strandby, hvilket kræver en særskilt bevilling. En kommunal medfinansiering vil nedbringe grundejernes bidrag forholdsmæssigt med 50 %, det vil sige til en grundejerforpligtelse på mellem ca. 4.000 kr. og ca. 25.000 kr., som kan afvikles kontant eller afdrages over 25 år, hvilket vil give grundejerne en månedlig udgift på mellem ca. 20 kr. og ca. 125 kr. over 25 år.

Med afsæt i denne case for Seden Strandby er det vigtigt at være opmærksom på, at den kommunale støtte til kystbeskyttelsesprojekter (medfinansieringen), når man ser bort fra den lovpligtige grundejerforpligtelse, som følge af lighedsprincippet fra projekt til projekt skal være ens. Det vil sige, at beslutter kommunen i et projekt at yde f.eks. 25 % i medfinansiering, så skal samme støtte gives til andre sammenlignelige projekter. Det er derfor afgørende, at eventuelt begunstigede projekter sidestilles og får samme vilkår.

Odense Kommune er p.t. kun blevet mødt med en konkret forespørgsel om kommunal medfinansiering fra digegruppen i Seden Strandby, men kommunen vil ganske givet fremadrettet blive mødt med ønsker fra andre berørte grundejere om kommunal medfinansiering til økonomisk understøttelse af stormflodssikringen. Det skal i den forbindelse nævnes, at de sikrede grundejere ved gennemførelse af projekter til sikring mod stormflod vil blive begunstiget med værdistigninger på deres ejendomme, få bedre forsikringsvilkår og opnå en generel tryghed omkring sikring af deres ejendom.

Det er By- og Kulturforvaltningens estimat, at samtlige nuværende og kommende lokale projekter til sikring af ejendomme og værdier i Odense Kommune til en højde på kote 2,4-2,5 meter samlet vil kunne beløbe sig til en udgift på ca. 60 mio. kr. (inkl. moms). Heraf går ca. 40 mio. kr. til en eventuel sluse ved Stige Ø, som vil kunne sikre hele Odense Havn, Fynsværket mv. Ønskes der ikke etableret en sluse ved Stige Ø, estimeres de lokale løsninger til sikring af samme områder med diger, hævning af kajanlæg i Odense Havn mv. at beløbe sig til en samlet udgift på ca. 90 mio. kr. (inkl. moms).

De angivne estimater på en samlet anlægsøkonomi for projekter til sikring mod stormflod i Odense er forbundet med en betydelig usikkerhed, da det på nuværende tidspunkt kun er projekterne for Seden Strandby og Færgevej, som er på et stadie, hvor anlægsudgiften kendes med en betydelig sikkerhed. Det er ud fra den estimerede økonomi forventningen, at der opnås den samlede mest fordelagtige anlægsøkonomi med en sluseløsning ved Stige Ø, hvorfor denne estimerede økonomi lægges til grund i nedenstående beregninger. Det skal bemærkes, at der ikke er truffet nogen beslutning om, hvorvidt der skal etableres en sluse eller ej, da der afventer et afklaringsarbejde, hvor blandt andet Odense Havn skal inddrages som en vigtig part.

By- og Kulturforvaltningen har til budget 2018-21 indgivet et anlægsønske til stormflodssikring af Odense Fjord med afsæt i den samlede estimerede anlægsøkonomi og det konkrete ønske om 50 % kommunal medfinansiering, hvilket har udmøntet sig i et samlet anlægsønske på 30 mio. kr.

Til By- og Kulturudvalgets vurdering af størrelsesordenen af en eventuel kommunal medfinansiering på forskellige niveauer er der udarbejdet nedenstående skema, hvor en eventuel sluseløsning er økonomisk isoleret:

(Beløb i mio. kr.)	0 % komm. medfinansiering	25 % komm. medfinansiering	50 % komm. medfinansiering	75 % komm. medfinansiering		Samlet projekt økonomi
Lokale digeløsninger ekskl. sluse	0	5	10	15		20
Sluse v. Stige Ø	0	10	20	30		40
Total	0	15	30	45		60

Hvis der ønskes medvirken til kommunal medfinansiering, er det By- og Kulturforvaltningens vurdering, at den bevilgede medfinansiering også dækker over en eventuel kommunal grundejerforpligtelse (som ejendomsejer og/eller vejejer), således at den samlede kommunale økonomiske forpligtelse i konkrete projekter ikke vil kunne overstige den kommunale medfinansiering, der søges tilsagn om. Ligeledes vil en eventuel medfinansiering alene være udtryk for den kommunale økonomiske forpligtelse i forbindelse med etableringen af den fysiske sikring mod stormflod, men ikke for det efterfølgende driftsansvar, hvor kommunen alene kan forpligte sig i det omfang, den har grundejerforpligtelse (som ejendomsejer og/eller vejejer).

I forbindelse med en eventuel kommunal medfinansiering er det vigtigt at holde sig for øje, at finansieringsbehovet vil fordele sig over en længere årrække, idet hovedparten af projekterne end ikke er konkretiseret endnu. Ydermere er planlægningsfasen frem til realiseringen af de enkelte projekter oftest en længere proces. Konkret vurderes finansieringsbehovet for projektet i Seden Strandby tidligst at blive aktuelt i 2018.

Med udgangspunkt i en eventuel kommunal medfinansiering på 50 % (blot et tænkt eksempel) kunne en bevillingsmæssig periodisering se ud på følgende måde:

(Beløb i mio. kr.)	2018	2019	2020	2021	Samlet bevilling
Lokale digeløsninger ekskl. sluse	1,5	2,5	2,5	3,5	10
Sluse v. Stige Ø	0	0	10	10	20
Total	1,5	2,5	12,5	13,5	30

Ved en eventuel bevilling er det vigtigt at bemærke, at periodiseringen såvel som finansieringsbehovet er forbundet med en betydelig usikkerhed, hvorfor en budgetmæssig adgang til overførsel vil være nødvendig.

På grund af den igangværende budgetproces, hvor der først vil komme politiske drøftelser og beslutninger senere på året, ønsker forvaltningen på nuværende tidspunkt af respekt for budgetprocessen ikke at anmode om en forhåndsprioritering af budgetmidler, hvorfor anmodningen om kommunal medfinansiering indstilles til afslag. Ydermere finder forvaltningen, at der er tale om forholdsvis beskedne udgifter, som grundejerne skal egenfinansiere, sammenholdt med den nytte, de opnår ved etablering af stormflodssikringen.

Lånemuligheder

Kommunen er som beskrevet ovenfor facilitator på projekter til sikring mod stormflod, idet den egentlige projektejer er grundejerne, hvilket er fastlagt i kystbeskyttelsesloven.

Når projekter til sikring mod stormflod går fra idé- og projektfasen og skal realiseres, bliver projektet forankret i en juridisk enhed, et digelag, som står for etableringen og den efterfølgende drift. Finansiering af projektet sker ved optagelse af et lån af digelaget.

Det følger af lånebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 3, at kommunen kan stille kommunal garanti for lån til digelag til kystbeskyttelsesforanstaltninger. En sådan garantistillelse påvirker ikke den kommunale låneramme og vil samtidig give digelaget mulighed for at optage et 25-årigt lån i KommuneKredit på favorable vilkår. Denne låneadgang er således medvirkende til at give bidragsyderne (borgerne) en så lav ydelse som mulig.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

Økonomi

Odense Kommune kan som grundejer og vejejer have en økonomisk forpligtelse i kystbeskyttelsesprojekter, hvilket kan variere fra projekt til projekt afhængigt af omfanget af kommunale ejendomme og vejarealer i det beskyttede område. Denne forpligtelse er obligatorisk, hvor Odense Kommune på lige fod med andre grundejere skal bidrage til finansieringen. Denne lovpligtige finansiering må sikres fra projekt til projekt med en konkret bevilling.

Eventuel kommunal medfinansiering, som beskrevet ovenfor, kræver ligeledes en bevilling af midler. Det vil dog, grundet lighedsprincippet, være nødvendigt at træffe beslutning om en samlet bevilling, og med et tilsagn om f.eks. 50 % kommunal medfinansiering vil der skulle gives en samlet bevilling på ca. 30 mio. kr., som kan budgetteres over en årrække.

Odense Kommune påtager sig en økonomisk risiko ved garantien. Samlet vurderes risikoen dog begrænset, da der er bidragspligt til digelagets aktiviteter, som vil blive sikret gennem tinglysning indenfor digelagets område. Kommunen har i henhold til Kystbeskyttelsesloven mulighed for at yde støtte til projektet, hvorfor kommunegarantien ydes uden at opkræve garantiprovision.

Kommunal garantistillelse til KommuneKredit for digelaget til optagelse af lån til kystbeskyttelsesforanstaltninger vil ikke påvirke den kommunale låneramme, jf. lånebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 3.

Punkt 3: Bebyggelse omkring Vestergade, Torvegade og Fisketorvet. Lokalplan nr. 0-798 til endelig vedtagelse

01.00.00-P16-2-16

Resume

Lokalplanforslag nr. 0-798 for bebyggelse omkring Vestergade, Torvegade og Fisketorvet har været i 8 ugers offentlig høring. Der er indkommet to høringssvar. Høringssvarene omhandler primært bygherres ønske om enkelte, mindre justeringer i lokalplanen samt en borgers bekymring for cyklisternes forhold.

Høringssvarene giver ikke anledning til, at By- og Kulturforvaltningen vurderer, at der er behov for væsentlige ændringer i lokalplanen. Lokalplanen foreslås dog at blive vedtaget med enkelte ændringer på kortbilagene.

Høringssvar om nedenstående foreslås ikke imødekommet:

- Ønske om mulighed for flere lejligheder med ensidigt dagslysindtag.
- Ønske om bestemmelser for cykelstier.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Lokalplanforslag nr. 0-798, Bebyggelse omkring Vestergade, Torvegade og Fisketorvet, vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.
2. Høringssvar besvares som foreslået i hvidbogen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen med den tilføjelse, at det anbefales at øge muligheden i byggefelt 1 fra 9 til 11 lejligheder med ensidigt dagslysindtag.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Lokalplanforslag nr. 0-798, Bebyggelse omkring Vestergade, Torvegade og Fisketorvet, er udarbejdet for at kunne realisere nyt byggeri på de sydlige byggefelter i projektet "Fra gade til by".

Da der har været stor offentlighed om hele omdannelsen af Thomas B. Thriges Gade, og projektet dagligt formidles i Fra Gade til Bys røde infoboks, er der ikke afholdt borgermøder.

I høringsperioden er der indkommet to høringssvar. Høringssvarene er samlet i en hvidbog, hvor der også er givet forslag til svar på høringssvarene. Hvidbogen er vedlagt som bilag.

Høringssvarene kommer fra bygherre AP Ejendomme via Totalentreprenør Aarsleff A/S og fra en borger i bymidten.

Bygherre har en række bemærkninger, der enten er forslag til mindre præciseringer eller har karakter af besvarelser på, hvordan de tænker at leve op til lokalplanens krav. Derudover er der ønske om følgende konkrete ændringer eller præciseringer i lokalplanen:

- Lokalplanen giver mulighed for 9 lejligheder med ensidigt dagslysindtag i byggefelt 1. Der ønskes, at denne mulighed øges til 11 lejligheder.
- På lokalplanens kortbilag 2 ønskes etageangivelserne tilrettet i henhold til en viderebearbejdning af projektet. Den største ændring er i byggefelt 1, hvor udstrækningen af 7. etage ønskes øget i bygningens sydlige fløj.
- På lokalplanens kortbilag 3 ønskes placering af facadebegrønning over stueplan ændret.
- En uoverensstemmelse i lokalplanens krav til areal til fælles tagterrasser bedes konsekvensrettes, arealkravet beskrives to forskellige steder som henholdsvis 300 m² og 330 m².

Jacob Frank Hansen, der bor i bymidten, udtrykker undren over fraværet af bestemmelser om cykelstier og cyklistforhold i øvrigt i lokalplanen. Han udtrykker bekymring for cyklisternes forhold, især om hvor man kan køre, og hvordan man krydser letbanens skinner.

Lovgrundlag

Lokalplanen er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.

By- og Kulturforvaltningens vurderinger af de indkomne høringssvar

Forvaltningen vurderer, at høringssvarene ikke giver anledning til væsentlige ændringer af den lokalplan, der har været i høring.

Forvaltningen foreslår på baggrund af høringssvarene, at følgende fastholdes i lokalplanen:

Vedrørende ønske om mulighed for flere lejligheder med ensidigt dagslysindtag

Forvaltningen vurderer, at lokalplanens bestemmelse 3.3, der sikrer bygherre mulighed for 9 boliger med ensidigt dagslysindtag i byggefelt 1, er tilstrækkeligt for at sikre en god udnyttelse af bebyggelsen og et varieret udbud af lejligheder i forskellige størrelser.

Vedrørende ønske om bestemmelser for cykelstier

Cykelstier og trafikforhold i øvrigt er ikke medtaget i lokalplanen, da det er behandlet i lokalplan nr. 0-732 "Omdannelse af Thomas B. Thriges Gade", som også gælder i området.

Odense Kommune prioriterer cykeltrafikken meget højt, og hele "Fra gade til by" projektet sigter netop på at lede biltrafikken udenom og opprioritere cyklister, fodgængere og kollektiv trafik. Projektet indeholder en nord-sydgående SuperCykelsti. Heri ligger der dog, at der også tages hensyn til dem, som skal på tværs – fodgængere, citybussen og varetransport. I forhold til cyklisternes krydsning af skinner vil det ske i rette vinkler, der mindsker risiko for cyklistulykker.

By- og Kulturforvaltningen foreslår på baggrund af høringssvarene, at følgende præciseres i lokalplanen:

Vedrørende etageangivelse på kortbilag

På lokalplanens kortbilag 2 tilrettes etageangivelser i byggefelt 1, så 7. etage kan strække sig over et lidt større areal. Det øgede areal er trukket tilbage fra facadelinjen og vurderes ikke at give skyggegener eller skæmme projektet eller omgivelserne.

Vedrørende placering af facadebegrønning på kortbilag

På lokalplanens kortbilag 3 ændres placering af facadebegrønning over stueplan. Omfanget svarer omtrentligt til lokalplanforslagets krav. Ændringen vil medføre, at nogle af de grønne facader bliver mindre synlige fra terræn, men giver mere kvalitet på tagterrasserne og vil være nemmere at vedligeholde.

Vedrørende uoverensstemmelse i krav til tagterrassers areal

En mindre uoverensstemmelse i lokalplanens krav til areal til fælles tagterrasser konsekvensrettes til 300 m².

Handlemuligheder

- Lokalplanen vedtages uden ændringer.
- Lokalplanen vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.
- Lokalplanen vedtages med dele af de foreslåede ændringer.
- Lokalplanen vedtages ikke.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Lokalplanforslaget giver mulighed for opførelse af 12.000 m², hvoraf boligdelen udgør cirka 220 boliger. Det er attraktive, centralt placerede boliger, der er en del af de 10.000 nye boliger, som kommuneplan 2016-2028 indeholder.

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Lokalplanforslaget giver mulighed for opførelse af 4.900 m² til detailhandel i forbindelse med byens hovedstrøg.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning, ud over, hvad der allerede er budgetteret.

Bilag

Lokalplan 0-798 Bebyggelse omkring Vestergade, Torvegade og Fisketorvet - end

Hvidbog til lokalplan nr. 0-798 TBT syd m. høringssvar

Punkt 4: Nyt boligområde Gartnerbyen. Forslag til kommuneplantillæg nr. 16 og forslag til lokalplan nr. 8-811 til offentliggørelse

01.02.05-P00-6-16

Resume

Sagen var forelagt på By- og Kulturudvalgets møde den 16/5 2017 som beslutningssag. Udvalget behandlede sagen som en drøftelsessag, hvorfor sagen forelægges på ny som beslutningssag.

Forslag til kommuneplantillæg nr. 16 og forslag til lokalplan nr. 8-811 for Gartnerbyen er udarbejdet for at realisere ønsket om at udvikle en ny bydel – Gartnerbyen - med erhverv, butikker, rekreative arealer og boliger på den tidligere GASA-grund ved Middelfartvej/Lavsenvænget i Bolbro.

Lokalplanforslaget omhandler en overordnet rammelokalplan for hele området, som konkret er opdelt i to. Her kan område 1 bebygges umiddelbart, hvorimod der skal udarbejdes en ny lokalplan for område 2, før den del kan udbygges.

Forslag til lokalplan og kommuneplantillæg forelægges til beslutning før den lovpligtige offentlighedsfase i 8 uger.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at forslag til kommuneplantillæg nr. 16 og forslag til lokalplan nr. 8-811 Gartnerbyen, boliger, service og erhverv, offentliggøres i 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

By- og Kulturudvalget besluttede på mødet den 13/12 2016 at igangsætte planlægning for at omdanne den tidligere GASA-grund ved Middelfartvej/Lavsenvænget i Bolbro til en helt ny bydel med boliger, erhverv og service - Gartnerbyen. Der blev igangsat en forudgående høring i perioden 16/1 til 6/2 2017 for at indhente idéer og forslag til den kommende planlægning. I offentlighedsfasen blev der sammen med GASA Group og den kommende ejer H. Skjøde Knudsen A/S afholdt et velbesøgt borgermøde den 18/1 2017. I løbet af offentlighedsfasen indkom der 11 høringssvar.

Høringssvarene indeholdt primært opmærksomhed på mangel på parkeringspladser i forbindelse med aktiviteterne i Odense Idrætspark samt en række bidrag til den kommende planlægning, herunder etablering af en parkeringskælder, en forbindelse henover jernbanen og flytning af Bolbro Bibliotek til området. Høringssvarene er noteret i forhold til lokalplanen, og andre konkrete forslag er videresendt til rette myndighed eller den kommende ejer. Se vedlagte hvidbog for uddybning af de indkomne høringssvar.

Kommuneplantillæg

Da lokalplanforslaget ikke er i overensstemmelse med den eksisterende kommuneplan, ledsages lokalplanforslaget af et tillæg til kommuneplanen. Kommuneplantillægget indeholder følgende:

- Ændring af anvendelse i område 1 til henholdsvis centerformål, bolig- og serviceformål og boligformål.
- Ændring af udbygningsmuligheden til 140.000 m² fra 90.000 m²
- Mulighed for at etablere 3.000 m² bruttoetageareal til butikformål.

Lokalplanforslaget

På baggrund af offentlighedsfasen og i samarbejde med den nye ejer har By- og Kulturforvaltningen udarbejdet et forslag til lokalplan til Gartnerbyen. Lokalplanforslaget indeholder dels en såkaldt rammelokalplan for hele området, hvor der arbejdes med bebyggelse på ca. 140.000 m², og en byggeretsgivende lokalplan for område 1, hvor der for tiden arbejdes med bebyggelse på ca. 80.000 m². Der skal derfor udarbejdes en ny byggeretsgivende lokalplan for område 2 på et senere tidspunkt.

Se nedenstående oversigtskort.

Lokalplanforslagets overordnede elementer er:

- Sikre et grønt og attraktivt udtryk i den nye bydel, herunder udlæg til parker.
- Fastlægge omfang og placering af bebyggelserne.
- Sikre forskelligartede boligtyper og størrelser.
- Sikre kvalitative opholdsarealer.
- Regulere højder i bebyggelsen – højst mod Middelfartvej, lavest mod Langesøstien.
- Sikre variation i bebyggelsen.
- Give mulighed for et såkaldt ”lokalcenter” med mulighed for etablering af butikker.
- Sikre mulighed for nedrivning af eksisterende bygninger.
- Sikre et regnvandsbassin til håndtering af overfladevand.
- Sikre veje og stier i området og sammenhæng til omgivelserne.

Miljøvurdering og VVM

Planforslagene er screenet i henhold til miljøvurdering og VVM, og der er truffet afgørelse om, at planforslagene ikke vil påføre så væsentlige miljøpåvirkninger, at de skal miljøvurderes.

Denne afgørelse offentliggøres sammen med planforslagene.

Lovgrundlag

- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.
- Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 4.
- Hvorvidt planen skal miljøvurderes er sket ud fra en screening af forholdene, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer (lov nr. 425 af 18/05 2016).
- Anlæggene i området vurderes ikke at være omfattet af vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning (bekendtgørelse nr. 1440 af 23/11 2016).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan:

- Beslutte at vedtage planforslagene og sende dem i offentlig høring i minimum 8 uger.
- Beslutte, at ændringsforslag fra By- og Kulturudvalget til planforslagene indarbejdes af forvaltningen inden byrådsbehandlingen. Alternativt kan planforslagene med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen inden byrådsbehandlingen.
- Beslutte ikke at vedtage planforslagene til offentliggørelse.

Opfølgning på By- og Kulturudvalgets møde den 16/5 2017

By- og Kulturudvalget besluttede på mødet den 16/5 2017, at lokalplanen ikke skal fastsætte krav om saddeltage mod bytorvet og Middelfartvej. Derudover blev H. Skjøde Knudsen A/S bedt om at visualisere, hvilken pylon de påtænker at opføre ved bytorvet mod Middelfartvej for at se det i sammenhæng med det kommende byggeri. By- og Kulturforvaltningen har på baggrund af det indsendte materiale og i dialog med H. Skjøde Knudsen A/S vurderet, at lokalplanen giver mulighed for at opføre en pylon, som er højst 6 meter høj og 1,5 meter bred. Derudover er kravene til facadematerialer ændret, så det er muligt at anvende betonelementer, der er indfarvede, så de passer farvemæssigt til de øvrige materialer. I tilfælde af, at der opføres hele overflader i beton, skal disse udføres med profilerede overflader for at sikre detaljering i facaden.

Videre forløb

Såfremt lokalplan og kommuneplantillæg godkendes, vil de komme i offentlig høring. Offentligheden vil i perioden den 26/6 – 22/8 2017 have mulighed for at kommentere og vurdere idéerne til planerne. I perioden vil der blive afholdt en række arrangementer og mulighed for dialog, som tilpasses, at der er tale om en sommerferieperiode.

Når offentlighedsperioden afsluttes, samles de modtagne skriftlige kommentarer og behandles i en hvidbog, der forelægges politisk sammen med det endelige kommuneplantillæg og lokalplan. Dette vil forventeligt ske på byrådsmødet den 11/10 2017.

Det skal oplyses, at der sideløbende med planforslagene er dialog med den kommende og nuværende ejer omkring finansiering af infrastruktur og vejtilslutningsanlæg m.m. udenfor og i tilknytning til området.

Endelig skal det for fuldkommenhedens skyld nævnes, at By- og Kulturudvalget henholdsvis byrådet tidligere har besluttet at tildele almene ungdomsboliger og familieboliger (fra de såkaldte to-partsmidler) til Gartnerbyen.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Den kommende bydel ligger ganske tæt på Odense bymidte og vil med et varieret udbud af boliger være attraktiv for alle aldersgrupper, unge, familier med børn og ældre. Området ligger tæt på to letbanestationer og er forsynet med gode cykelstiforbindelser til by og natur, hvilket ifølge tilgængelig viden også øger et områdes attraktionsværdi væsentligt.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Hvidbog_Gartnerbyen 8-811_Foroffentlighed

Lokalplanforslag 8-811 Gartnerbyen

Kommuneplantillæg nr. 16 Gartnerbyen

Punkt 5: Centerområde Tværkajen, Havnegade og Londongade, Odense havn. Forslag til kommuneplantillæg nr. 33 og lokalplan nr. 1-787 til offentliggørelse

01.00.00-G01-14-16

Resume

Planforslagene er udarbejdet på baggrund af et ønske fra en investor om etablering af to dagligvarebutikker, fastfoodrestaurant og cirka 58 boliger afhængig af variationen i boligstørrelserne.

Lokalplanforslaget udlægger området til centerformål med mulighed for opførelse af byggeri til boliger, butikker med videre, og til offentligt tilgængeligt rekreativt grønt område. Havnens ældste bygning, kanalfogedboligen, Gl. Havnekaj 1, sikres med bevarende bestemmelser.

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2016-2028, for så vidt angår bebyggelsens omfang og anvendelse. Der udarbejdes derfor forslag til kommuneplantillæg.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at forslag til kommuneplantillæg nr. 33 og lokalplanforslag nr. 1-787 offentliggøres i 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Lokalplanområdet er vist med rødt

Med afsæt i Byomdannelsesplan 2.0, Odense Havn, skaber lokalplanen rammerne for et aktivt byområde på Odense Havn, hvor nyt byggeri skal styrke Havnepladsen som bydelens centrale offentlige byrum. Lokalplanen muliggør opførelse af byggeri mellem Havnepladsen og Havnegade og omdannelse af området mellem Toldbodgade og Havnepladsen til et grønt rekreativt parkområde.

Lokalplanforslaget

Hovedformålet med lokalplanen er at sikre, at ny bebyggelse bliver opført i varierende højder med varieret arkitektur, aktive facader og udadvendte funktioner i stueetagen mod Havnepladsen. Offentligt tilgængelige rekreative grønne arealer, byrum, stiforbindelser og kig mod havnen skal sikres.

Lokalplanen sikrer bevaring af havnens ældste bygning, den bevaringsværdige kanalfogedbolig. Eksisterende bebyggelse øst for Havnepladsen nedrives.

Lokalplanen giver mulighed for opførelse af byggeri med samlet etageareal på cirka 18.000 m² inklusive tagterrasser og parkering på tag. Bebyggelsen skal opføres i varierende højder i 4-7 etager med mulighed for en enkelt bygning i 10 etager som en markering af hjørnet Havnegade/Toldbodgade. Bebyggelsens primære opholdsarealer etableres på tagterrasser. Lokalplanen giver desuden mulighed for etablering af samlet butiksareal på 2.400 m² med to butikker på maksimalt 1.000 m² for den enkelte butik og mindre butikker på op til 200 m².

Bilparkering sker på terræn mod Havnegade og i parkeringshus mod Tværkajen beliggende ovenpå butikker. Parkeringshuset kan rumme cirka 190 parkeringspladser, herunder 120 offentligt tilgængelige pladser, samt yderligere cirka 100 parkeringspladser ved anlæg på tag. På terræn kan der etableres cirka 65 parkeringspladser.

Londongade og arealerne mellem Londongade og Toldbodgade skal udformes som et offentligt tilgængeligt, urbant og grønt byrum med en åben flade mellem bygningerne, hvor der integreres grønne elementer og grupperinger af træer. Hjørnet Havnegade/Toldbodgade skal i særlig grad bidrage til at skabe en visuel og fysisk attraktiv sammenhæng mellem havn og by. Lokalplanen sikrer kig og passage igennem området, muligheder for ophold og aktiviteter og tryk færdsel for fodgængere og cyklister. Området skal udformes med plads til leg og siddemuligheder. Kig fra Thomas B. Thriges Gade mod havnen skal sikres gennem friholdelse af bebyggelse, beplantning med mere, som hindrer udsigt.

Det er vurderet, at skyggepåvirkning fra ny bebyggelse er begrænset. Der vil dog ske betydelig skyggepåvirkning af bebyggelse umiddelbart nord for området i vinterens korteste måneder. Påvirkningen vurderes dog at være den samme som for øvrige tæt-by-områder på denne årstid.

Det er vurderet, at der sker vindpåvirkning i passager mellem bygningerne ved det sydlige hjørne af den 10-etagers høje bygning og på tagterrasser. Lokalplanen fastsætter bestemmelser om afskærmning mod vind, blandt andet med etablering af beplantning, som bryder vinden.

Vejforhold

Som forudsætning for lokalplanens virkeliggørelse skal der ske en omlægning af veje og vejadgange. Havnegade udvides med to venstresvingbaner, og der anlægges cykelsti i den vestlige side. Vejadgang til terrænparkering og P-kælderen under Havnepladsen skal ske fra Havnegade via ny vejtilslutning.

Londongade lægges om, så der skabes et bedre byrum for de bløde trafikanter.

Realisering af lokalplanen kræver en frivillig aftale om blandt andet vejforhold mellem grundejer/bygherre og Odense Kommune. Adgangen fra Londongade til Havnegade skal ændres, der skal nedlægges et par parkeringspladser på Tværkajen, der skal bygges på en del af eksisterende Londongade, der bygges i skel mod Havnepladsen, Odense Kommune ønsker, at en så stor del som muligt af de kommende parkeringspladser bliver offentligt tilgængelige m.m.

Grundejer skal endvidere indgå aftale med ejer af eksisterende parkeringskælder under Havnepladsen (adgangen hertil skal ændres).

By- og Kulturforvaltningen er i positiv dialog med grundejer herom, og resultatet vil blive forelagt udvalget senest i forbindelse med lokalplanens endelige vedtagelse.

Kommuneplantillæg

Kommuneplanen ændres med henblik på at underbygge den igangværende omdannelse af Odense Havn til et aktivt byområde med varierede funktioner og et aktivt byliv.

Afgrænsningen mellem centerområdet og område til offentlige formål ændres. Afgrænsningen af lokalcenter Havnen ændres i overensstemmelse hermed. Bebyggelsen ændres fra maksimal højde på 5 etager til maksimal højde på 7 etager med mulighed for en enkelt bygning i op til 10 etager. Terrænparkering inklusive kørearealer må være op til 3.000 m².

Område til offentlige formål suppleres med bestemmelser for bevaring af den tidligere kanalfogedbolig, Gamle Havnekaj 1.

Odense Kommune har afholdt forudgående høring på ændring af kommuneplanen. I den forudgående høring blev der foreslået maksimalt 2.000 m² samlet butiksareal. Det er i forbindelse med lokalplanudarbejdelsen vurderet, at dette kan udvides til maksimalt 2.400 m² samlet butiksareal indenfor lokalplanområdet.

Miljøvurdering og VVM

Planforslagene og projektet er screenet, og der er truffet afgørelse om, at planforslagene ikke vil påføre så væsentlige miljøpåvirkninger, at de skal miljøvurderes.

Disse afgørelser offentliggøres sammen med planforslagene.

Lovgrundlag

- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.
- Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 4.
- Hvorvidt planen skal miljøvurderes er sket ud fra en screening af forholdene, jf. Lov om miljøvurdering af planer og programmer (lov nr. 425 af 18/05 2016).
- Projektet er screenet efter Vurdering af Virkninger på Miljøreglerne i medfør af lov om planlægning (bekendtgørelse nr. 957 af 27/06 2016).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan:

- Beslutte at vedtage planforslagene og sende dem i offentlig høring i minimum 8 uger.
- Beslutte, at ændringsforslag fra By- og Kulturudvalget til planforslagene indarbejdes af forvaltningen inden byrådsbehandlingen. Alternativt kan planforslagene med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen inden byrådsbehandlingen.
- Beslutte ikke at vedtage planforslagene til offentliggørelse.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Lokalplanen bidrager med at udvikle Odense Havn til en attraktiv og levende bydel i Odense med etablering af udadvendte funktioner i samspil med havnens centrale byrum Havnepladsen, styrke oplevelsen af ankomsten til havnen og udvikle boliger i et attraktivt by- og havnemiljø.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Kommuneplantillæg nr. 33 Område ved Tværkajen mm. Odense havn

Lokalplanforslag 1-787 Område ved Tværkajen mm. Odense havn

Punkt 6: Boliger ved Elvej 3. Forslag til kommuneplantillæg nr. 35 til offentlig høring

01.00.00-P16-1-16

Resume

Det fremlagte forslag til kommuneplantillæg giver mulighed for, at den tidligere Dalum-Hjallese Elforsynings bygninger på ejendommen Elvej 3 i Dalum erstattes med en ny lav boligbebyggelse.

By- og Kulturforvaltningen har vurderet, at boligbyggeriet på for eksempel maksimalt 8 rækkehuse ikke har strategisk betydning for byudviklingen. Byggeriet kan indpasses i omgivelserne uden lokalplan.

Det anbefales, at forslaget til kommuneplantillæg nr. 35 sendes i 8 ugers offentlig høring.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at forslag til kommuneplantillæg nr. 35, Boliger ved Elvej, offentliggøres i 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

By- og Kulturudvalget besluttede på mødet den 28/3 2017 at indkalde idéer til en ny planlægning for ejendommen Elvej 3 i en forudgående høring. I høringsperioden fra den 3/4 2017 til 17/4 2017 har By- og Kulturforvaltningen ikke modtaget bemærkninger til den nye planlægning.

Baggrunden for igangsættelsen af en ny planlægning er et ønske fra grundejer om at erstatte de eksisterende erhvervsbygninger på ejendommen Elvej 3 med 8 rækkehuse.

I kommuneplanen er ejendommen Elvej 3 en del af et serviceområde, hvor der ikke er mulighed for at bygge boliger. Der er udarbejdet en ændring af kommuneplanen, der muliggør boligbyggeri.

Planområdet er vist med rødt

Forslag til kommuneplantillæg nr. 35

Der er udarbejdet et forslag til kommuneplantillæg, der giver mulighed for at opføre ny boligbebyggelse i 2 etager. Med forslaget til kommuneplantillæg nr. 35 overflyttes ejendommen Elvej 3 fra serviceområde 5.S3 til det tilstødende boligområde for 5.B2. Bestemmelserne for boligområdet ændres ikke.

Offentlighed

By- og Kulturforvaltningen anbefaler, at kommuneplantillæg nr. 35 offentliggøres i 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.

Lovgrundlag

- Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 4.
- Hvorvidt planen skal miljøvurderes er sket ud fra en screening af forholdene, jf. Lov om miljøvurdering af planer og programmer (lov nr. 425 af 18/5 2016).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan:

- Beslutte at vedtage planforslaget og sende det i offentlig høring i minimum 8 uger.
- Beslutte, at ændringsforslag fra By- og Kulturudvalget til planforslaget indarbejdes af forvaltningen inden byrådsbehandlingen. Alternativt kan planforslaget med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen inden byrådsbehandlingen.
- Beslutte ikke at vedtage planforslaget til offentliggørelse.

By- og Kulturforvaltningens vurdering

Det kan anbefales at ændre anvendelsen af ejendommen Elvej 3 til boligformål. Der er tale om byomdannelse i lille skala, som ikke har strategisk betydning for den samlede byudvikling i Odense.

De tidligere Dalum-Hjallese Elforsynings produktionsbygninger på Elvej 3 vil blive erstattet af lav boligbebyggelse.

Grundarealet er beskedent - på ca. 2.500 m². Den maksimale bebyggelsesprocent bliver lav - 40 %. En ændret anvendelse til boligformål vurderes at kunne passe ind på stedet. Der kan maksimalt bygges cirka 8 rækkehuse på grunden.

Det vurderes ikke at være lokalplanpligtigt eller nødvendigt at udarbejde en lokalplan, dels fordi nedrivningen og byggemuligheden er en beskeden ændring i Dalum, der er et udbygget bykvarter, og dels fordi der på grunden ikke er

særlige planlægningsmæssige hensyn til natur/miljø/naboforhold, der skal reguleres med en lokalplan.

De nye boliger vil ligge godt i forhold til skole og idrætsfaciliteter. Elvej 3 er nabo til Dalumskolen og Dalumhallen, der ligger cirka 300 m væk. Naturområderne ved Odense Å, Dalumgård og Skovsøen ligger 500-1.000 m fra Elvej 3. Elvej er en sidevej til Stenløsevej, som er en trafikvej med tilslutning til motorvejen. Støjberegninger viser, at de vejledende støjnormer for vejstøj kan overholdes.

Effekt

Flere indbyggere i Odense
Planforslaget giver mulighed for opførelse af ca. 8 boliger.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Forslag til Kommuneplantillæg nr. 35 - Elvej 3

Punkt 7: Boliger Rugårdsvej 33y. Forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og lokalplan nr. 0-852 til offentlig høring

03.02.00-P16-3-17

Resume

Forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og forslag til lokalplan nr. 0-852, Boliger på Rugårdsvej 33y, er udarbejdet, da en boligforening ønsker at opføre cirka 90 mindre boliger på området, som i dag er kommunalt ejet. Lokalplanområdet er i dag en offentlig parkeringsplads.

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2016-2028, der udlægger området til serviceområde. Der udarbejdes derfor forslag til kommuneplantillæg, der ændrer anvendelsen til etageboligbyggeri.

Odense Kommune har afholdt en forudgående høring for at indsamle forslag til en ændret planlægning af området. Der er indkommet 4 høringssvar, som dels omhandler bekymring for nedlæggelse af offentlige parkeringspladser samt ønsker om, at boligerne ikke øremærkes til studieboliger.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og lokalplanforslag nr. 0-852, Boliger på Rugårdsvej 33y, offentliggøres i 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.

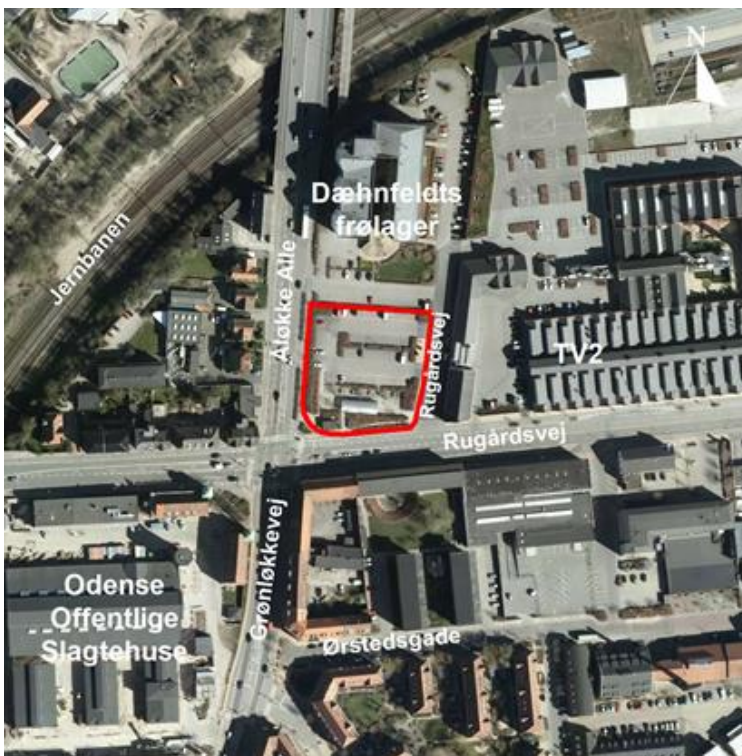
By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Rugårdsvej 33y er beliggende nordøst for krydset mellem Rugårdsvej/Åløkke Allé og er i dag udlagt til offentlig parkeringsplads. Arealet er en del af et blandet byområde med både boligbyggeri, service og erhverv. Nærmeste naboer er TV2 mod øst og det tidligere Dæhnfeldts Frølager mod nord.

Lokalplanområdet er markeret med rødt

Lokalplanen

Hovedformålet med lokalplanen er at give mulighed for ny etageboligbebyggelse, der skal give området en mere bymæssig karakter. Lokalplanen fastlægger rammer for en bebyggelse i karré-struktur med varierende højde på maks. 14 meter, hvor det sydvestlige hjørne skal give modspil til bebyggelsen på de resterende hjørner mod lyskrydset Rugårdsvej/Åløkke Allé. I det nordøstlige hjørne åbnes karréen mod Rugårdsvej, hvor der samtidig gives plads til vendeplads og manøvreareal. Der etableres opgange til boligerne fra både Rugårdsvej og Åløkke Allé.

Der etableres parkering til beboernes biler og cykler i kælderen med adgang fra øst ad Rugårdsvej. På de laveste bygninger etableres tagterrasser, som trækkes tilbage fra gaden. Der etableres altaner mod gårdrum, og der er mulighed for etablering af franske altaner mod Rugårdsvej og Åløkke Allé. Der vil ske en omlægning af fortovet langs Rugårdsvej.

Virkeliggørelse af lokalplanen forudsætter, at der indenfor lokalplanområdet foretages nedlæggelse af det offentlige vejareal. I forbindelse med realiseringen af lokalplanen nedlægges de eksisterende offentlige parkeringspladser.

Kommuneplantillæg

Kommuneplanen ændres med henblik på at underbygge den igangværende udvikling af Odense til en storby, hvor den centrale del af byen fortættes. Området er i dag en del af et serviceområde i kommuneplanen. Anvendelsen af området ønskes ændret til boligformål med mulighed for at bygge etageboliger. I kommuneplanen udskilles området derfor i et nyt selvstændigt rammeområde til etageboliger.

I kommuneplanens rækkefølgeplan ændres området fra 2. til 1. prioritet med planlagt udbygning i 2016-19. Området ligger nær bymidten og 400 meter fra det kommende letbanestop Vestre Stationsvej. Udbygningen af området er derfor i overensstemmelse med kommuneplanens mål om at prioritere byudvikling i den udvidede bymidte og områder nær den kommende letbane højt.

Der er i dag et Park and Bike-anlæg på området, som er et tilbud til pendlere om omstigning fra bil til cykel. By- og Kulturforvaltningen arbejder på at genplacere anlægget. Udgifter relateret til denne genplacering på forventet 800.000 kr. finansieres af salgsprovenu.

Lovgrundlag

- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.
- Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 4.
- Hvorvidt planerne skal miljøvurderes er sket ud fra en screening af forholdene, jf. Lov om miljøvurdering af planer og programmer (lov nr. 425 af 18/5 2016).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan:

- Beslutte at vedtage planforslagene og sende dem i offentlig høring i minimum 8 uger.
- Beslutte, at ændringsforslag fra By- og Kulturudvalget til planforslagene indarbejdes af forvaltningen inden byrådsbehandlingen. Alternativt kan planforslagene med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen inden byrådsbehandlingen.
- Beslutte ikke at vedtage planforslagene til offentliggørelse.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Lokalplanforslaget giver mulighed for opførelse af boliger, der bidrager til byrådets ambition om at skabe en levende, tæt storby.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Forslag til kommuneplantillæg nr. 36 - Rugårdsvej 33y

Forslag til lokalplan 0-852 Rugårdsvej 33y

Punkt 8: Anlægsopfølgning for Odense Kommune 1. halvår 2017

00.30.00-S00-18-17

Resume

Byrådet vil i 2017 få to anlægsopfølgninger - én på baggrund af 1. halvår 2017 og én på baggrund af 2. halvår i 2017. Dertil vil der eventuelt komme en anlægsperiodisering i august i forbindelse med budgetforslag til budget 2018.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne: 1) Økonomi, 2) Fremdrift og 3) Periodisering.

Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

I hver anlægsopfølgning gives der et overblik over anlægsprojekter med en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2017 samt de øvrige projekter med de største udfordringer. Dertil laves der en samlet opfølgning på projekterne på jordforsyning samt salg af beboelsesejendomme. I bilag 1 er der endvidere en oversigt over samtlige anlægsprojekter i 2017.

Det samlede overblik 2017

ØKONOMI	GRØN	Der er periodiseringsudfordringer, som vil påvirke kassebeholdningen i de enkelte år, men samlet set vil der være balance i økonomien over et flerårigt perspektiv
FREMDRIFT	GUL	Der er på nuværende tidspunkt forskydninger på en række projekter, som resulterer i væsentlige overførsler. Det vurderes derfor, at der ikke helt er den ønskede fremdrift i den samlede anlægssportefølje
PERIODISERING	RØD	Der er et forventet mindreforbrug på 159,8 mio. kr. i 2017 på almindelige anlægsprojekter. Det svarer til, at 28,0 pct. af det samlede anlægsbudget overføres til 2018.
JORDFORSYNING	GRØN	Der forventes en netto mindreudgift på 18,4 mio. kr. ved jordsalg i 2017, der søges overført til 2018
SALG AF EJENDOMME	GRØN	Budgettet for 2017 forventes at blive opfyldt

Note: "Grøn" signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsaflæggelse, "Gul" signalerer, at der er udfordringer på området, og "Rød" signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen".

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for projekter i Odense Kommune 1. halvår 2017.
2. Der overføres 178.156.994 kr. i forventet mindreforbrug i 2017 på anlægsprojekter til forbrug i 2018 med 152.428.133 kr., forbrug i 2019 med 21.173.576 kr. og forbrug i 2020 med 4.555.285 kr. De enkelte projekter fremgår af bilag 1.
3. Budgetneutral omplacering på 5.500.000 kr. i 2017 fra anlægsbevillinger på byfornyelseområdet under By- og Kulturudvalget til anlægsbevillingen Etablering af Musik og Teaterhus under By- og Kulturudvalget, jf. nedenstående tabel:

Anlægsbevillinger under By- og Kulturudvalget	2017
Bygningsfornyelser af enkeltejendomme - 2014	-2.117.214
Bygningsfornyelser af enkeltejendomme - 2015	-1.463.380
Områdefornyelse 2016	-1.919.406
Musik og teaterhus, etablering (Bevilget af byrådet 16/2 2011)	5.500.000
I alt	0

- Budgetneutral omplacering på 440.127 kr. i 2017 fra anlægsbevillingen Byggemodning af Langkærgårdsvænget under By- og Kulturudvalget til anlægsbevilling Færdiggørelsesarbejder på byggemodning under By- og Kulturudvalget.
- Budgetneutral tillægsbevilling på 5.000.000 kr. i 2017 fra to anlægsbevillinger under By- og Kulturudvalget, jf. nedenstående tabel til styringsområdet Service vedrørende Køb af kørsel under By- og Kulturudvalget.

	2017
Styringsområde anlæg	
Sydvest-radialen busfremkommelighed 2016	-3.000.000
Strategi for den kollektive trafik i Odense 2014-2018	-2.000.000
Styringsområde Service	
Køb af kørsel	5.000.000
I alt	0

- Anlægsbevillingerne Byggesyn og 1-årssyn på byggeopgaver under By- og Kulturudvalget samles til én anlægsbevilling under By- og Kulturudvalget i 2017.
- Udgiftsbudgettet og indtægtsbudgettet ved anlægsbevillingen Vores Bygninger under By- og Kulturudvalget opskrives med 3.700.000 kr. i 2017 vedrørende ombygningsudgifter på Ørbækvej 100.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Anlægsprojekter i 2017 over 15 mio. kr.

Nedenfor gives et overblik over de anlægsprojekter, som har en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2017.

Anlægsprojekt	Budget				Økonomi	Fremdrift	Periodisering
	2017	2018	2019	2020			
Økonomiudvalget							
Fra gade til by - omdannelse at Thomas B. Triges Gade	125.520.990	-40.736.746	49.899.999	-139.463.001	●	●	●
Forstadsvej	19.920.453	9.176.040	9.176.040	9.176.040	●	●	●
Udvikling af byomdannelse i Odense NØ	25.000.000	20.000.000	35.000.000	0	●	●	●
By- og Kulturudvalget							
Energy Lean 2016. etape 4	33.753.299	0	0	0	●	●	●
Hverdagens fundament, Broer, veje og infrastruktur 201	43.732.611	0	0	0	●	●	●
Trafiksikkerhedsplan 2017	16.805.061	0	0	0	●	●	●
Nyt H.C. Andersens Hus (museum)	20.000.000	0	0	40.000.000	●	●	●
Øvrige projekter i kvarterplanen, frigivet	20.274.847	0	0	0	●	●	●
Udvikling af plejacentre	19.522.127	0	0	0	●	●	●
Fysiske rammer for folkeskole og dagpasning, 3. etape	33.000.000	0	0	0	●	●	●
Ældre- og Handicapudvalget							
Børn- og Ungeudvalget							
Jordforsyning samt køb og salg (By- og Kulturudvalget)							
Energivejs forlængelse (udv. 08/12-15)	28.590.291	0	0	0	●	●	●
Areal- og bygningserhvervelse (byggemodning)	17.063.781	15.300.000	15.300.000	15.300.000	●	●	●
Salgsindtægter vedr. erhvervsformål	18.588.532	-13.000.000	-1.300.000	6.000.000	●	●	●
Salg af Hestehaven 104 til Region Syddanmark	15.172.800	-20.000.000	0	0	●	●	●

Økonomi

Anlægsbevillingerne forventes generelt overholdt.

Fremdrift

Der er udfordringer på fremdriften på tre af projekterne over 15 mio. kr. På de øvrige projekter over 15 mio. kr. vurderes der på nuværende tidspunkt at være den ønskede fremdrift.

Periodisering

Der forventes forskydning i gennemførelse af anlægsprojekterne med budget over 15 mio. kr. på i alt 114,3 mio. kr., hvoraf 16,0 mio. kr. vedrører jordforsyning, som beskrives i særskilt afsnit.

I nedenstående liste specificeres årsagerne til overførslerne for de enkelte anlæg:

- Fra gade til by (omdannelse af Thomas B. Thriges Gade) - overførsel af mindreforbrug på 38,8 mio. kr. Periodiseringen skyldes, at der er arbejdet på at gøre budgettet så realistisk som muligt i henhold til udførselstakten.

- Udvikling af Odense NØ - overførsel af mindreforbrug på 17,0 mio. kr. Periodiseringen skyldes betalingsforskydninger og forsinket opstart.
- Trafiksikkerhedsplan 2017 - overførsel af mindreforbrug på 5,1 mio. kr. Periodiseringen skyldes primært mindreforbrug på delprojekter, der afsluttes i 2017, eller som er afsluttet tidligere.
- Nyt H.C. Andersens Hus - overførsel af mindreforbrug på 10,0 mio. kr. Fyrtøjet og H.C. Andersen museet forventes først at fraflytte de nuværende lokaler omkring årsskiftet. Projektet vil derfor først rigtig tage fart efter årsskiftet.
- Øvrige projekter i kvarterplanen - overførsel af mindreforbrug på 10,4 mio. kr. Periodiseringen sker på grund af, at Renoveringen af Ny Vestergade er blevet udskudt samt periodiseringer på henholdsvis Sti grøn kile og Langesøstiens forlængelse.
- Udvikling af plejecentre - overførsel af mindreforbrug på 6,0 mio. kr. Der har pågået en forholdsvis lang afklaringsperiode, og projektet er først i opstartsfasen nu. Derfor anvendes de afsatte midler kun delvist i 2017.
- Fysiske rammer for folkeskole og dagpasning, etape 3 - overførsel af mindreforbrug på 11,0 mio. kr. Struktur tjekket i Børn- og Ungeforvaltningen har været afventet, og det har ikke været muligt at disponere budgetterne for 2017. Dette har medført, at dele af udførelsen af projekterne ikke kan ske i 2017.

Anlægsprojekter i 2017 under 15 mio. kr.

Nedenfor gives der en oversigt over udvalgte projekter under 15 mio. kr. i 2017, som vurderes at have de største udfordringer i 2017. I bilag 1 findes en oversigt over samtlige projekter.

Anlægsprojekt	Korr. budget 2017	Overførsel	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
By- og Kulturudvalget					
Energy Lean 2017. etape 5	11.990.318	15.000.000	●	●	●
Gasværksgrunden, udlæggelse af park til rekreative	4.000.000	4.000.000	●	●	●
Bløde trafikanter 2017	3.164.133	2.542.000	●	●	●
Sammenlægning af special- og omsorgstandplejen,	10.700.000	3.700.000	●	●	●
Ravnebjerggyden 78 A, ombygning og indretning	10.000.000	5.000.000	●	●	●
Projekt Vores Bygninger	-42.321.124	-19.000.000	●	●	●
Boldbaner (Budget 2017)	4.264.000	4.264.000	●	●	●
Byggesag - Støjhandlingsplan	6.000.000	6.000.000	●	●	●
Supercykelsti 2	2.050.389	2.040.534	●	●	●
Cykelhandlingsplan 2015-2018	11.131.990	8.131.990	●	●	●
Mobilitetsplan	2.607.283	2.107.283	●	●	●
Øvrige projekter i kvarterplanen 2016, frigivet	2.000.000	2.000.000	●	●	●
Kanalforbindelsen	-13.591.648	-13.601.648	●	●	●
Ramme til finansiering af "Øvrige projekter" i kvarterplan	6.100.000	3.100.000	●	●	●
Cykel- og Atletikarena	-8.051.474	-8.251.474	●	●	●
Børn- og Ungeudvalget					
Talent, potentiale og social mobilitet	10.045.460	5.000.000	●	●	●

Det skal her bemærkes, at forskellen mellem fremdrift og periodisering er, at fremdriften er en subjektiv vurdering fra projektlederen vedrørende projektets faktiske fremdrift, hvor periodisering er afgjort af, hvor meget årets forventede forbrug afviger fra det budgetlagte. I sidstnævnte bliver trafiklyset rødt ved en afvigelse over 10 % og mindst 0,5 mio. kr. Se bilaget "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen" for en uddybning.

Økonomi

Samlet set forventes økonomien at holde. Det skal dog anføres, at der stadig er usikkerhed omkring bevillingerne til cykel- og atletikarena samt kanalforbindelsen, hvor der i øjeblikket kører voldgiftssager.

Fremdrift

Der er på nuværende tidspunkt en del projekter, der ikke har den ønskede fremdrift. Dette kan henføres til forskellige forklaringer, herunder forskydninger på tidligere års rammer, der gør det svært at indfri rammerne for indeværende år. Energy Lean 2017 og Talent, potentiale og social mobilitet er eksempler på dette.

For andre projekter mangler en endelig politisk afklaring før igangsættelse. Det gælder eksempelvis Boldbaner 2017, Ny Vestergade og Øvrige projekter i kvarterplanen (Thomas B. Thriges Gade Nord). Der er også forsinkelser som følge af, at det er nødvendigt at afvente arbejder i forbindelse med Letbanen, f.eks. Supercykelsti. Endelig er Cykelhandlingsplan og Mobilitetsplan sat i bero, da der afventer den nye Handlingsplan for mobilitet og byrum.

Periodisering

For projekter under 15 mio. kr. søges om overførsler på i alt 61,5 mio. kr., som fordeler sig på mange projekter. I nedenstående liste specificeres årsagerne til overførslerne på udvalgte anlæg:

- Energy Lean etape 5 - overførsel af mindreforbrug på 15,0 mio. kr. Det skyldes primært forsinkelser på tidligere etaper, som udskyder projekter i denne etape. Bevillingen skal ses i sammenhæng med strukturtjek i Børn- og Ungeforvaltningen og bevillingen Fysiske rammer for folkeskole og dagpasning, etape 3. Det er ikke nok, at forvaltningen kan nå at prioritere midlerne, håndværkerne skal også kunne gennemføre disse. Der er stor fokus på projektet, og der arbejdes med forskellige tiltag i et forsøg på at indhente forsinkelserne.
- Gasværksgrunden - overførsel af mindreforbrug på 4,0 mio. kr. Grunden er solgt med en mulig fortrydelsesret på ½ år. Arbejdet kan derfor ikke igangsættes, før der er sikkerhed for, at salget er en realitet (den 1/7 2017).
- Cykelhandlingsplan 2015-2018 samt Mobilitetsplan - overførsel af mindreforbrug på i alt 10,2 mio. kr. Der behandles andetsteds på dagsordenen forslag om omprioritering af midler til Handlingsplan for mobilitet og byrum. Projektet er derfor endnu ikke påbegyndt.
- Byggesag - støjhandlingsplan - overførsel af mindreforbrug på 6,0 mio. kr. Afvigelsen skyldes, at resultatet af en støjkortlægning for hele Odense afventes. Materialet skal bruges til at opdatere viden fra 2012 om, hvilke boliger og veje der er mest støjplaget, således at det giver et retvisende billede af støjen i dag. Materialet forventes udarbejdet i september 2017, og By- og Kulturudvalget igangsætter herefter processen omkring udvælgelse af veje og fremsendelse af tilbud til berørte borgere. Det samlede projekt tilstræbes afsluttet ultimo 2018.
- Supercykelsti 2 - overførsel af mindreforbrug på 2,0 mio. kr. Det afventer arbejder i forbindelse med letbanen.
- Øvrige projekter i kvarterplanen 2016 - overførsel af mindreforbrug på 2,0 mio. kr. vedrører Thomas B. Thriges Gade - nord. Projektet er standset indtil det beslutes, hvad der skal udføres i området.
- Kanalforbindelsen - overførsel af merforbrug på 13,6 mio. kr. Økonomien flyttes til 2018, da der ikke forventes en endelig afklaring i 2017.
- Ramme til finansiering af øvrige projekter i kvarterplanen - overførsel af mindreforbrug på 3,1 mio. kr. Der ikke er prioriteret anlægsprojekter på nuværende tidspunkt. Gennemførelsen af projekterne i 2017 er derfor ikke realistisk.
- Cykel- og Atletikarena - overførsel af merforbrug på 8,1 mio. kr. Økonomien flyttes til 2018, da der ikke forventes en endelig afklaring på voldgiftssagen i 2017.
- Projekt Vores Bygninger - overførsel af merforbrug 19,0 mio. kr. Gennemførelsen af ombygningerne i forbindelse med projektet er foran den forventede tidsplan.
- Bløde trafikanter - overførsel af mindreforbrug på 2,5 mio. kr. Periodiseringen skyldes udskydelse og mulig omprioritering af en til to veje til Stige Ø.
- Sammenlægning af special- og omsorgstandplejen - overførsel af mindreforbrug på 3,7 mio. kr. og Ravnebjerggyden 78 A, ombygning og indretning - overførsel af mindreforbrug på 5,0 mio. kr. Afvigelsen er alene et periodiseringsspørgsmål, der ikke har indflydelse på den samlede tidsplan.
- Talent, potentiale og social mobilitet - overførsel af mindreforbrug på 5 mio. kr. Periodiseringen skyldes, at 2016 midlerne af forskellige årsager blev udskudt til 2017. I 2017 er der anvendt 5 mio. kr. til udviklings- og implementeringsopgaver. En række afledte og nye indsatser er under planlægning til gennemførelse i 2018.

Jordforsyning samt køb og salg af ejendomme

På anlægsbevillingerne til gennemførelse af byggemodningsarbejderne søges om samlet overførsel til 2018 på 18,4 mio. kr. som følge af forskydning i gennemførelsen af anlægsarbejderne.

På indtægtssiden forventes et overskud, der indgår i By- og Kulturudvalgets budgetbidrag til budget 2018 vedrørende Revidering af budget på de konjunkturfølsomme områder.

Vedrørende salg af beboelsesejendomme forventes der på nuværende tidspunkt merindtægter. I forbindelse med anlægsopfølgningen for 2. halvår 2017 vil der blive søgt om tilpasning af budgettet, da der endnu hersker stor usikkerhed omkring størrelsen af merindtægterne.

Budgetneutrale omplaceringer under By- og Kulturudvalget

Omprioritering af anlægsbevillinger

I forbindelse med anlægsopfølgningen pr. 1/10 2015 blev det godkendt, at der reserveres midler fra mindreforbrug i 2015 på Trafik- og Mobilitetsplanen på op til 3,9 mio. kr. og på anlægsbevillinger på byfornyelsesområdet på op til 8,2 mio. kr. til dækning af uafklarede merudgifter vedrørende Odeon, Byens Bro, Odins Bro og CA Arena.

Der søges nu om omplacering af 5,5 mio. kr. fra anlægsbevillinger under byfornyelsesområdet til Odeon til imødegåelse af merudgifter i forbindelse med gennemførelse af projektet.

Anlægsbevillinger under By- og Kulturudvalget	2017
Bygningsfornyelser af enkeltejendomme - 2014	-2.117.214
Bygningsfornyelser af enkeltejendomme - 2015	-1.463.380
Områdefornyelse 2016	-1.919.406
Musik og teaterhus, etablering (Bevilget af byrådet 16/2 2011)	5.500.000
Langkærgårdsvænget	-440.127
Diverse færdighedsarbejder 2010	440.127
I alt	0

Derudover foreslås det, at anlægsbevillingerne Byggesyn og 1-årssyn på byggeopgaver i 2017 lægges sammen til én bevilling.

Konvertering af Anlæg til Service

Der foreslås en omprioritering af anlægsmidler til styringsområdet Service ved den kollektive trafik. Dette skyldes, at det vurderes samlet set at medføre den bedste udnyttelse af midlerne, der er til rådighed, i særdeleshed i forhold til at begrænse generne for den kollektive trafik i forbindelse med den betydelige bytransformation, herunder primært letbanearbejderne.

Konvertering under By- og Kulturudvalget	2017
Styringsområde anlæg	
Sydvest-radialen busfremkommelighed 2016	-3.000.000
Strategi for den kollektive trafik i Odense 2014-2018	-2.000.000
Styringsområde Service	
Køb af kørsel	5.000.000
I alt	0

Konverteringen af 5,0 mio. kr. fra anlæg til styringsområdet Service vil forøge serviceudgifterne og reducerer bruttoanlægsudgifterne i 2017.

Opskrivning af udgifts- og indtægtsbudget under anlægsbevillingen Vores Bygninger - Ombygning af Ørbækvej 100 I 2016 vedtog byrådet i regi af anlægsbevillingen Vores Bygninger en model for arealoptimering af administrative kvadratmeter, som indebærer, at ca. 370 medarbejdere skal flytte adresser. Der er samlet anlægsinvesteringer for ca. 21 mio. kr., og de medfører en driftsbesparelse på ca. 7,4 mio. kr. årligt med fuldt gennemslag fra 2020. I modellen flyttes kollegaer ind på fem adresser, herunder flest på Ørbækvej 100, hvor centralforvaltningerne i Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen i forvejen er placeret. For at gøre plads til de ekstra kollegaer er det nødvendigt med en ombygning.

I business casen er der indregnet 7,7 mio. kr. til indretning af Ørbækvej 100. Det kan dog konstateres, at indretningen bliver ca. 3,7 mio. kr. dyrere end forventet. Dette skyldes primært den ændrede funktion i blok 1, hvor de borgerrettede funktioner flytter ind. Det foreslås derfor, at udgifts- og indtægtsbudgettet ved anlægsbevillingen Vores Bygninger bliver opskrevet med 3,7 mio. kr. i 2017. Indtægtsbudgettet forhøjes på grund af en forventning om merindtæger fra salg af bygninger under det samlede anlægsprojekt Vores Bygninger.

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsportefølje og har derfor ingen konsekvenser for Odensemålene.

Økonomi

Sagen påvirker kassebeholdningen positivt i 2017, da overførslerne midlertidigt tilføres kassebeholdningen.

Kassebeholdningen

1.000 kr.	2017	2018	2019	2020	Samlet
Kassebeholdning	178.157	-152.428	-21.174	-4.555	0

+ = forbedring af kassebeholdningen

Der omkonverteres 5 mio. kr. fra anlæg til styringsområdet Service, hvilket reducerer bruttoanlægsudgifterne i 2017.

Bilag

Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2017

Bilag 1. Anlægsoversigt 1. halvår 2017 300517

Bilag Indstilling og beslutning fra udvalgene

Punkt 9: Opfølgning på forsørgelses- og sikringsydelse 1. halvår

15.00.00-G01-139-17

Resume

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har som sit primære fokus at få flere i beskæftigelse. Der er derfor allerede igangsat en lang række af initiativer, som skal bidrage til at nedbringe ledigheden i de kommende år og skabe balance i økonomien på området for forsørgelses- og sikringsydelse. At få flere odenseanere i job og uddannelse indgår også som et selvstændigt tema i Budget 2017.

Den overordnede økonomiske udvikling er fornuftig. Særligt de budgetgaranterede områder er inde i en positiv udvikling med et forventet mindreforbrug på 45,0 mio. kr. Det skyldes primært, at kontanthjælpsområdet udviser et mindreforbrug på 35,7 mio. kr.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningens kerneaktiviteter suppleres med i alt fem initiativer, som også har til formål at nedbringe ledigheden og bidrage til at bringe områdets økonomi i balance. Området omhandler overførselsudgifter til blandt andet kontanthjælp, førtidspension, A-dagpenge osv. Et af initiativerne er en særskilt opfølgning for økonomien på området for forsørgelses- og sikringsydelse. Denne opfølgning forelægges med denne sag til byrådets godkendelse sideløbende med Effekt- og Økonomiopfølgningen pr. 1. halvår.

I alt vil der blive forelagt en særskilt opfølgning to gange årligt i forbindelse med Effekt- og Økonomiopfølgningen pr. 1. halvår og 2. halvår. I dag er der i de to årlige effekt- og økonomiopfølgninger ikke mulighed for et detaljeret overblik over økonomien for området for forsørgelses- og sikringsydelse. Formålet med den særskilte opfølgning er derfor, at politikerne, på et mere oplyst grundlag, bliver informeret om den løbende udvikling i økonomien på området for forsørgelses- og sikringsydelse, herunder udfordringer og risikoområder. Det samlede budget til forsørgelses- og sikringsydelse er 3,2 mia. kr. Det er derfor en stor andel af Odense Kommunes samlede økonomi, der fremadrettet udarbejdes en særskilt opfølgning på.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer: 1) Økonomi, 2) Mængder og 3) Refusion. Derudover redegøres der for ledighedsudviklingen i Odense Kommune sammenholdt med landsplan og reservationspuljerne under Økonomiudvalget. Denne sammenhæng er vigtig, dels på grund af målsætningen om en landsgennemsnitlig ledighed i 2020, jf. Beskæftigelsespolitikken vedtaget af byrådet den 27/1 2016, dels fordi ledighedsudviklingen kommunalt, regionalt og på landsplan er rammesættende for KL's udgiftsskøn for de budgetgaranterede områder samt øvrige overførsler og endelig i beregningen af kommunens beskæftigelsestilskud.

Det samlede overblik pr. 1. halvår 2017

Der forventes på nuværende tidspunkt en samlet forbedring på tværs af de to reservationspuljer på 12,2 mio. kr. i 2017. Det er særligt de budgetgaranterede områder, der udviser et større mindreforbrug på i alt 45,0 mio. kr. Derimod forventes der et merforbrug på området for beskæftigelsestilskuddet på 32,8 mio. kr. i 2017. Dette er i tråd med udviklingen i ledigheden i årets første 3 måneder. Forvaltningens største udfordring er således fortsat antallet af forsikrede ledige, og fokus på at nedbringe ledigheden har højeste prioritet.

I forbindelse med udarbejdelsen af Økonomisk Status vil der blive lavet en økonomisk analyse af udfordringerne i Odense Kommune sammenholdt med udviklingen på landsplan.

Denne opfølgning tager udgangspunkt i det vedtagne budget for 2017, som blev udarbejdet i forbindelse med Økonomisk Status i sommeren 2016. Formålet med opfølgningen er at videreføre tendenserne fra 2016 til budget 2017.

De enkelte ydelsesområder gennemgås nærmere senere i denne sag.

Økonomi	GRØN	Der forventes et samlet mindreforbrug på forsørgelses og sikringsydelse i 2017
Antal ledige	GUL	Der er enkelte områder, som fortsat er udfordret af et stigende antal ledige, herunder A-dagpenge og jobafklaringsforløb. Dog opvejes dette af andre områder, herunder kontant- og uddannelseshjælp.
Refusion	GUL	På enkelte områder er den gennemsnitlige refusionssats faldet lidt, men omvendt er der også områder hvor satsen er steget i forhold til det budgetterede
Ledighedsudvikling	RØD	Ledigheden er steget og ligger i marts 2017 på 6,4 pct.
Reservationspulje	GUL	Det forventede mindreforbrug på forsørgelses- og sikringsydelse påvirker reservationspuljerne positivt idet det forventes, at der samlet kan lægges 12,2 mio. kr. tilbage i reservationspuljen i 2017. Derudover forventes der jf. KL's seneste prognose en positiv midtvejsregulering af Beskæftigelsestilskuddet på 6,3 mio. kr. til sommer.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender den samlede økonomiopfølgning for området for forsørgelses- og sikringsydelse.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Steen Lund deltog ikke i mødet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Beskæftigelses- og Socialudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Nedenfor gives en status for de enkelte faglige ydelsesområder i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, der tilsammen udgør økonomien for området for forsørgelses- og sikringsydelse:

11.000 kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Mer-/mindre-forbrug	Økonomi	Antal ledige	Gns. Refusions sats
Budgetgaranterede områder og øvrige overførsler							
Kontanthjælp og uddannelseshjælp	734.758	731.007	695.299	35.709	●	●	●
Kontantydelse	4.087	4.087	2.385	1.702	●	●	●
Revalideringsydelse	29.858	29.859	29.859	0	●	●	●
Integrationsydelse	75.495	75.550	74.653	897	●	●	●
Integrationsprogram met - indsatser og tilskud	-3.594	-3.649	-17.946	14.297	●	■	●
Sygedagpenge	258.957	258.451	253.617	4.834	●	●	●
Jobklaringsforløb - ydelse	61.385	61.385	91.888	-30.503	●	●	●
Jobklaringsforløb - indsatser	2.366	2.366	2.366	0	●	■	●
Ledighedsydelse	79.894	79.893	82.844	-2.951	●	●	●
Fleksjob inkl. skånejob	207.274	207.274	204.684	2.590	●	●	●
Ressourceforløb - ydelse	102.717	102.717	82.198	20.518	●	●	●
Ressourceforløb - indsatser	6.167	6.167	4.789	1.378	●	■	●
Førtidspension	921.605	921.605	926.298	-4.693	●	●	●
Seniorjob	39.028	39.028	37.251	1.777	●	●	●
Beskæftigelsesindsatser	96.559	71.991	84.291	-12.300	●	■	●
Lantilskud (kontanthjælp og revalidering)	8.646	8.646	6.735	1.911	●	■	●
EGU	1.990	1.990	1.990	0	●	■	●
Boligsikring/ -ydelse	220.496	220.496	212.793	7.703	●	■	●
Personlig tillæg/helbredstillæg	17.975	17.975	17.540	435	●	■	●
Enkeltydelse	6.071	6.071	6.000	71	●	■	●
Handicapkompenenserende ydelser	3.184	3.184	1.559	1.625	●	■	●
Total	2.874.917	2.846.092	2.801.093	44.999	■	■	■
Beskæftigelsestilskuddet							
A-dagpenge, kommunens medfinansiering	432.034	421.984	459.769	-37.785	●	●	●
Lantilskud (A-dagpenge), personlig assistance	29.981	29.981	24.948	5.033	●	●	●
Total	462.015	451.965	484.717	-32.752	■	■	■
Samlet total - Budgetgaranterede områder og Beskæftigelsestilskuddet	3.336.931	3.298.057	3.285.810	12.246	■	■	■
Projekter med hel eller delvis ekstern finansiering (ikke del af reservationspuljerne)	345	-8.522	-4.347	-5.175	■	■	■

Anm: Forventet afvigelse -/+ = merforbrug/mindre forbrug

Farvemarkeringen i ovenstående skema er udarbejdet efter følgende kriterier:

Forudsætninger for budgetopfølgning og lyskrydsindikatorer for udvikling på ydelsesområderne ● ● ●		
Der ligger tre forudsætninger til grund for økonomien for de enkelte ydelsesområder: Gennemsnitlig ydelse, mængder (antal fuldtids personer) og gennemsnitlig refusions sats. Herunder er kriterierne for økonomi, mængder og refusions sats opgjort.		
Økonomi		
Økonomien på det enkelte budgetområde er meget følsom overfor mindre ændringer i alle tre forudsætninger. Ændringer i økonomien på under 250.000 kr. eller 0,25 procent af budgettet vurderes at ligge indenfor for denne usikkerhed og rapporteres ikke.		
Økonomi: Der forventes:		
* et mindre forbrug eller * et merforbrug på mindre end 250.000 kr.	* et merforbrug på mere end 250.000 kr og merforbruget udgør 0,25 - 1,5% af budgettet	* et merforbrug på mere end 250.000 kr. og merforbruget udgør mere end 1,5% af budgettet
Mængder (fuldtids personer)		
Bag det samlede budget for en ydelse ligger altid en forudsætning om et antal fuldtids personer. En fuldtidsperson defineres som en person, der har været ledig hver dag i et kalenderår. To personer, der hver især har været ledig i et halvt kalenderår, tæller samlet som én fuldtidsperson.		
Mængder (fuldtids personer): Der forventes:		
* faldende mængder eller * en stigning på op til 50 fuldtids personer eller * en stigning, som udgør mindre end 3% af det budgetlagte antal fuldtids personer	* en stigning på 50 - 100 fuldtids personer eller * en stigning, som udgør 3 - 10% af det budgetlagte antal fuldtids personer	* en stigning på mere end 100 fuldtids personer eller * en stigning, som udgør mere end 10% af det budgetlagte antal fuldtids personer
Den gennemsnitlige refusions sats		
Med indførelsen af refusionsomlægningen i 2016 bestemmes refusions satsen for den enkelte person af, hvor længe personen har været på offentlig forsyngelse på tværs af ydelsesområder. Ikke alle overførselsområder er inkluderet i refusionsomlægningen ligesom indsatstidler typisk også vil have en fast refusions sats. Den gennemsnitlige refusions sats beregnes for hele budgetområdet. Det gælder, at jo højere refusions sats en, desto lavere vil nettoudgiften være.		
Gennemsnitlig refusions sats: Der forventes:		
* en stigende refusions sats eller * et fald i refusions satsen på mindre end 0,5 procentpoint	* et fald i refusions satsen på 0,5 - 1,0 procentpoint	* et fald i refusions satsen på mere end 1,0 procentpoint

Nedenfor følger en beskrivelse af ydelsesområder med særlig opmærksomhed:

Integrationsydelse, kontanthjælp og uddannelseshjælp

Der forventes et mindreforbrug på området for kontant- og uddannelseshjælp på 35,7 mio. kr. Mindreforbruget skal primært tilskrives 7 års reglen, hvor ledige, der ikke har opholdt sig i Danmark de sidste 7 ud af 8 år, pr. 30/6 2016 er overgået til integrationsydelse.

Derudover ses der et fald i antallet af åbenlyst uddannelsesparate unge på uddannelseshjælp, ligesom der også ses en mindre nedgang i antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Der er under Kontant- og Uddannelseshjælp reserveret et beløb vedrørende tilbagebetalingsager på kontanthjælp. Det endelige beløb kendes endnu ikke, og der er derfor tale om et skøn.

På trods af overgangen fra kontanthjælp til integrationsydelse forventes der samlet set et mindreforbrug på integrationsydelse på 0,9 mio. kr. Dette skyldes, at tilgangen fra kontanthjælp opvejes af et fald i antal nyankomne flygtninge som følge af, at flygtningekvoterne er nedsat for 2017 i forhold til det forventede antal, da budgettet blev lagt i sommeren 2016.

Der forventes et mindreforbrug/merindtægt på udgifterne til integrationsprogrammet på 14,3 mio. kr., hvilket primært skyldes en forventning om færre udgifter til Arbejdsmarkedsrettet danskuddannelse og danskuddannelse til øvrige kursister samt en stigning i resultattilskuddene som følge af, at flere end forventet har bestået en ordinær uddannelse og er kommet i ordinær beskæftigelse. Der er oprindeligt budgetteret med, at 38 kommer i ordinær uddannelse, men den nuværende forventning er, at 61 kommer i ordinær uddannelse. Ligeledes var der oprindeligt budgetteret med, at 76 ville komme i ordinær beskæftigelse, men forventningen er nu, at 90 kommer i ordinær beskæftigelse.

Jobafklaringsforløb og sygedagpenge

På sygedagpenge forventes der samlet set et mindreforbrug på 4,8 mio. kr. Derimod forventes der et merforbrug på Jobafklaringsforløb på 30,5 mio. kr. Merforbruget skyldes primært en væsentlig større tilgang fra sygedagpengeområdet end forventet ved budgetlægningen.

Der er tæt forbundne kar mellem jobafklaringsforløb og sygedagpenge, og områderne er i øjeblikket i gang med et større oprydningsarbejde, som påvirker antallet af jobafklaringsforløb. Oprydningsarbejdet består blandt andet i at få afklaret de langvarige sygedagpengesager, hvoraf en andel overgår til jobafklaringsforløb. Det er forventningen, at tilgangen til jobafklaringsforløb aftager i andet halvår af 2017, hvilket vil påvirke budgettet for 2018 i en positiv retning.

Ledighedsydelse og fleksjob

Områderne ledighedsydelse og fleksjob er også præget af tæt forbundne kar. Når en ansat i fleksjob afskediges, vil det betyde øgede udgifter til ledighedsydelse og omvendt.

I forbindelse med forvaltningens indsatsomlægning er der afskediget 129 fleksjobansatte i Pensionistservice og Bygningsreovering. Der er en gruppe, der endnu ikke er opsagt. Af de afskedigede fleksjobbere er der pr. 3/5 2017 4 personer, der er ansat i nyt fleksjob, og 15 personer, som er startet i virksomhedspraktik med henblik på ansættelse i fleksjob. Der er i forbindelse med indsatsomlægningen i 2017 budgetteret med merudgifter til ledighedsydelse på 10,3 mio. kr., men den faktiske udgift forventes kun at blive 5,9 mio. kr. Dette skyldes primært, at antallet af opsagte fleksjobbere er lavere end forventet, og at der nu er taget højde for de faktiske opsigelsesvarsler, den enkelte medarbejder har, hvilket betyder, at der vil skulle udbetales ledighedsydelse i færre måneder i 2017 end budgetteret.

Samtidig forventes der et mindreforbrug på 2,3 mio. kr. vedrørende fleksjob, da de mange afskedigede medarbejdere ikke længere skal modtage fleks-løntilskud, når deres ansættelse ophører. Dette budget vil dog løbende blive fulgt tæt, da udgiften til fleks-løntilskud vil genopstå, når de afskedigede fleksjobbere igen ansættes i fleksjob.

Samlet set forventes der et merforbrug på ledighedsydelse på 2,9 mio. kr. og et mindreforbrug på fleksjob på 2,6 mio. kr.

Ressourceforløb

På området for ressourceforløbsydelse forventes et samlet mindreforbrug i 2017 på 20,5 mio. kr. Mindreforbruget skyldes, at budgetmodellen er optimeret i forhold til vurderingen af tilgangen fra andre ydelser og afgang til f.eks. ledighedsydelse eller førtidspension.

Beskæftigelsesindsatser

Forvaltningen er i øjeblikket i gang med en større indsatsomlægning, der påvirker budgettet til beskæftigelsesindsatser betydeligt. Indsatsomlægningen er et led i sagen Større effekt af indsatser på beskæftigelsesområdet, hvor det blev besluttet at lukke indsatser for 48,4 mio. kr. og konvertere en andel til samtaler og indsatser på styringsområdet Service. I

det første år af indsatsomlægningen er der budgetteret med et merforbrug på 12,3 mio. kr., hvilket fortsat er forvaltningens vurdering. Mange eksterne kontrakter er allerede lukket, og der afventes således de økonomiske konsekvenser af afskedigelsen af et større antal medarbejdere i de lukkede indsatser. Flere af indsatserne lukkes endeligt pr. 1/7 2017, hvorefter de endelige udgifter kan beregnes. Der forventes i 2018 og 2019 også et merforbrug som følge af indsatsomlægningen, men det samlede regnestykke vil gå i nul i 2020.

Førtidspension

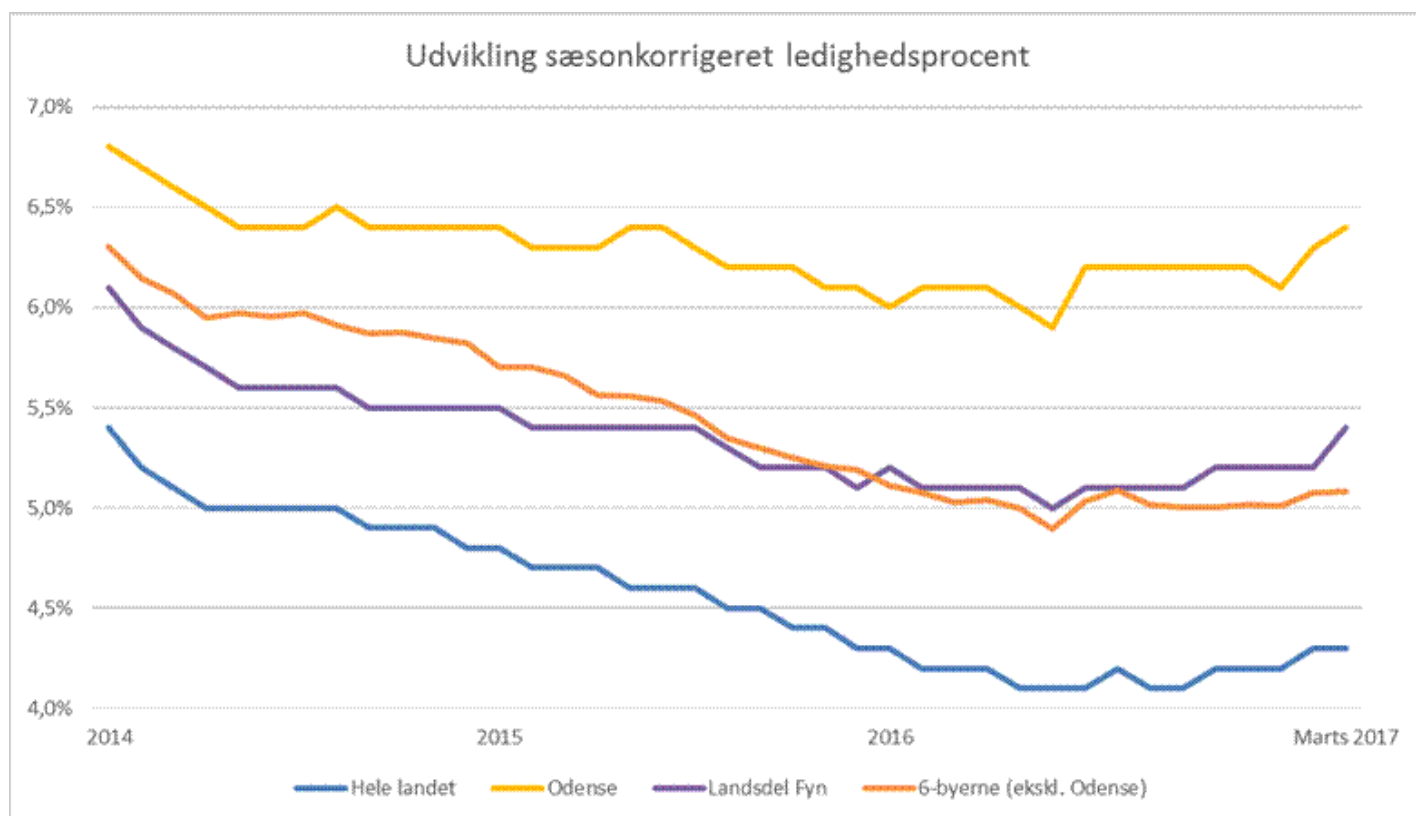
På området forventes et merforbrug på 4,7 mio. kr. Dette skyldes primært, at der har været en lavere afgang end forventet. Budgetmodellen skærpes fremadrettet, således at der tages højde for folkepensionsalderen for førtidspensionisterne fremfor at kigge på den historiske afgang fra førtidspension til folkepension. Dette forventes at sikre yderligere stabilitet til området fremadrettet.

A-dagpenge og løntilskud

Området for a-dagpenge er udfordret af den stigende ledighed. Der forventes således et merforbrug på 37,8 mio. kr. på a-dagpenge i forhold til budgettet. Merforbruget skyldes både en stigende gennemsnitspris pr. ledig samt en stor stigning i det forventede antal fuldtidspersoner på 274 ud over det budgetterede antal. Stigningen skal ses i sammenhæng med stigningen i ledigheden i Odense Kommune. Derudover er der ved årsskiftet indført en ændring i genoptjeningen af dagpenge, som bevirker, at færre mister retten til dagpenge. Endelig er der fortsat flere dimittender end forventet. Dette kan dog også hænge sammen med et stigende optag på uddannelsesinstitutionerne i de senere år, hvilket naturligt bevirker en relativ stigning i antal dimittender. Der er i forbindelse med investeringsprojekterne allerede vedtaget flere initiativer, der skal sætte en effektiv stopper for stigningen i ledigheden ved hjælp af intensiverede samtaler for a-dagpengemodtagerne, en styrket indsats målrettet de lediges CV'er, samt en styrket indsats over for ledige akademikere, hvor der etableres en fremskudt indsats på Syddansk Universitet med henblik på at etablere et stærkere bånd mellem de studerende og de odenseanske virksomheder.

I 2016 besluttede Beskæftigelses- og Socialudvalget at sænke antallet af løntilskudsstillinger i Odense Kommune og sikre, at der er garanti for ordinær ansættelse efter ansættelse med løntilskud. Dette har betydet en væsentlig nedgang i antal løntilskudsansættelser, og derved falder udgifterne til løntilskud til de ledige ligeledes. Der forventes i 2017 et mindreforbrug på 5,0 mio. kr. på løntilskud. Omvendt betyder det, at de ledige i stedet deltager i andre virksomhedsrettede tiltag som f.eks. virksomhedspraktik. Under en virksomhedspraktik vil den ledige modtage a-dagpenge, hvorfor udgiften i stedet ses på a-dagpenge.

Ledighedsudvikling

En faldende ledighed vil alt andet lige betyde færre fuldtidspersoner på offentlig forsørgelse og derved lavere udgifter for kommunen. Derudover reguleres f.eks. Odenses tildelte beskæftigelsestilskud efter, hvordan ledighedsudviklingen har

været på landsplan og i de andre fynske kommuner. I ovenstående graf ses der på udviklingen i ledigheden på landsplan, i 6-byerne, landsdelen Fyn og i Odense. Ledigheden har de senere år været faldende, men siden årsskiftet ses der en stigning i ledigheden i Odense. Stigningen ses også på landsplan, på Fyn og i de øvrige 6-byer, men den er mindre end i Odense. Stigningen skyldes blandt andet lempelserne i genoptjeningsretten til a-dagpenge og det faktum, at flere integrationsydelsesmodtagere mødes som jobparate og derved indgår i ledighedsstatistikken.

Ledighedsudviklingen har afgørende betydning for den midtvejs- og efterregulering, der sker af beskæftigelsestilskuddet i sommeren 2017. Odense Kommunes midtvejs- og efterregulering afhænger dels af kommunens egen ledighed, men også af ledigheden på landsplan og på Fyn. Midtvejs- og efterreguleringerne påvirker reservationspuljerne enten positivt eller negativt afhængig af, om reguleringerne er positive eller negative. KL har udarbejdet en prognose for forventningen til både midtvejs- og efterregulering af beskæftigelsestilskuddet. Prognosen har set på dels ledigheden, men også kommunernes forventede udgifter til forsikrede ledige i 2017. Prognosen forudsiger, at Odense vil få en positiv midtvejsregulering vedrørende 2017 på 6,3 mio. kr. En positiv efterregulering vil forbedre resultatet for reservationspuljen for 2017 fra samlet -37,2 mio. kr. til samlet -30,9 mio. kr., men det skal påpeges, at der er væsentlig usikkerhed om størrelsen af den faktiske regulering.

Status på investeringsprojekter 2017

Byrådet har i 2017 besluttet at igangsætte en række investeringsprojekter på området for forsørgelses- og sikringsydelser, der har til formål at få flere ledige odenseanere i job samt at understøtte en fremadrettet balance i økonomien for området for forsørgelses- og sikringsydelser og dermed forbedre den samlede økonomi for Odense Kommune.

Dette er den første opfølgning på investeringsprojekter. Byrådet har vedtaget de første 3 projekter, der tilsammen udgør 17 mio. kr. af den afsatte investeringsramme på 50 mio. kr.

Investeringsmodel 1.000 kr. (2017-PL)	Investering (flerårig)	Forventet gevinst (flerårig)	Skøn for realiseret gevinst
CV'er og ubesatte jobs - Der etableres et team af jobrådgivere og virksomhedskonsulenter, der skal sikre bedre CV'er og afdækning af virksomhedernes behov mhp. etablering af flere og hurtigere jobmatch	8.700	9.900	Kan endnu ikke vurderes
Intensiveret samtale indsats for Forsikrede ledige - Der ansættes flere jobrådgivere mhp. at intensivere antal samtaler i den tidlige del af ledighedsperioden	7.350	6.000	Kan endnu ikke vurderes
Academic partnership - Der etableres en fremskudt indsats på SDU med 2 virksomhedskonsulenter, der skal bygge bro mellem virksomheder, kommunen og de studerende	910	1.400	Kan endnu ikke vurderes
I alt	16.970	17.300	

Da investeringer er vedtaget i byrådet henholdsvis den 19/4 og den 3/5 2017, er ansættelserne af medarbejdere i skrivende stund i fuld gang. Der vil derfor først kunne skønnes på den realiserede gevinst i forbindelse med opfølgningen pr. 2. halvår 2017. Det er forudsat i bundlinjen i denne opfølgning, at investeringen indfries i 2017.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene, da der er tale om en opfølgningssag, men opfølgningen kan indikere, om vi lykkes med at få flere borgere i job eller uddannelse.

Å~konomi

Reservationspuljerne

Reservationspuljerne under Økonomiudvalget består af forskellen mellem Beskæftigelses- og Socialforvaltningens egne skøn for årets udgifter til området for forsørgelses- og sikringsydelser og KL's skøn for kommunens udgifter til området.

Reservationspuljerne kan justeres en række gange hen over budgetåret og opgøres endeligt i august året efter budgetåret.

Der vil med denne opfølgning ikke blive foretaget justeringer i reservationspuljerne, men i nedenstående tabel er den forventede regulering som følge af forventningerne til regnskab 2017 alligevel sat ind for at illustrere forventningen til det endelige resultat, som det ser ud på nuværende tidspunkt.

Som det fremgår, forventes der et samlet mindreforbrug på forsørgelses- og sikringsydelser i 2017 på 12,2 mio. kr., og dette vil påvirke reservationspuljerne positivt.

Da budgettet blev vedtaget, var der en negativ reservationspulje på samlet 49,4 mio. kr. Fratrækkes 12,2 mio. kr. i forventet mindreforbrug og den forventede midtvejsregulering vedrørende Beskæftigelsestilskuddet på 6,3 mio. kr., forventes der en negativ reservationspulje på -30,9 mio. kr. for hele 2017.

<i>1.1.000 kr.</i>	Budgetgaranterede områder og øvrige overførsler	Beskæftigelsestilskud	Reservationspuljerne samlet set
Oprindelig reservationspulje, vedtaget budget	9.141	-58.574	-49.433
Forventet regnskab pr. 1/6 sagen	44.999	-32.752	12.247
Ny reservationspulje	54.140	-91.326	-37.186
Forventet midtvejsregulering jf. KL-prognose (sommer 2017)	-	6.318	6.318
Efterregulering (sommer 2018)	-	-	-
Forventet resultat 2017	54.140	-85.008	-30.868

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning, da der er tale om en opfølgningssag.

Punkt 10: Effekt- og økonomiopfølgning for Odense Kommune 1. halvår 2017

00.00.00-Ø00-19-17

Resume

Borgmesterforvaltningen fremsender her den samlede Effekt- og Økonomiopfølgning pr. 1. halvår for Odense Kommune til byrådets godkendelse.

Den samlede Effekt- og Økonomiopfølgning vedrører udelukkende Odensemålene og den samlede økonomi. Sagen er sammenskrevet af Borgmesterforvaltningen på baggrund af udvalgsdagsordenerne.

Opfølgning på byrådets effektmål

Effektopfølgningen giver en status på udviklingen i Odensemålene, og der angives en tendenspil ved de mål, hvor der er sammenlignelige tal for både ultimo 2016 og 1. halvår 2017.

Effektopfølgningen pr. 1. halvår viser, at der, for fem af de otte mål, p.t. ikke er nye data, så en udvikling kan præsenteres. For de tre mål, hvor der er nye data pr. 1. halvår 2017, viser opfølgningen en positiv udvikling i to af målene: "Flere indbyggere i Odense" og "Borgernes indkomst skal stige"; og status quo for ét af målene, nemlig for "Flere funktionsdygtige ældre og handicappede".

Odensemål	Indikator	Status ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Byrådet					
Flere indbyggere i Odense	Antal indbyggere i Odense	200.466 (1. jan.'17)	200.755 (30. apr.'17)		203.669 (1. jan'18)
Flere borgere er sunde og trives	Andel arbejdsduelige borgere - seneste 12 mdr.	76,9% (sep.'16)	-	-	78,5%
Børn lærer mere og er mere kompetente	Andel af elever i folkeskolen, som får høje hhv. lave karakterer	36,0% 12,2%	- -	-	34,47% 14,07%
Flere kommer i uddannelse og job	Andel af beskæftigede og studerende uden studiejob - seneste 12 mdr.	73,4% (sep.'16)	-	-	75,6%
Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser	Antal private arbejdspladser	61.601 (2015)	-	-	64.620 (2016)
Borgernes indkomst skal stige	Beskatningsgrundlag per indbygger	160.670	162.233		170.985
Flere funktionsdygtige ældre og handicappede	Andel af borgere 65+, der modtager hjemmehjælp eller plejecenter	16,8%	16,8%		16,1%
Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber	Andel borgere, der oplever at være en betydningsfuld deltager i fællesskaber	86%	-	-	-

En status over udvalgenes effektmål er vedlagt som bilag.

Opfølgning på økonomi

Tema	Status	Kommentar
Økonomien generelt	Grøn	Samlet set forventes der et mindreforbrug på 66,7 mio. kr., svarende til 0,6% af den samlede ramme.
Service	Grøn	Samlet set forventer der er mindreforbrug på 31,7 mio. kr., svarende til 0,4%.
Overførselsudgifter mv.	Gul	Samlet set forventes der et mindreforbrug på 35,1 mio. kr., svarende til 0,9%. Mindreforbruget opstår primært grundet det afsatte budgetværn for området for forsørgelses- og sikringsydelse. I fald det ikke var afsat et budgetværn for området forsørgelses- og sikringsydelse ville der være en forventning om et større merforbrug.
Området for forsørgelses- og sikringsydelse 2016	Gul	Reservationspuljerne udgør med den seneste forventning til efterregulering -63,4 mio. kr. Dette er en forbedring på 4,3 mio. kr. siden regnskab 2016. Sammen med budgetvedtagelsen blev der afsat et budgetværn på 74,7 mio. kr. for 2017. Anvendes dette er der et samlet mindreforbrug på 11,3 mio. kr.
Området for forsørgelses- og sikringsydelse 2017	Gul	Reservationspuljerne forventes med de seneste forventninger at udgøre -30,9 mio. kr., dette er en forbedring på 18,6 mio. kr. siden vedtagelsen af budgettet. Sammen med budgetvedtagelsen blev der afsat et budgetværn på 49,4 mio. kr. for 2017. Anvendes dette er der et samlet mindreforbrug på 18,6 mio. kr.
Det finansielle område	Grøn	Der forventes balance på renter, optag og afdrag af lån, samt balanceforskydninger

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender Effekt- og Økonomiopfølgning 1. halvår 2017, herunder:

1. Budgetneutral tillægsbevilling på styringsområdet Service fra Økonomiudvalget til Beskæftigelses- og Socialudvalget på 40.000 kr. i 2017 og 48.000 kr. i 2018 og frem vedrørende overflytningen af iværksætterstilling.
2. Konvertering af 1.638.526 kr. fra styringsområdet Service til Overførselsudgifter mv. inden for Økonomiudvalgets ramme i 2017 vedrørende telefoniordningen.
3. Konvertering af 3.729.000 kr. i 2017 og 3.821.250 kr. i 2018 og frem fra styringsområde Service til styringsområde Overførselsudgifter mv. inden for Ældre- og Handicapudvalgets ramme vedrørende ændrede regler for takstberegning.
4. Indgåelse af lejekontrakt for eksternt lejemål til Odense Kommune, Ældre- og Handicapforvaltningen, på adressen Rolighedsvej 128, 5220 Odense SØ.
5. Budgetneutral tillægsbevilling på styringsområdet Service vedrørende finansiering af SBSYS i 2017 og frem med følgende fordeling:

kr.	2017 (2017-priser)	2018 og frem (2018-priser)
Økonomiudvalget	-716.285	-726.098
By- og Kulturudvalget	-719.692	-729.552
Ældre- og Handicapudvalget	-789.180	-799.992
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-841.645	-853.176
Børn- og Ungeudvalget	-893.198	-905.435
Økonomiudvalget - SBSYS udgift	3.960.000	4.014.253
I alt	0	0

+ opskrivning af budget, - nedskrivning af budget

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Effekt- og Økonomiopfølgningen skal give et helhedsbillede af udvalgenes og kommunens samlede områder. Dette gøres ved at have fokus på udviklingen i de politiske effektmål, økonomi og udfordringer for udvalgene og kommunen som helhed. I Odense Kommune udgør Effekt- og Økonomiopfølgning 1. halvår også halvårsregnskabet, som indberettes til centrale myndigheder. Der vil ske en opfølgning på anlægsområdet parallelt med opfølgningerne på driften.

Opfølgning på Odensemålene

I dette afsnit gives en status på, hvordan det er gået med Odensemålene i 1. halvår af 2017. Hvor denne sagsfølge følger op på indikatorerne for Odensemålene, følger udvalgsagerne op på udviklingen i de respektive udvalgsområder. Udvalgenes effektopfølgninger er vedlagt som bilag.

Nedenfor præsenteres status på udviklingen i effektmålenes indikatorer for ultimo 2016 og seneste opfølgning (pr. 1. halvår 2017). Der angives en tendenspil ved de mål, hvor der er sammenlignelige tal for både ultimo 2016 og 1. halvår 2017. Yderligere præsenteres byrådets ambitionsniveauer for effektmålene samt kortfattede supplerende opfølgninger.

Symbolforklaring

Fælles for status på alle effektmål: En opadgående grøn tendenspil (↗) viser en ønskværdig udvikling i indikatoren. En gul vandret tendenspil (→) viser, at der ikke har været en udvikling i indikatoren sammenlignet med sidste måling. En rød nedadgående tendenspil (↘) viser en udvikling i indikatoren, der ikke er ønskværdig. Det vil sige, at såfremt målsætningen på et givent mål er at nedbringe indikatoren, vil en lavere indikator i 2016 i forhold til 2015 være markeret med en grøn tendenspil.

Odensemål	Flere indbyggere i Odense	Status			
		Ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Indikator	Antal indbyggere i Odense	200.466 (1. jan. '17)	200.755 (30. apr. '17)	↗	203.669 (1/1 2018)
Supplerende opfølgning	Odense har i perioden været inde i en positiv befolkningsudvikling med en nettotilvækst på 289 personer i årets første 4 måneder. Befolkningsudviklingen i Odense de sidste 9 år følger ca. samme udviklingstendens hen over året. Derfor giver det mening at sammenligne befolkningsudviklingen med samme perioder tidligere år. Befolkningstilvæksten i de første 4 måneder i 2017 er lavere end udviklingen i samme periode i 2016, hvor tilvæksten var på 566 personer. Tallet er dog højere end samme periode i 2015 hvor tilvæksten var på 240 personer i årets første 4 måneder.				

Odensemål	Flere borgere er sunde og trives	Status			
		Ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Indikator	Andel arbejdsduelige borgere – seneste 12 mdr.	76,9% (sep.'16)	-	-	78,5%
Supplerende opfølgning	Data for indikatoren er baseret på DREAM som stilles til rådighed af STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering). STAR er for øjeblikket i gang med et tiltag, der desværre har betydet at det pt. ikke er muligt at få opdateret DREAM data. Data vil blive opdateret, så snart det er muligt.				

Odensemål		Børn lærer mere og er mere kompetente			
		Status			
		Ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Indikator	Andel af elever i folkeskolen, som får høje hhv. lave karakterer	36,0 % 12,2 %	- -	- -	34,47 % 14,07 %
Supplerende opfølgning	Der kommer nye data for indikatoren årligt i oktober.				

Odensemål		Flere kommer i job og uddannelse			
		Status			
		Ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Indikator	Andel beskæftigelse og studerende – seneste 12 mdr.	73,4% (sep. '16)	-	-	75,6%
Supplerende opfølgning	Data for indikatoren er baseret på DREAM som stilles til rådighed af STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering). STAR er for øjeblikket i gang med et tiltag, der desværre har betydet at det pt. ikke er muligt at få opdateret DREAM data. Data vil blive opdateret, så snart det er muligt.				

Odensemål		Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser			
		Status			
		Ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Indikator	Antal private arbejdspladser ¹	61.601 (2015)	-	-	64.620 (2016)
Supplerende opfølgning	<p>Indikatoren for det strategiske mål om antal private arbejdspladser for 2016 opdateres næste gang ultimo januar 2018.</p> <p>Fra 2014 til 2015 voksede antallet af private arbejdspladser i Odense med 413. Odense Kommune havde altså en positiv udvikling i antallet af arbejdspladser. Dog var den positive udvikling under væksten i 2014 og Vækstpolitikens strategiske mål om gennemsnitligt 1.667 private arbejdspladser årligt frem imod 2020. Væksten i private arbejdspladser var i 2015 lavere end i de øvrige 6-byer og landet som helhed.</p> <p>Samlet er der kommet 1.981 flere private arbejdspladser til i 2014 og 2015. Dermed skal der skabes 8.019 private arbejdspladser, svarende til godt 2.000 arbejdspladser årligt i de kommende år frem mod 2020, hvis Vækstpolitikens målsætning skal indfries.</p> <p>Kigger vi på antal private arbejdspladser for 2016, viser en prognose, at antallet af private arbejdspladser i Odense forventes at være vokset med knap 2.000 i 2016. Antallet af private arbejdspladser estimeres således til at være 63.595 i 2016. Prognosen er dog forbundet med usikkerhed.</p>				

¹ Danmarks Statistik opgør antallet af private arbejdspladser med 13 mdr. forsinkelse.

Odensemål		Borgernes indkomst skal stige			
		Status			
		Ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Indikator	Beskatningsgrundlag pr. indbygger	160.670	162.233		170.985
Supplerende opfølgning	<p>Beskatningsgrundlaget pr. indbygger er steget med 1 pct. fra 2016 til 2017. Dette er på niveau med væksten i Aalborg (0,9%), men under niveauet i de andre 6-byer (Aarhus 4,1%; København 1,3%; Esbjerg 1,2%; Randers 1,2%) og landsgennemsnittet (1,7%). Det er desuden under ambitionsniveauet på 3,1 pct.</p> <p>Beskatningsgrundlaget er blandt andet baseret på den samlede indkomst 3 år før. At beskatningsgrundlaget pr. indbygger er steget mindre end ambitionsniveauet på 3,1 pct. og mindre end i de andre 6-byer undtaget Aalborg kan dels tilskrives, at gennemsnitsindkomsten i 2014 steg mindre i Odense for stort set alle aldersgrupper. Odense oplevede en mindre vækst i antallet af borgere med de højeste indkomster over 500.000 kr., og en større vækst i antallet af borgere med de laveste indkomster.</p> <p>Dette er dog også udtryk for en positiv udvikling, da en del af befolkningstilvæksten i Odense, udgøres af studerende, der er en lavindkomstgruppe.</p>				

Odensemål		Flere funktionsdygtige ældre og handicappede			
		Status			
		Ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Indikator	Andelen af borgere over 65 år, der modtager hjemmepleje eller bor på plejecenter	16,8 %	16,8 %		16,1 %
Supplerende opfølgning	<p>Andelen af borgere over 65 år, der modtager hjemmepleje eller bor på plejecenter har igennem en lang periode været nedadgående, men i den seneste tid ser det ud til at faldet er taget af, og at andelen ligger nogenlunde fast på de 16,8 – med meget små udsving.</p> <p>Forvaltningen arbejder fortsat fokuseret med rehabilitering af borgerne, og opnår stadig gode resultater ved denne tilgang. Når andelen af borgere over 65 år, der modtager hjemmepleje eller bor på plejecenter, ikke længere er faldende skyldes det især, at borgerne langt hurtigere udskrives fra hospitalerne, hvorfor forvaltningen skal løse langt mere komplekse opgaver end tidligere.</p> <p>Dette skal ses i sammenhæng med, at de demografiske prognoser viser, at der i de kommende år, vil komme et langt større antal ældre, der vil få behov for forvaltningens indsatser og tilbud.</p>				

Odensemål		Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber			
		Status			
		Ultimo 2016	1.halvår 2017	Udvikling	Ambitionsniveau 2017
Indikator	Andel borgere, der oplever at være en betydningsfuld deltager i fællesskaber	86 %	-	-	-
Supplerende opfølgning	Undersøgelse i Borgerpanelet foretages november 2017.				

Opfølgning på økonomi

Effekt- og Økonomiopfølgningen er udarbejdet ud fra en overordnet vurdering på hele bevillingsniveauet. Der arbejdes dog med forskellige udfordringer under bevillingsniveauet (Rammestyring). I Effekt- og Økonomiopfølgningen signalerer udvalgene, hvilke udfordringer der arbejdes med.

Service - 1.000 kr.	Korrigeret budget 2017	Forventet regnskab 2017	Afvigelse
Service	7.847.578	7.815.890	31.688
Økonomiudvalget	917.147	869.396	47.751
By- og Kulturudvalget	1.196.026	1.198.566	-2.540
Ældre- og Handicapudvalget	2.186.918	2.201.618	-14.700
Beskæftigelses- og Socialudvalget	708.100	708.000	100
Børn- og Ungeudvalget	2.838.799	2.840.305	-1.506
Entrepreneurordninger og projekter med hel eller delvis ekstern finansiering (Service)			
Økonomiudvalget	4.672	4.672	0
By- og Kulturudvalget	2.795	2.795	0
Ældre- og Handicapudvalget	-18.442	-18.442	0
Beskæftigelses- og Socialudvalget	1.500	800	700
Børn- og Ungeudvalget	10.063	8.180	1.883
Overførselsudgifter mv.	3.940.102	3.905.022	35.080
Økonomiudvalget	711.275	683.683	27.592
By- og Kulturudvalget	4.223	4.223	0
By- og Kulturudvalget - Drift (ældreboliger)	-43.253	-43.253	0
Ældre- og Handicapudvalget	-22.744	-23.444	700
Beskæftigelses- og Socialudvalget - Budgetgaranterede område og Beskæftigelsestilskuddet	3.298.057	3.285.810	12.247
Børn- og Ungeudvalget	2.066	2.350	-284
Entrepreneurordninger og projekter med hel eller delvis ekstern finansiering (Overførselsudgifter mv.)			
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-9.522	-4.347	-5.175
I alt	11.787.680	11.720.912	66.768

'-'=merforbrug, '+'=mindreforbrug

På styringsområder Service forventes der mindreforbrug på 31,7 mio. kr. svarende til et mindreforbrug på 0,4% af den samlede ramme.

- Økonomiudvalget forventer et mindreforbrug på 47,8 mio. kr., hvoraf de 37,2 mio. kr. forventes overført til 2018. Det resterende mindreforbrug på 10,5 mio. kr. forventes at tilgå kassen, da mindreforbruget vedrører forsikringsområdet og tjenestemandspensioner, der jf. økonomistyringsprincipperne lægges i kassen ved årsafslutningen. Mindreforbruget på 37,2 mio. kr. kan blandt andet henføres til en række mer- og mindreforbrug, hvoraf de væsentligste omhandler:
  - Implementeringsbudget vedrørende effektanalysen Kontrakt- og Leverandørstyring på IT-området på 16,3 mio. kr., herunder pulje til håndtering af usikkerhed vedrørende monopolbruddet på IT-området.
  - Mindreforbrug på 12,3 mio. kr. vedrørende generelle pulje, primært pulje til finansiering af letbanens linie 2, hvor der over de næste år vil foretages en planlagt opsparring, således at letbanens linie 2 kan realiseres. Herudover indgår der også budget til afledt drift.
  - Mindreforbrug på 7,1 mio. kr. på elevområdet, som kan henføres til, at SOSU-uddannelsen ikke kan opfylde den budgetterede dimensionering.
- By- og Kulturudvalget forventer et merforbrug på 2,5 mio. kr. på Service. Afvigelsen er en sum af modsatrettede bevægelser. Der forventes blandt andet et mindreforbrug på 22,7 mio. kr. til vintertjenesten. På fællesadministration forventes der et merforbrug på 19,4 mio. kr., hvilket skyldes forskydninger i indfrielsen af indtægtskrav i forbindelse med projekt "Vores Bygninger". Herudover er der også andre mindre merforbrug. By- og Kulturudvalget forventer balance på projekter med hel eller delvis ekstern finansiering.
- Ældre- og Handicapudvalget forventer et merforbrug på 14,7 mio. kr. Dette kan henføres til, at kommunerne har overtaget flere sundhedsopgaver fra regionerne, og patienter bliver udskrevet tidligere fra sygehuse. Herudover er der også udfordringer vedrørende den demografiske udvikling. Ældre- og Handicapforvaltningen vil grundet det forventede merforbrug udarbejde handleplaner, som vil udmønte sig i tiltag, der skulle sikre, at økonomien er i balance ved årets udgang.

- Beskæftigelses- og Socialudvalget forventer et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. Dette kan primært henføres til forventet mindreforbrug vedrørende midlerne til løntilskud, samt mindreforbrug i Center for Familie og Unge (CFU). I modsat retning forventes der merforbrug på uddannelsesområdet, blandt andet er der et udgiftspres vedrørende køb af botilbud til unge over 18 år med autisme og OCD. For projekter med hel eller delvis ekstern finansiering forventes der et mindreforbrug på 0,7 mio. kr., som skyldes en forskydning mellem årene. Forskydningen opstår typisk, fordi bevillingen fra bevillingsgiver falder i ét år, mens udgiften afholdes over flere år.
- Børn- og Ungeudvalget forventer et samlet merforbrug på 1,5 mio. kr. Afvigelsen er en sum af modsatrettede bevægelser. De primære afvigelser er et forventet mindreforbrug på henholdsvis 6,4 mio. kr. og 3,9 mio. kr. til dagtilbud og skoleområdet samt et forventet merforbrug på 10,9 mio. kr. vedrørende Familie og Velfærd. Herudover forventer Børn- og Ungeudvalget et mindreforbrug på 1,9 mio. kr. til entreprenørordninger og projekter med hel eller delvis ekstern finansiering på styringsområdet Service, der primært kan henføres til skoleområdet.

På styringsområder Overførselsudgifter mv. forventes der et samlet mindreforbrug på 35,1 mio. kr. svarende til 0,9% af den samlede ramme:

- I Økonomiudvalget forventes et mindreforbrug på 27,6 mio. kr., der består af et forventet mindreforbrug på den kommunale medfinansiering på sundhedsområdet på 8,9 mio. kr. og 0,5 mio. kr. vedrørende tjenestemandspensioner samt et forventet merforbrug på 0,4 mio. kr. i Barselsudligningsfonden. Det resterende mindreforbrug kan henføres til området for forsørgelses- og sikringsydelser og vil blive beskrevet uddybende og i sammenhæng med den samlede økonomi på området i afsnittet "Området for forsørgelses- og sikringsydelser" i denne sag samt sagen "Opfølgning på forsørgelses- og sikringsydelser 1. halvår".
- By- og Kulturudvalget forventer balance på overførselsudgifter mv.
- Beskæftigelses- og Socialudvalget følger op på overførselsudgifter mv. på de budgetgaranterede områder og beskæftigelsestilskuddet i sagen "Opfølgning på forsørgelses- og sikringsydelser 1. halvår", der behandles som en særskilt opfølgningssag, samt afsnittet "Området for forsørgelses- og sikringsydelser" i denne sag. For udgifter på overførselsudgifter mv., der er en del af de budgetgaranterede områder og beskæftigelsestilskuddet, forventes et mindreforbrug på 12,2 mio. kr. For projekter med hel eller delvis ekstern finansiering forventes et merforbrug på 5,2 mio. kr. Forskydningen opstår typisk, fordi bevillingen fra bevillingsgiver falder i ét år, mens udgiften afholdes over flere år.
- Ældre- og Handicapudvalget forventer et lille mindreforbrug på 0,7 mio. kr. vedrørende overførselsudgifter mv.
- Børn- og Ungeudvalget forventer et merforbrug på 0,3 mio. kr. vedrørende overførselsudgifter mv., som er sammensat af to modsatrettede bevægelser. Der er en forventning om flere refusioner end budgetteret vedrørende særligt dyre enkeltsager, og modsat en forventning om et merforbrug på kontante ydelser.

Det finansielle område (ældreboliger og støttet Byggeri)

1.000 kr.	Korrigeret budget 2017	Forventet regnskab 2017	Afvigelse
Drift (ældreboliger)	-43.253	-43.253	o
Renter(ældreboliger)	8.413	8.413	o
Balanceforskydning (støttet byggeri)	47.062	47.062	o
Afdrag på lån (ældreboliger)	34.840	34.840	o
I alt	47.062	47.062	o

'-'=merforbrug, '+'=mindreforbrug

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at det på nuværende tidspunkt er usikkert, hvorvidt der gennemføres projekter i en størrelsesorden, så hele budgettet til støttet byggeri kan anvendes.

Det finansielle område (Odense Kommune i øvrigt)

1.000 kr.	Korrigeret budget 2017	Forventet regnskab 2017	Afvigelse
Renter	-13.757	-13.757	o
Optag af lån	o	o	o
Afdrag på lån	108.767	108.767	o
Balanceforskydning	-9.558	-9.558	o
I alt	85.452	85.452	o

'-'=merforbrug, '+'=mindreforbrug

På det finansielle område forventes der balance på renter, optag og afdrag af lån samt balanceforskydninger.

Det er forventningen, at Odense Kommunes nettorenter vil blive realiseret på niveau med det korrigerede budget for 2017.

Området for forsørgelses- og sikringsydelse 2016

Området for forsørgelses- og sikringsydelse for 2016 afsluttes i forbindelse med efterreguleringerne på området i august 2017. Efterreguleringen forventes jf. KL's prognose at være på 4,3 mio. kr., hvorfor området ved afslutning forventes at have en positiv kassepåvirkning. Afslutningen af området vil have en selvstændig sag, som bliver forelagt byrådet i august og vil indeholde de endelige tal for området, hvorfor taldelen ikke er medtaget i denne sag. Reservationspuljerne for 2016 udgør -67,7 mio. kr. I forbindelse med Budget 2017 blev der afsat et budgetværn på 74,7 mio. kr. som dækning for den negative reservationspulje.

Samlet set forventes der et mindreforbrug på 11,3 mio. kr. på området for forsørgelses- og sikringsydelse i 2016.

Mindreforbrug opstår udelukkende grundet det afsatte budgetværn. Ifald der ikke var afsat et budgetværn, ville området for forsørgelses- og sikringsydelse have udvist et merforbrug på 63,4 mio. kr.

Området for forsørgelses- og sikringsydelse 2017

I forbindelse med Budget 2017 blev det besluttet, at der skulle følges op på økonomien på området for forsørgelses- og sikringsydelse i særskilte opfølgninger. I denne opfølgning vil der blive fulgt op på både reservationspuljerne under Økonomiudvalget og på budgettet i Beskæftigelses- og Socialudvalget. Reservationspuljerne under Økonomiudvalget består af forskellen mellem Beskæftigelses- og Socialforvaltningens eget skøn for årets udgifter til området for forsørgelses- og sikringsydelse samt KL's skøn for kommunens udgifter til området. I forbindelse med Budget 2017 var reservationspuljerne på -49,4 mio. kr. Det betød, at Beskæftigelses- og Socialudvalget vurderede, at udgifterne til området for forsørgelses- og sikringsydelse ville være 49,4 mio. kr. højere end KL's skøn for kommunens udgifter til området. Området for forsørgelses- og sikringsydelse 2017 under Økonomiudvalget består ud over reservationspuljen også af et budgetværn til området, som er en dækning for den negative reservationspulje.

Beskæftigelses- og Socialudvalget forventer et samlet mindreforbrug på 12,2 mio. kr. på området Forsørgelses- og Sikringsydelse. Herudover forventes der ligeledes en positiv midtvejsregulering vedrørende Beskæftigelsestilskuddet på 6,3 mio. kr. Området forventes stadig at have større udgifter end KL's skøn for området.

Samlet set forventes der et mindreforbrug på 18,6 mio. kr. på området for forsørgelses- og sikringsydelse i 2017.

Mindreforbrug opstår udelukkende grundet det afsatte budgetværn. Ifald der ikke var afsat et budgetværn, ville området for forsørgelses- og sikringsydelse have udvist et merforbrug på 30,9 mio. kr.

Der er kommet færre borgere, som modtager offentlige overførselsindkomster på landsplan. Det kunne have medført en negativ midtvejsregulering af området for forsørgelses- og sikringsydelse, men regeringen og KL var med aftalen om kommunernes økonomi for 2018 enige om ikke at foretage en midtvejsregulering af udgiftsskønnet for Budgetgarantien og øvrige overførsler. Det færre antal borgere, som modtager overførselsindkomster på landsplan, sætter endnu større pres på, at udgifter i Odense ligeledes skal falde.

Budgetændringer

Dette afsnit indeholder forklaring af budgetændringer i indeværende sag.

Budgetflytning fra Økonomiudvalget til Beskæftigelses- og Socialudvalget

Pr. 1/3 2017 har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen overtaget en iværksætterstilling og tilhørende lønsum fra Odense&Co i Borgmesterforvaltningen. Den overførte lønsum matcher dog ikke løntrækket på den ansatte, hvorfor det nu

indstilles, at der overføres yderligere 40.000 kr. i 2017 og 48.000 kr. i 2018 og frem fra Økonomiudvalget til Beskæftigelses- og Socialudvalget i en budgetneutral tillægsbevilling.

Konvertering mellem Service og Overførselsudgifter mv. under Økonomiudvalget

Det indstilles i denne sag, at 1.638.526 kr. konverteres fra styringsområdet Service til Overførselsudgifter mv. inden for Økonomiudvalgets ramme. Konverteringen ønskes, så budgettet stemmer overens med de udgifter, der er på de enkelte styringsområder.

Konvertering mellem Service og Overførselsudgifter mv. under Ældre- og Handicapudvalget

Konvertering af 3.729.000 kr. i 2017 og 3.821.250 kr. i 2018 og frem fra styringsområde Service til Overførselsudgifter mv., der skyldes, at der på grund af ændrede regler for takstberegning på plejeboliger kommer mindre statsrefusion. Dette finansieres via reduktion i serviceudgifterne. Det er af teknisk karakter, og budgettet er allerede tidligere afsat.

Lejekontrakt for eksternt lejemål

Baggrunden for ønsket om at indgå et lejemål er, at Munkehatten har en gruppe borgere i dagtilbuddet, der har et stort behov for at kunne have udendørs aktiviteter, da de ikke trives i de begrænsede fysiske rammer (ud til Ørbækvej), som Munkehatten kan tilbyde.

Dagtilbuddet har i tre år lånt sig ind hos Tarup-Davinde I/S med to skurvogne på Rolighedsvej 128 til denne gruppe på 12 borgere. Det har været en stor succes set i et rehabiliteringsperspektiv. Borgerne har en langt større bevægelsesfrihed, enkelte har ”genvundet ” almindelig gangfunktion, og der opleves langt færre konflikter i borgergruppen.

Da Tarup-Davinde I/S skal bruge det areal, hvor skurvognene står, er der behov for at leje sig ind i en del af bygningen på Rolighedsvej 128. Lokalerne skal primært anvendes til at spise frokost i, holde pause eller ophold i eller mindre aktiviteter i dårligt vejr.

De primære aktiviteter i Munkehattens dagtilbud på Rolighedsvej er ”Naturskole for borgere med fysisk og psykisk nedsat funktionsevne” - diverse udendørs aktiviteter.

På den baggrund ønskes det at indgå lejekontrakt for et eksternt lejemål med Tarup-Davinde I/S omfattende lokale i stuehuset på 27 m² samt adgang til 35 m² fællesarealer (bestående af tekøkken, toilet og entré) i stuehuset samt adgang til 250 m² udendørsareal særligt dedikeret udegruppen. Den årlige husleje udgør ca. 21.000 kr., der afholdes inden for eksisterende budgetrammer. Der påhviler lejemålet en deponeringsforpligtelse på 97.335 kr. Odense Kommune har i 2017 ledig låneramme, der muliggør indgåelse af lejekontrakten uden deponering fra kassen.

Finansiering af elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem (SBSYS)

I forbindelse med ibrugtagning af nyt elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem (SBSYS) blev der i forbindelse med Effekt- og Økonomiopfølgningen pr. 1/10 2015 vedtaget en forenkling af den interne afregning af systemet i kommunen. I stedet for at sende regninger ud til de enkelte afdelinger/kontorer i hver forvaltning fra Borgmesterforvaltningen vil afregningen fremadrettet ske ved en fast årlig budgetoverførsel fra hver forvaltning til Borgmesterforvaltningen, men dette blev dog kun effektueret for 2016. I denne sag vil budgettet blive tilpasset for 2017 og frem. Der vil blive anvendt samme fordelingsnøgle som ved den tidligere budgettilpasning.

Den økonomiske udmøntning sker med følgende fordeling mellem udvalgene:

kr.	2017 (2017-priser)	2018 og frem (2018-priser)
Økonomiudvalget	-716.285	-726.098
By- og Kulturudvalget	-719.692	-729.552
Ældre- og Handicapudvalget	-789.180	-799.992
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-841.645	-853.176
Børn- og Ungeudvalget	-893.198	-905.435
Økonomiudvalget - SBSYS udgift	3.960.000	4.014.253
I alt	0	0

+ opskrivning af budget, - nedskrivning af budget

Effekt

Nærværende opfølgning på effektmålene - som en del af halvårsopfølgningen - skaber synlighed om udviklingen i effektmålene og forventes derved at medføre handlinger, der på sigt kan skabe positive effekter for Odensemålene.

Økonomi

Denne sag har følgende bevillingsmæssige konsekvenser for udvalgene:

1.000 kr.	2017 (2017-priser)	2018 og frem (2018-priser)
Styrringsområde - Service	-5.368	-3.821
Økonomiudvalget	1.565	3.240
By- og Kulturudvalget	-720	-730
Ældre- og Handicapudvalget	-4.518	-4.621
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-802	-805
Børn- og Ungeudvalget	-893	-905
Styrringsområder - Overførselsudgifter mv.	5.368	3.821
Økonomiudvalget	1.639	0
By- og Kulturudvalget	0	0
Ældre- og Handicapudvalget	3.729	3.821
Beskæftigelses- og Socialudvalget	0	0
Børn- og Ungeudvalget	0	0
I alt	0	0

+ opskrivning af budget, - nedskrivning af budget

Denne sag har ingen påvirkning af kommunens samlede kassebeholdning.

Bilag

Udvalgenes effektopfølgninger 1. halvår 2017

Udvalgenes indstillingspunkter og beslutninger

Punkt 11: Afsluttende revisionsberetning og endelig godkendelse af regnskab 2016

00.32.10-K07-2-16

Resume

Kommunens revisor EY har nu gennemgået regnskab 2016 og som vanligt fremsendt to revisionsberetninger:

En revisionsberetning vedrørende årsregnskab 2016 og en revisionsberetning vedrørende de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion mv.

Byrådet skal godkende de to revisionsberetninger og hermed endeligt godkende regnskab 2016.

Revisionen klarlægger, om udvalgte forretningsområder administreres i overensstemmelse med politiske beslutninger, gældende love m.m.

- Den afsluttende revision af årsregnskab 2016 har ikke givet anledning til revisionsbemærkninger.
- Ved revisionen af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion, har revisionen afgivet følgende revisionsbemærkninger i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Revisionsbemærkningerne er dog ikke af en sådan væsentlighed eller karakter, at det vil komme til udtryk i revisors revisionspåtegning af kommunens endelige restafregninger af statsrefusion for regnskabsåret 2016.
  - Revisionsbemærkning vedrørende kontant- og uddannelseshjælp.
  - Revisionsbemærkning vedrørende sygedagpenge.
  - Revisionsbemærkning vedrørende forsikrede ledige.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har iværksat en række tiltag for at imødekomme revisionsbemærkningerne. Der redegøres nærmere for disse tiltag i sagsfremstillingen.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har iværksat en række tiltag for at imødekomme revisionsbemærkningen samt uddybende kommentarer for regnskab 2015. Der redegøres i sagsfremstillingen nærmere for status på disse.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Revisionsberetning nr. 23 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion mv., jf. bilag.
2. Revisionsberetning nr. 24 vedrørende revision af årsregnskabet 2016, jf. bilag.
3. Det endelige årsregnskab 2016, jf. bilag.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Revisionen har som vanligt udarbejdet to revisionsberetninger i forbindelse med regnskab 2016:

Revisionsberetning nr. 23 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion mv. Revisionen af de sociale udgifter for 2016, der er omfattet af statsrefusion, har givet anledning til følgende revisionsbemærkninger i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Revisionsbemærkningerne er dog ikke af en sådan væsentlighed eller karakter, at det vil komme til udtryk i revisors revisionspåtegning af kommunens endelige restafregninger af statsrefusion for regnskabsåret 2016.

Revisionsbemærkning vedrørende kontant- og uddannelseshjælp

Revisionsbemærkningen vedrører kontant- og uddannelseshjælp og kan henføres til manglende rettighed i samtaler og tilbud samt manglende stillingtagen til læse/skrive/regnetest.

Revisionsbemærkning vedrørende sygedagpenge

Revisionsbemærkningen vedrører sygedagpengeområdet og kan henføres til manglende rettidighed i forbindelse med 1. samtale.

Revisionsbemærkning vedrørende forsikrede ledige

Revisionsbemærkningen vedrører forsikrede ledige og kan henføres til manglende rettidighed i forbindelse med 1. samtale.

Der er for de tre bemærkninger tale om kendte problemstillinger i kommunen. Kommunen har på baggrund af såvel kommunens ledelsestilsyn samt revisionens gennemgang iværksat en række tiltag med henblik på at sikre, at områderne fremadrettet administreres efter gældende regler og retningslinjer.

Blandt andet har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i 2017 fået omprioriteret 24,6 mio. kr. fra konto 5 til konto 6 til afholdelse af flere jobrettede samtaler, jf. byrådsbeslutning af 22/2 2017. Midlerne skal imødegå forholdet omkring rettidigheden på samtalerne.

Endvidere forventer Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, at indsatsomlægningen i forhold til en mere virksomhedsrettet beskæftigelsesindsats vil have fuldt gennemslag i 2018.

Revisor henstiller til, at kommunen fortsat følger udviklingen og de iværksatte initiativer på områderne.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har følgende bemærkning til revisionsbemærkningerne:

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen tager revisionsberetningen til efterretning med følgende kommentarer:

Det fremgår af beretningen, at de tre påtegnede bemærkninger er kendte problemstillinger i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Forvaltningen har på baggrund af såvel eget ledelsestilsyn samt revisionsgennemgangen i efteråret iværksat en række tiltag med henblik på at sikre, at områderne fremadrettet administreres efter gældende regler og retningslinjer.

Forvaltningen har iværksat følgende handlinger løbende:

- Omprioritering og veksling af årsværk svarende til 30 til de borgernære områder.
- Beskæftigelses- og Socialudvalget har besluttet, at omprioriteringsbidraget ved tilbageførelsen bruges til ansættelse af sagsbehandlere.
- Omlægning af beskæftigelsesindsatser og håndtering af økonomiske udfordringer og frem, jf. politisk sagsbehandling i februar.
- Temarevision i forhold til 1 samtalen, ret og pligt til tilbud.

Forvaltningen vil fremadrettet iværksætte følgende handlinger:

Forsikrede ledige og Jobparate kontanthjælpsmodtagere

- Forbedret samarbejde med a-kasserne.
- Bookning af 1. samtale allerede ved ansøgning.
- Øget fokus på samtaler via indsatsomlægningen.

Sygedagpenge

- Nye ledere med stor erfaring er ansat.
- Styringsmodel indført - modellen bygger på et aftalt serviceniveau i forholdet antal samtaler pr. medarbejder.
- Afdelingen opnormeret.
- Tidlig indsats bevirker, at 1. samtalen er planlagt hurtigere, og at denne som udgangspunkt ikke må aflyses.

Kontanthjælp over 30 år – aktivitetsparate

- Afdelingen opnormeres.
- Bedre sagsgange er udarbejdet.
- Sagsmængderne er under nedbringelse.

- Stor ledelsesmæssig bevågenhed.

Uddannelseshjælp under 30 år

- Fælles indgang skærpes i forhold til de unge.
- Bedre koordinering mellem afdelinger, ledere mv. ved hjælp af nøgletal.
- Handleplaner udarbejdes og følges tæt.

Opfølgning på handlingerne

Der vil ske løbende opfølgning i forbindelse med en allerede iværksat temarevision. Denne opfølgning vil sikre gennemsigtighed i progressionen hver måned og vil understøtte forvaltningen i forhold til retningen på implementeringen af de iværksatte handlinger. Temaet er ud over det løbende faglige ledelsestilsyn.

Tilbagebetalingssager

Medio april 2017 har forvaltningen konstateret, at der foreligger 2.200 ubehandlede sager tilbage til 2014.

Kontanthjælpsafsnittet har i en periode haft en arbejdsgang til håndtering og behandling af tilbagebetalingssager bygget op omkring Lean principperne. Det er konstateret, at arbejdsgangen har været for opdelt, således at sagerne ikke er blevet afsluttet. Forvaltningen vurderer på nuværende tidspunkt, at der i ca. 1.300 af sagerne skal ske tilbagebetaling.

Berigtigelsen af disse vil ske i samarbejde med revisionen i forbindelse med statsrefusionsskemaet vedrørende 2017.

Forvaltningen har iværksat følgende handlinger i Kontanthjælpsafsnittet:

- Der er nu indført nye arbejds gange i Kontanthjælp, der sikrer, at tilbagebetalingssager fra 1/1 2017 håndteres efter gældende regler og retningslinjer.
- Konsekvent brug af journalskabelon i forbindelse med nyansøgninger, dog med opmærksomhed på, at der bruges en fast arbejds gang, som indebærer orientering og vejledning af ansøger samt udlevering af infomappe med diverse dokumentation.
- Konsekvent journalisering af både telefoniske og personlige borgerhenvendelser.
- Kontrol af brugen af journalskabelonen via ledelsestilsynet.
- Opfølgning på statusmøder mellem chef og ledere.

Opfølgningen på korrekt sagsbehandling

Der vil ske løbende opfølgning i forbindelse med en allerede iværksat temarevision. Denne opfølgning vil sikre gennemsigtighed i progressionen hver måned og vil understøtte forvaltningen i forhold til retningen på implementeringen af de iværksatte handlinger. Temaet er ud over det løbende faglige ledelsestilsyn.

Opfølgning på revisionsbemærkning fra 2015

Manglende behandling af advis vedrørende feriepenge, lønindkomster mv. for flere ydelsesområder
Beskæftigelses- og Socialforvaltningen havde i 2015 ikke foretaget den nødvendige løbende kontrol og eventuel reduktion i udbetaling for flere ydelsesområder i forbindelse med advis om borgernes ændringer i deres økonomiske forhold, eksempelvis udbetaling af feriepenge, lønindkomst mv. Det betyder, at der ikke løbende er foretaget modregning i borgernes sociale ydelser for de feriepenge, lønindkomster mv., borgerne har fået udbetalt.

Som led i revisors opfølgning har revisor konstateret, at kommunen har iværksat en række initiativer med henblik på at sikre, at adviser behandles i umiddelbar forlængelse af, at de modtages.

Initiativerne har betydet, at en pulje af gamle adviser er blevet behandlet og refusionsmæssigt berigtiget. Revisor har konstateret, at der fortsat er et antal adviser vedrørende feriepenge og økonomisk opfølgning, som ikke behandles i umiddelbar forlængelse af, at de modtages.

Revisor henstiller til, at kommunen fortsat har fokus på området.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har følgende bemærkning til revisionsbemærkningen:

Manglende behandling af adviser vedrørende feriepenge, lønindkomst mv, for flere ydelsesområder.

Samlet set er der udbetalt 14,5 mio. kr. til borgerne, som der er rejst tilbagebetalingskrav på. Det bemærkes, at der i en normal drift altid vil være tilbagebetalingssager. På trods af korrekt behandling af advis vil kassebeholdningen i Odense

kommune påvirkes. På grund af målgruppen er der altid en risiko for, at alle krav ikke kan inddrives. Manuelt optalt pr. 31/5 2017 er der indbetalt 1,7 mio. kr. af de 14,5 mio. kr.

Der er tilbagebetalt refusion til staten svarende til 3,9 mio. kr. Indbetalingerne på tilbagebetalingskravene tilfalder derfor kommunen 100 pct.

Der er rejst tilbagebetalingskrav svarende til i alt 14,5 mio. kr., som fordeler sig mellem årene.

- i 580 sager fra 2015 svarende til et beløb på 7,2 mio. kr.
- i 762 sager fra 2016 svarende til et beløb på 7,3 mio. kr.

De refusionsmæssige konsekvenser er i alt 3,9 mio. kr., som fordeler sig mellem årene.

- 2,2 mio. kr. i 2015
- 1,7 mio. kr. i 2016

Opfølgning på uddybende kommentarer til forretningsgange og ledelsestilsyn fra 2015

På Beskæftigelses- og Socialforvaltningens områder vedrørende beskæftigelseslovgivningen har revisor følgende uddybende kommentarer til forretningsgange og ledelsestilsyn:

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har fra januar til november ikke gennemført ledelsestilsyn i henhold til forvaltningens beskrevne retningslinjer, hvor det fremgår, at der skal gennemføres månedlige tilsyn med undtagelse af månederne juli og august.

Konklusion

Revisor har efterprøvet, hvorvidt det tilrettelagte ledelsestilsyn og de interne kontroller vedrørende kvaliteten i sagerne er udført, som det er forudsat, samt om det har skabt et grundlag, hvorpå revisor kan basere revisionen.

Det er revisors vurdering, at der generelt er etableret hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange mv. på personsagsområderne.

I revisionsberetning nr. 24 vedrørende revision af årsregnskabet er der ingen bemærkninger.

Effekt

Der er tale om en revisionsberetning, der ikke direkte påvirker Odensemålene. Indholdet i bemærkningerne er tæt koblet til målet "Flere kommer i uddannelse og job".

Økonomi

Revisionsberetning nr. 23

Revisionen har konstateret, at bemærkningerne ikke har konsekvenser for påtegningen af det samlede statsrefusionsskema for 2016. De eventuelle endelige økonomiske konsekvenser kendes først i forbindelse med decisionsskrivelsen ultimo 2017.

Vedrørende tilbagebetalingsagerne vil Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i samarbejde med revisionen udarbejde model for berigtigelse i det omfang, det ikke er teknisk muligt at udtrække den præcise refusion, som er hjemtaget for meget vedrørende i forhold til tilbagebetalingssager. Der er foretaget et foreløbigt skøn på en forventet udgift for berigtigelsen af refusion svarende til 6 mio. kr. Det beror på et skøn og der er således ikke antal mv. i skønnet. Den endelige opgørelse kan således være større eller mindre 6 mio. kr. Det udbetalte beløb til borgeren er endnu ikke gjort op.

Opfølgning på revisionsbemærkning fra 2015

Samlet set er der udbetalt 14,5 mio. kr. til borgeren, som der er rejst tilbagebetalingskrav på. Det bemærkes, at der i en normal drift altid vil være tilbagebetalingssager. På trods af korrekt behandling af advis vil kassebeholdningen i Odense Kommune påvirkes. På grund af målgruppen er der altid en risiko for, at alle krav ikke kan inddrives. Manuelt optalt pr. 31/5 2017 er der indbetalt 1,7 mio. kr. af de 14,5 mio. kr.

Bilag

Økonomisk regnskab 2016

Revisionsberetning nr. 24 vedrørende revision af årsregnskabet 2016

Revisorerklæring årsregnskabet Odense Kommune

Revisionsberetning nr. 23 vedrørende revision af de sociale udgifter der er omfattet af statsrefusion

Punkt 12: Levetidsforlængelse af byrådets tværgående Miljøpolitik og Miljøstrategi

00.01.00-G01-939-17

Resume

Odense Kommunes Miljøpolitik ”Bæredygtige Sammen” blev vedtaget af Odense Byråd i august 2012, og den tilhørende Miljøstrategi ”Bæredygtige Sammen – Sådan” blev vedtaget året efter i august 2013. Miljøpolitikken er en af tre tværgående politikker i Odense Kommune. Miljøstrategien konkretiserer, hvordan Miljøpolitikken skal føres ud i livet og udløber ved udgangen af 2017.

Det fremgår af Odense Kommunes politikkoncept, at hvert byråd skal revidere de tværgående politikker i begyndelsen af hver valgperiode. Revisionen af Miljøpolitikken i august 2012 og vedtagelse af Miljøstrategien i august 2013 lå relativt sent i den foregående valgperiode (2010-2013). Da byrådet for indeværende valgperiode tiltrådte i januar 2014, var det således blot 16 måneder efter vedtagelsen af Miljøpolitikken og 4 måneder efter vedtagelse af Miljøstrategien. I lyset heraf er Miljøpolitikken ikke revideret i begyndelsen af indeværende valgperiode.

Ved at levetidsforlænge den nuværende Miljøpolitik og Miljøstrategi frem til udgangen af 2018 vil det kommende byråd for perioden 2018-2021 kunne revidere Miljøpolitikken i begyndelsen af den kommende valgperiode som beskrevet i politikkonceptet. Dette vil betyde, at det kommende byråd har en miljøpolitik i sin valgperiode, som byrådet selv har revideret fra starten af valgperioden.

I lyset af ovenstående anbefales det, at det siddende byråd reviderer miljøpolitikken i indeværende valgperiode ved at levetidsforlænge den nuværende Miljøpolitik og Miljøstrategi frem til udgangen af 2018.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender at levetidsforlænge Odense Kommunes Miljøpolitik og Miljøstrategi frem til udgangen af 2018.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Odense Kommunes Miljøpolitik ”Bæredygtige Sammen” blev vedtaget af Odense Byråd den 12/8 2012. Forud for vedtagelsen var et omfattende forberedelses- og høringsarbejde blevet gennemført med inddragelse af interne og eksterne interessenter og med nedsættelse af en politisk følgegruppe. Miljøpolitikken er en af tre tværgående politikker i Odense Kommune. De tværgående politikker er kendetegnet ved, at de omhandler et område, der berører alle forvaltninger, og hvor byrådet ønsker tværgående politiske signaler om en bestemt overordnet retning. Foruden Miljøpolitikken er Vækstpolitikken og Sundhedspolitikken tværgående politikker i Odense Kommune.

Formålet med Miljøpolitikken var og er at sætte den politiske ramme og retning for at skabe bæredygtige og innovative løsninger i samarbejde mellem kommune, borgere, frivillige, organisationer og erhvervsliv.

Miljøpolitikkens tilhørende Miljøstrategi ”Bæredygtige Sammen – Sådan” blev vedtaget af Odense Byråd den 21/8 2013. Miljøstrategien konkretiserer og operationaliserer, hvordan Miljøpolitikken skal føres ud i livet. Strategien er bundet op på seks overordnede politiske mål i Miljøpolitikken. Miljøstrategien er besluttet for perioden 2012-2017 og udløber således ved udgangen af 2017.

Miljøpolitikken og Miljøstrategien indeholder en række langsigtede mål, som der kontinuerligt arbejdes på at indfri. I forhold til effektstyringen i Odense Kommune afrapporteres der således på seks effektmål, som peger direkte op i Odensemålene. Der afrapporteres tre gange om året (pr. 1/1, 1/6 og 1/10).

Det fremgår af Odense Kommunes politikkoncept, at de tværgående politikker vedtages i byrådet, og at byrådet skal være en aktiv part i udarbejdelsen af disse. Dette med henblik på at skabe politisk ejerskab for de tværgående politikker. I forlængelse heraf skal hvert byråd i begyndelsen af hver valgperiode revidere de tværgående politikker.

Revisionen af Miljøpolitikken i august 2012 og vedtagelse af Miljøstrategien i august 2013 lå relativt sent i den foregående valgperiode (2010-2013). Da byrådet for indeværende valgperiode tiltrådte i januar 2014, var det således blot 16 måneder efter vedtagelsen af Miljøpolitikken og 4 måneder efter vedtagelse af Miljøstrategien. I lyset heraf er Miljøpolitikken ikke revideret i begyndelsen af indeværende valgperiode.

Ved at levetidsforlænge den nuværende Miljøpolitik og Miljøstrategi frem til udgangen af 2018 vil det kommende byråd for perioden 2018-2021 kunne revidere miljøpolitikken i begyndelsen af den kommende valgperiode, som det er beskrevet i politikkonceptet. Dette vil betyde, at det kommende byråd har en Miljøpolitik i sin valgperiode, som byrådet selv har revideret fra starten af valgperioden. Dette i modsætning til at "arve" en nyligt revideret Miljøpolitik fra et afdgående byråd, som det hidtil har været tilfældet. Det kommende byråd kan også vælge selv at igangsætte en proces med henblik på at formulere og vedtage en helt ny Miljøpolitik og Miljøstrategi.

I lyset af ovenstående anbefales det, at det siddende byråd reviderer Miljøpolitikken i indeværende valgperiode ved at levetidsforlænge den nuværende Miljøpolitik og Miljøstrategi frem til udgangen af 2018.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Mål i Miljøpolitikken: Odense har et sammenhængende trafiksystem med fokus på bæredygtige transportformer.

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Mål i Miljøpolitikken: Bæredygtig udvikling er et fælles ansvar, og Odense er en ambitiøs klimakommune.

Flere borgere er sunde og trives

Mål i Miljøpolitikken: Odense er en del af Fyns grønne have med klimavenlige og økologiske fødevarer.

Naturen er det bæredygtige livsgrundlag i Odense.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Mål i Miljøpolitikken: Børn og unge i Odense er parate til at tage ansvaret for et bæredygtigt Odense.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 13: LINDØ Port of Odense A/S - Anmodning om undtagelse fra offentlighedsloven

24.00.00-G01-64-17

Resume

I forlængelse af LINDØ port of ODENSE A/S' omdannelse til en aktieselskabshavn har selskabets bestyrelse anmodet om byrådets accept af, at selskabet af konkurrencemæssige årsager fremsender en ansøgning til Transport- og Bygningsministeriet om at blive undtaget fra offentlighedslovens regler.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender, at LINDØ port of ODENSE A/S kan ansøge om at blive undtaget fra offentlighedsloven regler.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Med Odense Byråds beslutning af 9/11 2016 blev Odense Havn omdannet fra en kommunal selvstyrehavn til den kommunalt ejede aktieselskabshavn LINDØ port of ODENSE A/S (LPO).

Som aktieselskabshavn agerer selskabet nu mere end nogensinde før på et konkurrenceudsat marked. Selskabet oplever derfor i stigende grad, at man i forbindelse med en anmodning om aktindsigt må afvise eller alene give delvis aktindsigt med henvisning til enten selskabets egne økonomiske interesser eller kundernes drifts- og forretningsforhold. For disse kunder vil det ofte være forbundet med nærliggende risiko for betydelig økonomisk skade, såfremt der bliver givet aktindsigt. LPO oplyser, at dette i mange tilfælde gælder konkret og direkte, men endnu oftere er der tale om en indirekte og ukonkret skade, som ikke er mulig at undtage fra aktindsigt.

De samarbejdsaftaler, selskabet indgår, indeholder som oftest et krav om tavshedspligt. Dette kan imidlertid være vanskeligt at leve op til, så længe LPO er omfattet af offentlighedslovens regler. Risikoen for, at selskabet - uanset tavshedspligten - må give aktindsigt i forhold, som kunderne ville foretrække, at der ikke blev givet aktindsigt i, er således overhængende, idet offentlighedslovens regler har forrang for en eventuel kontraktuel tavsheds klausul.

Dette forhold skaber en usikkerhed hos kunderne, som skader samarbejdsrelation og dermed selskabets konkurrenceposition på markedet.

Såvel det tidligere Odense Havn som LPO er som udgangspunkt omfattet af offentlighedslovens regler. Loven indeholder dog mulighed for, at offentligt ejede aktieselskaber kan undtages fra offentlighedslovens regler, typisk forudsat, at de ikke udøver forvaltningsvirksomhed, men virksomhed, der i altovervejende grad er konkurrenceudsat.

Samtlige aktieselskabshavne i Danmark (med undtagelse af Aalborg) er i dag undtaget fra offentlighedslovens regler. Det vil sige, at Associated Danish Ports (Fredericia, Nyborg og Middelfart), Copenhagen Malmö Port, Grenaa, Nexø og Rønne er undtaget.

Formelt er det Transport- og Bygningsministeriet, der skal træffe beslutning om den mulige undtagelse. Men der er behov for, at Odense Kommune som ejer tager stilling til spørgsmålet.

Inden de kommunalt ejede selskaber blev omfattet af offentlighedsloven, fremgik det af Odense Kommunes ejerpolitik, at selskaberne skulle agere, som om de var omfattet. Anmodningen fra LPO kan derfor bryde med en langvarig praksis i kommunen.

Når det alligevel er relevant at overveje, skyldes det, at LPO netop agerer på et konkurrenceudsat marked, og at de fleste af konkurrenterne er undtaget fra offentlighedslovens regler. Der kan således meget vel være en konkurrencemæssig ulempe for LPO og dermed en hindring for væksten i Odense og på Fyn.

At LPO eventuelt undtages fra offentlighedslovens regler, afskærer ikke offentligheden fra at hente informationer om havnens virke i øvrigt. Der vil fortsat tilgå Odense Kommune information om havnens aktiviteter via blandt andet

budgetter, årsrapporter og visse konkrete vedtægtsbestemte forhold, som skal forelægges Odense Byråd til godkendelse samt i øvrigt ansøgninger, tilladelser og korrespondance med øvrige offentlige organer/forvaltninger/myndigheder. Her vil der naturligvis fortsat kunne anmodes om aktindsigt.

Bestyrelsen for LPO har behandlet spørgsmålet på deres bestyrelsesmøde den 28/2 2017, og det er en enig bestyrelse, der står bag henvendelsen.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 14: Tour de France

00.00.00-G01-2-15

Resume

Økonomiudvalget godkendte på mødet den 20/4 2016, at Odense Kommune sammen med Erhvervs- og Vækstministeriet (nu Erhvervsministeriet), Københavns Kommune, Roskilde Kommune, Vejle Kommune og Sønderborg Kommune indgik en hensigtserklæring om sammen at ville tiltrække og afvikle en del af Tour de France i Danmark i 2019, 2020 eller 2021 med Grand Départ i København og to efterfølgende etaper på strækningerne Roskilde-Odense og Vejle-Sønderborg.

Odense Kommune skrev under på hensigtserklæringen i juni 2016, men i overensstemmelse med mandatet fra Økonomiudvalget gjorde Odense Kommune samtidig opmærksom på, at kommunen havde en række opmærksomhedspunkter, som krævede en dybdegående afklaring og en yderligere forhandling mellem parterne, inden kommunen kunne afgive bindende tilsagn.

I forbindelse med godkendelsen den 20/4 2016 tog Økonomiudvalget desuden forbehold for afledte egenomkostninger forud for endelig stillingtagen.

Det følger af hensigtserklæringen, at ministeriet og de fem kommuner vil forankre Tour-projektet i et konsortium, der stiftes som et interessentskab ("Interessentskabet"). Rammerne for Interessentskabet er efterfølgende blevet udarbejdet i et samarbejde mellem alle parterne, og der foreligger nu et udkast til en interessentskabsaftale (som i bilagene og i det følgende kaldes Samarbejdsaftale) med tilhørende bilag, som forelægges med nærværende sag. Organiseringen og de retslige rammer for samarbejdet mellem Erhvervsministeriet og de fem kommuner lægges således fast allerede nu for det tilfælde, at A.S.O. retter henvendelse med et ønske om at indgå en aftale om et Tour-projekt i Danmark.

Interessentskabet vil alene blive etableret, såfremt A.S.O. retter henvendelse om forhandling og eventuel indgåelse af en aftale. De i sagen beskrevne økonomiske konsekvenser for Odense Kommune afhænger således også heraf.

Sagen blev ligeledes drøftet på økonomiudvalgsmødet den 26/4 2017, den 9/5 2017 samt den 31/5 2017.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender, at borgmester og stadsdirektør bemyndiges til at underskrive Samarbejdsaftalen inkl. bilag og dermed lade Odense Kommune indtræde som medejer af Interessentskabet for afviklingen af Tour de France Grand Départ i Danmark, såfremt afviklingen af en del af Tour de France i Danmark bliver muligt i 2019, 2020 eller 2021.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Den 20/6 2016 blev det officielle danske bud på afholdelse af Tour Projektet i Danmark i 2019, 2020 eller 2021 overrakt til Amaury Sport Organisation ("A.S.O.") i Paris. A.S.O. har rettighederne til Tour de France.

Forud herfor havde Odense Kommune den 16/6 2016 sammen med Erhvervs- og Vækstministeriet (nu Erhvervsministeriet), Københavns Kommune, Roskilde Kommune, Vejle Kommune og Sønderborg Kommune tiltrådt en ikke juridisk bindende hensigtserklæring om sammen at ville tiltrække og afvikle en del af Tour de France i Danmark i 2019, 2020 eller 2021 med Grand Départ i København og to efterfølgende etaper på strækningerne Roskilde-Odense og Vejle-Sønderborg.

Det følger af hensigtserklæringen, at ministeriet og de fem kommuner vil forankre Tour Projektet i et konsortium, der stiftes som et interessentskab ("Interessentskabet"). Rammerne for Interessentskabet er efterfølgende blevet udarbejdet i et samarbejde mellem alle parterne, og der foreligger nu et udkast til en interessentskabsaftale (som i bilagene og det følgende også kaldes Samarbejdsaftalen).

Formålet med denne sag er at bemyndige borgmesteren og stadsdirektøren til at kunne godkende Odense Kommunes indtræden som medejer af Interessentskabet samt tiltræde vedlagte udkast til Samarbejdsaftale med tilhørende 9 bilag,

såfremt eventuelle forhandlinger med A.S.O. skulle muliggøre afholdelse af en del af Tour de France i Danmark i 2019, 2020 eller 2021.

Som bilag er yderligere vedlagt "Notat om kompetenceforhold og økonomi" udarbejdet af advokatfirmaet Horten, der har bistået med at udarbejde udkastet til Samarbejdsaftalen. Notatet uddyber de kompetencemæssige og økonomiske forhold i forbindelse med Tour-projektet.

Endelig er der som bilag vedlagt notat fra revisionsfirmaet EY, der for Odense Kommune har udarbejdet notat vedrørende de økonomiske overvejelser ved afholdelse af Tour de France i Danmark.

Det vides endnu ikke, om A.S.O. ønsker at indgå en aftale om afvikling af Tour Projektet i Danmark. Det er netop offentliggjort, at Tour de France Grand Départ i 2019 afvikles i Bruxelles i Belgien. Det er imidlertid tidligere set, at en startby er sprunget fra, og der hurtigt derefter skulle findes en ny by. En afvikling i Danmark i 2019 er således endnu ikke fuldstændig udelukket.

Såfremt Bruxelles springer fra, vil forhandlingsforløbet med A.S.O. blive meget kort – forventeligt 2–3 måneder. Det stiller derfor krav til, at organiseringen og de retslige rammer for samarbejdet mellem Erhvervsministeriet og de fem kommuner ligger fast allerede nu for det tilfælde, at A.S.O. retter henvendelse med et ønske om at indgå en aftale om et Tour-projekt i Danmark, således at Interessentskabet vil kunne etableres umiddelbart efter modtagelsen af en anmodning fra A.S.O. om forhandling og indgåelse af en aftale. Hvis Bruxelles ikke springer fra, og A.S.O. fortsætter kadancen med at lægge Grand Départ hvert andet år uden for Frankrig, synes en afvikling i 2021 i Danmark at være mest sandsynlig. I hensigtserklæringerne er det som nævnt besluttet i givet fald at forankre Tour-projektet i et Interessentskab, som stiftes af Erhvervsministeriet og de fem kommuner. Interessentskabet vil have til formål at planlægge og afvikle Tour de France Grand Départ i Danmark samt forestå den overordnede koordinering før, under og efter Tour-projektet.

Interessentskabsformen er valgt, da den sikrer skattemæssig neutralitet, da den indebærer stor aftalefrihed i forbindelse med tilrettelæggelsen af kompetencefordeling og styring, og da det ikke er vurderet hensigtsmæssigt at etablere et offentligt ejet selskab til at varetage en opgave af denne karakter, uden at de offentlige ejere hæfter. Interessentskabsformen sikrer også, at interessenterne kan instruere deres egne repræsentanter om, hvordan de skal stemme i interessentskabet.

A.S.O. vil formentlig stille krav om, at en aftale om Tour de France Grand Départ indgås med regeringen og/eller én kommune. Aftalen med A.S.O. vil derfor i givet fald blive underskrevet af erhvervsministeren og/eller Københavns Kommunes overborgmester. Da Tour-projektet som beskrevet i hensigtserklæringen imidlertid vil blive forankret i et interessentskab mellem alle fem kommuner og Erhvervsministeriet, vil rettighederne og pligterne i aftalen med A.S.O. skulle "spejles" over i en aftale mellem på den ene side Erhvervsministeriet og Københavns Kommune og på den anden side Interessentskabet. Denne aftale kaldes for Udførelsesaftalen.

Interessentskabsaftalen med bilag indebærer, at Interessentskabet gennem Udførelsesaftalen får ansvaret for at opfylde aftalen med A.S.O. Indholdet af A.S.O.-aftalen kendes endnu ikke, og rækkevidden af de forpligtelser, som kommunerne påtager sig gennem Interessentskabet ved indgåelsen af Udførelsesaftalen, er således endnu ikke muligt at fastlægge. Interessentskabsaftalen indeholder derfor bestemmelser om, at en kommune, der ikke måtte ønske at deltage i Tour Projektet, når indholdet af A.S.O.-aftalen og Udførelsesaftalen kendes, skal have mulighed for at udtræde af Interessentskabet.

Den samlede aftalestruktur med henholdsvis en aftale med A.S.O. og en aftale mellem på den ene side Erhvervsministeriet og Københavns Kommune på den anden side er beskrevet i bilaget "Notat om kompetenceforhold og økonomi".

Finansiering og økonomiske forhold

Interessentskabet finansieres gennem indskud fra interessenterne (Erhvervsministeriet og de fem kommuner) på i alt 72 mio. kr. Regionerne bidrager herudover med i alt 15 mio. kr., men bliver ikke medejere af Interessentskabet. Herudover forventes der indtægter på ca. 3 mio. kr. fra andre kilder, herunder ved salg af sponsorater. Der er således et samlet indtægtsbudget på ca. 90 mio. kr. Indskuddene indeksreguleres ikke, jf. "Bilag 6 - Oversigt over indskud i og bidrag til Interessentskabet".

Det foreløbige udgiftsbudget er på ca. 79,5 mio. kr., jf. "Bilag 8 - Samlet økonomisk ramme og budget for Interessentskabet". Udisponerede indtægter udgør dermed ca. 10 mio. kr. i budgettet, og herudover er der i udgiftsbudgettet afsat en buffer på 5 mio. kr. til diverse. Der udestår en endelig afklaring af Interessentskabets momsmæssige status, hvilket p.t. drøftes med SKAT, men nærværende sag og byrådets eventuelle godkendelse har som forudsætning, at der opnås fuldt momsfradrag.

Indtægtsbudgettet på 90 mio. kr. samt eventuelt øvrige bidrag og indtægter skal finansiere Interessentskabets aktiviteter, dvs. opgaver direkte forbundet med den overordnede planlægning, koordinering og afholdelse af Tour-projektet. Den største post i udgiftsbudgettet er fee til A.S.O, som udgør 37,5 mio. kr. (svarende til 5 mio. Euro). Posten til Organisation og Sekretariat udgør 10,85 mio. kr. og er den næststørste post, hvoraf lønninger til sekretariatsmedarbejdere udgør 8,5 mio. kr. Det er i budgettet forudsat, at sekretariatet virker i 2 år. Derudover udgør udgiftsposterne: Budinvestering, Accomodation til cykelhold samt transport retur til Frankrig, National og International Markedsføring, Oprydning og rengøring efter afvikling, VIP-arrangementer, Sideevents inkl. præsentation af Tour-deltagerne samt Frivillige. En udtømmende oversigt over omkostningstyper, der afholdes af Interessentskabet, er vedlagt som "Bilag 7 - Fælles, Egne og Andre Omkostninger".

Interessentskabet afholder ikke omkostninger, der vedrører den enkelte interessent, fx kommunernes omkostninger til lokal markedsføring, lokale sideaktiviteter, afskærmning, vejrmæssige forhold, omlægning af trafik, beredskabsforhold osv. Som det er beskrevet i Økonomiafsnittet, anslås det, at Odense Kommunes udgifter hertil vil være på i alt 6 mio. kr.

Processen frem til nu har været drevet frem af Erhvervsministeriet og Københavns Kommune, som ligeledes har afholdt udgifter til driften af processen.

Når Interessentskabet stiftes, vil ejerskabet af Interessentskabet blive fordelt ud fra Erhvervsministeriets og kommunernes forholdsmæssige indskud ud af de 72 mio. kr., som indskydes af interessenterne:

- Erhvervsministeriet: 17 mio. kr. ud af 72 mio. kr. (ca. 23,61 %)
- Københavns Kommune (Grand Départ): 25/72 (ca. 34,72 %)
- Roskilde Kommune (startby): 5/72 (ca. 6,94 %)
- Odense Kommune (målby): 10/72 (ca. 13,89 %)
- Vejle Kommune (startby): 5/72 (ca. 6,94 %)
- Sønderborg Kommune (målby): 10/72 (ca. 13,89 %)

Folketingets Finansudvalg har den 23/6 2016 vedtaget aktstykke nr. 131 for at give en sikker hjemmel til, at de fem kommuner kan deltage finansielt i Tour-projektet. Det fremgår således af aktstykket, at der allerede findes hjemler i blandt andet erhvervsfremme- og turismelovgivningen og i kommunalfuldmagtsreglerne, men at værtsskabet vedrørende Tour de France er væsentligt større end tidligere arrangementer, som kommuner har medvirket til. Med aktstykket ønsker man derfor at skabe en hjemmel, der supplerer den gældende erhvervsfremme- og turismelovgivning mv. og med sikkerhed fastlægge, at kommuner kan medvirke til den konkrete gennemførelse af et dansk værtsskab for Grand Départ, Tour de France. Aktstykket er bilagt sagen.

Interessentskabet - indflydelse, styring og hæftelse
Odense Kommunes indflydelse i Interessentskabet vil ske gennem:

1. Interessentmøderne, som er Interessentskabets øverste myndighed. Interessentmødet afholdes mindst én gang årligt. På interessentmødet har hver interessent en stemmevægt, der svarer til ejerandelen. Det betyder, at Odense Kommune har 10 ud af 72 stemmer. Beslutninger på interessentmødet træffes som udgangspunkt med simpelt flertal. Væsentlige beslutninger træffes dog ved enstemmighed, herunder beslutninger om yderligere kapitalindskud fra interessenterne, optagelse af lån, ændring af samarbejdsaftalen, indskrænkning eller udvidelse af Interessentskabets omkostninger, optagelse af nye interessenter og udtræden af en interessent samt opløsning af Interessentskabet.
2. Bestyrelsen, hvor hver kommune har en plads, Københavns Kommune dog to pladser. Fra kommunerne deltager borgmesteren som medlem. Fra Københavns Kommune deltager dog overborgmesteren og kultur- og fritidsborgmesteren. I bestyrelsen har hvert medlem én stemme. Overborgmesteren er født formand. Der udpeges et byrådsmedlem som personlig suppleant. Fra Erhvervsministeriet deltager en repræsentant på direktørniveau. Der er ikke honorar knyttet til bestyrelsesarbejdet. Bestyrelsen træffer som udgangspunkt beslutning med simpelt flertal, dog kræver en række beslutninger af væsentlig karakter enighed, fx beslutninger om indgåelse og ændring af Udførelsesaftalen, ansættelse af lederen af Projektsekretariatet og visse omprioriteringer i budgettet. Bestyrelsens medlemmer vil kunne ledsages af f.eks. deres kommunaldirektør eller en topembedsmand på møderne. Det forventes, at Odense Kommune vil benytte sig af denne mulighed, og at stadsdirektøren eller fx chefen for Økonomi og Effekt vil deltage i bestyrelsesmøderne sammen med borgmesteren eller dennes suppleant.

Den daglige ledelse varetages af lederen af Projektsekretariatet, som bestyrelsen ansætter og fører tilsyn med.

Interessenterne er ikke forpligtet til at tilføre yderligere kapital eller andre ressourcer til Interessentskabet, medmindre interessenterne enstemmigt træffer beslutning herom. Dog indebærer Interessentskabsformen, at kommunen hæfter solidarisk, direkte og ubegrænset for Interessentskabets forpligtelser. Hvis der således er et merforbrug i Interessentskabet, hæfter kommunen over for tredjemand (kreditorerne). I det indbyrdes forhold mellem interessenterne er det aftalt, at hver interessent i det endelige forhold hæfter forholdsmæssigt i henhold til sin ejerandel. I det indbyrdes forhold hæfter Odense Kommune således med 10/72 svarende til Odense Kommunes indskud på 10 mio. kr. ud af de i alt 72 mio. kr., der i alt indskydes i Interessentskabet. Dette er uddybet og eksemplificeret i "Bilag 5 - Eksempler på Interessenternes hæftelse".

På baggrund af den solidariske hæftelse er der i samarbejdsaftalen fastsat en række styringsmekanismer, der sikrer løbende indsigt i økonomien. Bestyrelsen varetager det overordnede økonomiske ansvar for Tour-projektet, herunder at sikre, at Interessentskabet udfører de forpligtelser, der følger af Udførelsesaftalen, at budgettet overholdes, og at Interessentskabet i øvrigt drives økonomisk forsvarligt. Mellem interessentmøderne orienterer bestyrelsen Interessenterne om forhold vedrørende Interessentskabets virksomhed, som er af væsentlig økonomisk, politisk eller strategisk betydning, herunder om væsentlige ændringer af Tour-projektet, blandt andet ved fremsendelse af referater fra bestyrelsesmøderne. Bestyrelsen er særlig forpligtet til at orientere Interessenterne om forhold, der indebærer væsentlig ændring i de økonomiske forudsætninger i Interessentskabsaftalen og Udførelsesaftalen, eller hvor der er nærliggende risiko herfor. Bestyrelsen udarbejder forud for hvert regnskabsår et budget og en aktivitetsplan for Interessentskabets aktiviteter det kommende regnskabsår, der fremsendes til Interessenterne forud for hvert regnskabsår.

Vurdering af budget og styringsmuligheder

Det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at budgettet med ovenstående styringsværktøjer er styrbart for Interessentskabet. Borgmesterforvaltningen lægger herved blandt andet vægt på, at der vil blive udarbejdet mere detaljeret budget inden den endelige tiltrædelse til Interessentskabet, at der er udarbejdet en udtømmende liste over, hvilke typer udgifter Interessentskabet kan afholde (jf. "Bilag 7 - Fælles, Egne og Andre Omkostninger"), at den største udgiftspost er fee til A.S.O. (som kendes, inden interessentskabet etableres), og at den næststørste udgiftspost vedrører organisation og sekretariat for interessentskabet, som også vurderes at være "styrbart" for bestyrelsen. Det er endvidere Borgmesterforvaltningens vurdering, at udkastet til samarbejdsaftale for Interessentskabet giver Odense Kommune en hensigtsmæssig og fornøden indflydelse på de beslutninger, der skal træffes i Interessentskabet.

Revisionsfirmaet EY har for Odense Kommune udarbejdet notat vedrørende de økonomiske overvejelser ved afholdelse af Tour de France i Danmark, og EY's overordnede opsummering vedrørende Tour de France projektet er følgende:

"Der er på nuværende tidspunkt alene udarbejdet et overordnet budget for projektet, hvilket alt andet lige øger risikoen for budgetoverskridelser. Vi har dog fået oplyst, at der som led i budgetudarbejdelsen for interessentskabet har været anvendt konsulenter, som blandt andet har erfaring fra Danmarks deltagelse i afholdelsen af VM i cykling og Giro de Italia i Danmark i henholdsvis 2011 og 2012. Dette vurderes i høj grad at øge kvaliteten af budgettet. Vi har endvidere fået oplyst, at der vil blive udarbejdet et mere detaljeret budget for projektet, inden kommunen endeligt binder sig til projektafholdelsen. I denne sammenhæng er det blandt andet væsentligt, at det afklares, om projektet kan opnå fuldt momsfradrag, da dette alternativt kan øge de budgetterede omkostninger med op til 25%.

Baseret på det foreliggende overordnede budget for interessentskabet vurderes risikoen for budgetoverskridelser at være størst for ca. halvdelen af budgettet udgørende ca. 35,95 mio. kr. Da der i sammenhæng hermed er indarbejdet en samlet buffer i den økonomiske ramme for interessentskabet på 15,55 mio. kr., vurderes budgettet overordnet set at være robust, forudsat at der opnås fuldt momsfradrag. Det vurderes endvidere, at de overordnede rammer for styringen af projektet, som indarbejdet i udkast til samarbejdsaftalen inkl. tilhørende bilag, vurderes betryggende.

I relation til den estimerede størrelse af kommunens egne omkostninger på 6 mio. kr. vurderes budgetrisikoen overordnet større, da der ikke er anvendt samme eksperter til udarbejdelsen heraf. Budgettets størrelse afhænger i denne sammenhæng også af, hvilke events mv. kommunen ønsker at afholde i forbindelse med projektafholdelsen. Det anbefales derfor, at kommunen i forbindelse med den endelige kontraktindgåelse med ASO udarbejder en mere detaljeret plan over forventede events mv., og omkostninger (samt eventuelle indtægter) knyttet til afholdelse heraf."

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Store profilerede events er identitetsskabende for Odense og er med til at brande og iscenesætte byen som dynamisk og attraktiv både for herboende og for gæster.

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Store, profilerede events bidrager på kort og langt sigt til vækstpolitikken ved at understøtte profileringen af Odense som en attraktiv og innovativ storby. Events har potentiale til at øge synligheden og omtalen af Odense nationalt og internationalt, hvilket medvirker til at tiltrække arbejdskraft og virksomheder. Desuden har events potentiale til at øge tilstrømningen af besøgende og turister fra ind- og udland til gavn for servicesektoren og det lokale næringsliv.

Økonomi

I tilfælde af, at Odense Kommune indtræder som medejer af Interessentskabet og dermed skal være målby for Tour de France Grand Départ, er det besluttet i Økonomiudvalget den 20/4 2016, at bidraget på 10 mio. kr. finansieres af vækstmidlerne og/eller opsparing af eventuelt mindreforbrug på Økonomiudvalgets ramme. Odense Kommunes indskud på 10 mio. kr. i Interessentskabet forfalder i princippet ved kommunens indtræden i Interessentskabet. Beløbet indbetales dog til Interessentskabet, efterhånden som Interessentskabet har behov for likviditeten - forventeligt i tre rater: En tredjedel ved stiftelse af Interessentskabet og en tredjedel hver 1. januar i de to følgende år, jf. også Interessentskabsaftalens punkt 4.1. Der udestår en endelig afklaring af Interessentskabets momsmæssige status, hvilket p.t. drøftes med SKAT. De momsmæssige drøftelser med Skat kan betyde, at denne kadence justeres. Københavns Kommune har oplyst, at ud fra Deloittes dialog med SKAT er det Deloittes opfattelse, med forbehold for SKATs endelige udtalelse, at de momsmæssige forudsætninger i budgettet holder.

Det vurderes at være realistisk at tilvejebringe en supplerende finansiering via Sport Event Fyn, Udvikling Fyn og øvrige fynske kommuner på 3 mio. kr. Det forventes, at hovedparten af Udvikling Fyns medfinansiering tages fra Event- og aktivitetspuljen, som hovedsageligt disponeres til finansiering af sportevents i Odense. Såfremt der kan findes 3 mio. kr. i fælles fynsk investering, nedsættes bidraget fra vækstmidlerne tilsvarende. Uagtet om beløbet er 7 eller 10 mio. kr., vil finansieringen fra vækstmidlerne udskyde, i hvilket år der vil være frie midler til at iværksætte andre aktiviteter for vækstmidlerne. Med de disponeringer, der p.t. er foretaget, er der i et flerårigt perspektiv balance i økonomien, men det vil først være i 2020, at der igen vil være frie midler til disposition, medmindre det politisk beslutes at omprioritere i forhold til de aktiviteter, der er i pipeline.

Ud over de 10 mio. kr. kommer lokale udgifter til konkret afvikling i Odense. For så vidt angår ruteudgifter, er disse anslået til 3 mio. kr., som finansieres inden for By- og Kulturforvaltningens samlede ramme. Derudover er udgiften til markedsføring og aktivering anslået til 3 mio. kr., som finansieres inden for Borgmesterforvaltningens samlede ramme. Der er p.t. ikke afsat midler til de to poster på samlet anslået 6 mio. kr., og Økonomiudvalget og By- og Kulturudvalget skal derfor foretage prioriteringer inden for egen ramme. Der vil blive forelagt selvstændige sager i henholdsvis By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget vedrørende udgifter til rute, markedsføring og aktivering.

Bilag

Udkast til Interessentskabsaftale

Bilag 1 - Hensigtserklæring

Bilag 2 - Aktstykke nr 131

Bilag 3 - Erhvervs- og Vækstministeriets e-mail af 18. april 2016 om sta...

Bilag 4 - Brev af 26. september 2016 fra Statsforvaltningen

Bilag 5 - Eksempler på Interessenternes hæftelse

Bilag 6 - Oversigt over indskud i og bidrag til Interessentskabet

Bilag 7 - Fælles, Egne og Andre Omkostningstyper

Bilag 8 - Samlet økonomisk ramme og budget for Interessentskabet

Bilag 9 - Retningslinjer for Projektsekretariatet

Notat om kompetenceforhold og økonomi

Notat vedrørende økonomiske overvejelser EY

Punkt 15: Lukket:

15.00.00-G01-328-17

Punkt 16: Lukket:

00.32.00-K01-3-16

Punkt 17: Udvalgenes budgetbidrag til Budget 2018

00.30.00-S00-7-17

Resume

I rammeudmeldingssagen, som blev behandlet på økonomiudvalgsmødet den 28/2 2017 blev udvalgenes rammer og budgetbidrag for budget 2018 og overslagsårene 2019-2021 fastlagt.

I denne sag præsenteres et samlet overblik over udvalgenes budgetbidrag, som nu er behandlet i de respektive udvalg.

Rammesætning for budget 2018

Rammevilkårene for kommunerne har i de seneste år været usikre. Det gælder især i forhold til konsekvenserne af en kommende udligningsreform i 2019, tilbageværende krav om effektiviseringer i den offentlige sektor og fortsættelse af finansieringstilskuddet, som netop i Økonomiaftalen for 2018 er givet i yderligere et år til kommunerne. Disse vilkår har udfordret økonomien i kommunerne, herunder også i Odense Kommune, som i de seneste år har arbejdet med en økonomisk balance i et 2-årigt perspektiv i stedet for som tidligere i et 4-årigt perspektiv.

Samtidig er Odense udfordret af en høj ledighed i kommunen, der både påvirker udgiftssiden og indtægtssiden i negativ retning, og som har lagt yderligere pres på kommunens økonomi. De nyeste ledighedstal for april 2017 viser, at den sæsonkorrigerede ledighed er på 6,3 pct. for Odense Kommune og 4,3 pct. på landsplan. Odense har den 2. højeste ledighedsprocent.

For at Odense Kommune kunne stå bedre rustet til budget 2018 blev der i forbindelse med budget 2017 med rettidig omhu, og fordi Odense gerne vil agere på forkant, etableret et velfærdsværn på 50 mio. kr. i 2018 og frem og et budgetværn på 125 mio. kr. (75 mio. kr. i 2016 og 50 mio. kr. i 2017) på området for forsørgelses- og sikringsydelser.

Med disse to værn samt en forventning om et finansieringstilskud på minimum 45 mio. kr. i 2018 (periodiseres til 2019) blev der ikke udmeldt yderligere effektiviseringer til udvalgene i forbindelse med rammeudmeldingen i februar, da det på daværende tidspunkt blev vurderet, at det var muligt at skabe økonomisk balance i et 2-årigt perspektiv. Med den nyligt indgåede økonomiaftale, hvor der ikke er indlagt nye effektiviseringer, og hvor finansieringstilskuddet på 3,5 mia. kr. på landsplan fortsætter med samme fordelingsnøgle som sidste år, forventes forudsætningerne i rammeudmeldingen fortsat at holde. Det kan dog først endelig opgøres i august, når konsekvenserne af økonomiaftalen og opdatering af indtægtssiden er indarbejdet i økonomien.

Selv om der i rammeudmeldingen ikke blev udmeldt yderligere besparelser, betyder det dog ikke, at der ikke skal arbejdes med effektiviseringer i budget 2018. Det gælder tidligere politiske beslutninger, implementering af Moderniserings- og Effektiviseringsprogrammet og øvrige sædvanlige optimeringer og omprioriteringer inden for udvalgenes egne rammer.

Budget 2018 tager afsæt og udgangspunkt i den beskrevne rammesætning for budget 2018, hvor målsætningen er som minimum at skabe økonomisk balance i et 2-årigt perspektiv i de økonomiske måltal, og at eventuelt yderligere råderum skal anvendes til at sikre balance i et flerårigt perspektiv.

Udvalgenes budgetbidrag

Udvalgets budgetbidrag består af:

- Udvidede budgetbemærkninger på udvalgenes rammer, jf. bilag 1.
- Forslag til anlægsmuligheder fra udvalgene, jf. bilag 2.
- Prioritering af sundhedsmidlerne inden for de eksisterende økonomiske rammer for sundhedsområdet under Økonomiudvalget.
- Afledt drift på løbende anlægsrammer (projektniveau).
- Revideret budget på de konjunkturfølsomme områder, jf. bilag 3.

Ud over udvalgenes budgetbidrag er der nogle yderligere bidrag, som vil indgå i budgetforslaget. Det drejer sig om revidering af de økonomiske måltal i den Økonomiske Strategi og administrative bidrag. Bidragene vil blive beskrevet bagerst i sagen.

I By- og Kulturudvalgets budgetbidrag indgår desuden anlægsforslag fra Folkeoplysningsudvalget. Forslagene vil på linje med de administrative bidrag indgå i de videre politiske drøftelser.

I bilag 4 fremgår beslutningerne i deres fulde ordlyd fra udvalgsbehandlingerne, herunder de stillede ændringsforslag.

Med denne sag skal Økonomiudvalget godkende, at udvalgene har leveret de i rammeudmeldingen bestilte budgetbidrag, samt at budgetbidragene herefter indgår i drøftelserne om Økonomiudvalgets budgetforslag for budget 2018.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender udvalgenes budgetbidrag, som herefter indgår i drøftelserne om Økonomiudvalgets budgetforslag for budget 2018 og overslagsårene 2019-2021, herunder:

1. Udvidede budgetbemærkninger, jf. sagsfremstilling og bilag 1.
2. Forslag til anlægsmuligheder fra udvalget til "Indblik - Anlæg", jf. sagsfremstillingen og bilag 2.
3. Prioritering af sundhedsmidlerne inden for de eksisterende økonomiske rammer for sundhedsområdet under Økonomiudvalget, jf. sagsfremstillingen.
4. Afledt drift på løbende anlægsrammer (projektniveau), jf. sagsfremstillingen.
5. Revideret budget på de konjunkturfølsomme områder, herunder at der i den kommende budgetperiode foretages en nærmere analyse af området Vestre Stationsvej/Rugårdsvej, det vil sige den vestlige del af bymidten i forhold til at afdække mulige egnede arealer til townhouses/byhuse i 2-3 etager med egen minimal have, jf. bilag 3.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalgets budgetbidrag var ved en fejl ikke medtaget i sagsfremstillingen til økonomiudvalgsmødet, men blev forinden mødet udsendt til udvalgets medlemmer.

Teksten er indsat i sagsfremstilling og vil således fremgå i forbindelse med udsendelse af referatet.

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Udmøntning af Moderniserings- og Effektiviseringsprogrammet i udvalgenes rammer

I forbindelse med økonomiaftalen for 2017 blev omprioriteringsbidraget erstattet med et nyt og mindre omfattende Moderniserings- og Effektiviseringsprogram fra 2018, hvor kommunerne årligt skal frigøre 1 mia. kr. svarende til ca. 35,2 mio. kr. for Odense. 0,5 mia. kr. afsættes til prioriteringer bredt i den offentlige sektor, hvorfor bloktilskuddet til Odense Kommune reduceres årligt med 17,6 mio. kr. fra 2018. Den anden halvdel kan Odense frigøre til eget råderum.

I Økonomiaftalen for 2018 er der enighed om, at kommunerne ikke skal aflevere de 0,5 mia. kr. til prioriteringer bredt i den offentlige sektor i 2018, men at de kan beholde hele effektiviseringen selv. I aftalen er der desuden peget på initiativer inden for følgende 3 områder, hvor der forventes at kunne frigøres midler:

- Forenkling af kommunernes rammer og styrket styring (herunder ligger: Regelforenklingstiltag og udbredelse af frikommuneforsøg til landsplan, Bedre styringsmuligheder på socialområdet, Bedre rammer for effektiv drift af botilbud, En handleplan og Forenkling af beskæftigelseslovgivningen).
- Effektiv drift gennem samarbejde og nye organiseringer (herunder ligger: Løn og bogholderi, Facility management og Tværkommunale samarbejder).
- Bedre indkøb og øget digitalisering (herunder ligger: Fællesoffentligt indkøbsstrategisk samarbejde, E-handel, Effektivt indkøb og Generel udstillingsløsning af indkomstdata).

For at imødegå reduktionen på indtægtssiden blev der i forbindelse med rammeudmeldingen på udgiftssiden indlagt en negativ pulje under Økonomiudvalget på 17,6 mio. kr. fra 2018 og frem. Den negative pulje vil med udgangspunkt i ovenstående initiativer fra økonomiaftalen, som forventes at blive konkretiseret yderligere i KL's budgetvejledninger, blive

implementeret i udvalgenes rammer som en del af Økonomiudvalgets budgetforslag. Der vil komme et mere konkret oplæg til dette til det første Økonomiudvalgs møde efter sommerferien.

I nedenstående afsnit gennemgås de enkelte budgetbidrag.

Udvidede budgetbemærkninger

Formålet med de udvidede budgetbemærkninger er at imødekomme en politisk efterspørgsel efter et mere udspecificeret budget, der giver øget indblik og gennemsigtighed i de væsentlige hovedområder i udvalgenes økonomi samtidig med, at overblikket bevares.

Udvalgenes budgettal til budget 2018 er derfor udspecificeret mere set i forhold til de foregående år. Endvidere er der for hvert udvalg en kort indflyvning til udvalgenes områder og udfordringer for den kommende tid suppleret med bemærkninger til udvalgenes budgettabel.

I bilag 1 er udvalgenes budgetbemærkninger samlet i ét dokument.

Forslag til anlægsmuligheder fra udvalget til "Indblik - Anlæg"

I forbindelse med Budget 2017 blev der udarbejdet et anlægskatalog "Indblik - Anlæg", som både indeholder beskrivelser af eksisterende anlæg og forslag til anlægsmuligheder. Som en del af udvalgenes budgetbidrag er udvalgene blevet bedt om at komme med forslag til kommende anlægsmuligheder. Anlægsmulighederne vil blive indarbejdet i en opdateret udgave af "Indblik - Anlæg 2018", som herefter vil indgå i de videre politiske drøftelser.

Anlægsmulighederne er inddelt i følgende 3 kategorier: Effektivisering af drift og understøttelse af effekt, Vedligeholdelse og bevarelse af fysiske rammer og Øvrige. Der er indkommet 51 forslag til anlægsmuligheder på et samlet beløb på 2,4 mia. kr. I nedenstående tabel er anlægsmulighederne fordelt på udvalg og kategori. I vedlagte bilag 2 er der en mere detaljeret beskrivelse af anlægsmulighederne.

Forslag til anlægsmuligheder fordelt på udvalg og kategori

	Effektivisering af drift og understøttelse af effekt	Vedligeholdelse og bevarelse af fysiske rammer	Øvrige	I alt
Økonomiudvalget	1	0	1	2
By- og Kulturudvalget	19	7	8	34
Ældre- og Handicapudvalget	0	0	1	1
Børn- og Ungeudvalget	7	2	3	12
Fælles*	1	0	1	2
I alt	28	9	14	51

Anm. Beskæftigelses- og Socialudvalget har ikke udarbejdet anlægsmuligheder

*By- og Kulturudvalget har fremsendt et forslag med Børn- og Ungeudvalget og et forslag med Ældre- og Handicapudvalget

Prioritering af sundhedsmidlerne inden for de eksisterende økonomiske rammer for sundhedsområdet under Økonomiudvalget

Sundhedsudvalget er i rammeudmeldingen blevet bedt om at komme med et budgetbidrag vedrørende prioritering af sundhedsmidler inden for de eksisterende økonomiske rammer, hvilket følger udvalgets egen anbefaling fra mødet den 26/1 2017.

Den eksisterende økonomiske ramme for sundhedsområdet under Økonomiudvalget kan opdeles i: Sundhedssekretariatet (Budget på 5,6 mio. kr. i 2018 og frem), Finansiering af Sundt Børneliv (Budget på 7,2 mio. kr. i 2018 og frem) og Sundhedspuljer (Budget på 16,3 mio. kr. i 2018 og frem). I de udvidede budgetbemærkninger er budgettet for Finansiering af Sundt Børneliv og Sundhedspuljer slået sammen under kategorien "Øvrige sundhedsudgifter".

I nedenstående tabel er angivet Sundhedsudvalgets forslag til prioritering af budgettet vedrørende sundhedspuljer på 16,3 mio. kr. i 2018 og frem, som herefter vil indgå i de videre drøftelser om Økonomiudvalgets budgetforslag 2018.

Prioritering af sundhedsmidler

1.000. kr. – 2018-priser	2018	2019	2020	2021
Løbende driftsindsatser og projekter med udløb*:				
- Odense Børnekoherter	1.000	1.000	1.000	1.000
- Implementering af forløbsprogram for kræftrehabilitering	1.145			
- Samarbejde med almen praksis (herunder PPU)	500	500	500	500
- Implementering af den nye sundhedsaftale	2.000	2.000	2.000	2.000
- Aktivitetsnetværk for hygiejne	100	100	100	100
I alt	4.745	4.745	4.745	4.745
Indsatser øremærket under "Mental Sundhed":				
- Netværk for mental sundhed	1.170	1.170	1.170	1.170
- Forebyggelse af og støtte til egen mestring ift. angst og depression	512	512	512	512
I alt	1.682	1.682	1.682	1.682
Indsatser øremærket under "Ulighed i Sundhed":				
- Sammen om de aller yngste	642	642	642	642
- Forebyggelsespakken for tobak (Aktivitetsnetværk for tobak)	2.215	2.215	2.215	2.215
- Udvidede rådgivningsindsats til unge og forældre (Aktivitetsnetværk for rusmidler)	850	850	850	850
- Community Centre	1.250	1.250	1.250	1.250
- Kulturrus**	750	750	750	750
I alt	5.707	5.707	5.707	5.707
Prioriterede indsatser til udvalgte målgrupper iht. Politiske fokusområder samt Vision Røgfrit Odense 2030	4.201	5.346	5.346	5.346
Samlet	16.335	16.335	16.335	16.335

* Udmøntet for 2018

** Opskrevet til et fuldt årsbudget i 2018

Politiske fokusområder og prioriterede indsatser til udvalgte målgrupper

Sundhedsudvalget har taget første skridt i arbejdet med den af byrådet bestilte strategiske operationelle plan for sundhedsområdet ved at udpege fokusområderne:

- Mental Sundhed.
- Ulighed i Sundhed.

Herudover har Sundhedsudvalget peget på tidlig indsats som en systematik og metode for arbejdet med fokusområderne. I den forbindelse er der en række eksisterende indsatser på forebyggelsesområdet, der fortsat skal prioriteres midler til, da de direkte understøtter arbejdet med de politiske fokusområder. Jf. tabeloversigten er det de indsatser, der er øremærket under henholdsvis Ulighed i Sundhed og Mental Sundhed. For Mental Sundhed prioriteres der 1,7 mio. kr. til eksisterende indsatser i 2018 og i overslagsårene og For Ulighed i Sundhed prioriteres der 5,7 mio. kr. i 2018 og i overslagsårene.

Med byrådets beslutning om Visionen for Røgfri Odense i 2030 skal der prioriteres midler til arbejdet med visionen. Derudover har Sundhedsudvalget udvalgt tre målgrupper i arbejdet med fokusområderne. Det drejer sig om:

- Unge i psykisk mistrivsel.
- Borgere med problematisk forbrug af rusmidler.
- Borgere med kronisk sygdom eller i risiko for at udvikle kronisk sygdom.

Målgrupperne er valgt på baggrund af, hvor der er størst potentiale for på tværs af det samlede sundhedsområde at kvalificere og bygge ovenpå de indsatser, som eksisterer i dag, samt for at opnå størst mulig effekt for pengene og til gavn for borgerne. Der prioriteres 4,2 mio. kr. til arbejdet med Vision Røgfrit Odense 2030 og målgrupperne i 2018 foruden en forventet overførsel fra budget 2017 på ca. 3,7 mio. kr. Det betyder, at der i 2019 vil skulle prioriteres yderligere i midlerne under sundhedspuljerne for at fortsætte samme omfang af indsatser for indfrielse af Vision Røgfrit Odense 2030 og arbejdet med disse målgrupper.

Foruden de politiske fokusområder prioriteres der midler til en række driftsindsatser og projekter, som Odense Kommune aftalemæssigt er forpligtet til at drifte. Disse midler er udmøntet for 2018 af Sundhedsudvalget den 26/1 2017 i henhold til

Sundhedsudvalgets bemyndigelse til udmøntning.

Afledt drift på løbende anlægsrammer (projektniveau)

Ifølge økonomistyringsprincipperne skal afledt drift altid tænkes ind og afsættes sammen med anlægsbevillingen. Eneste undtagelse er afledt drift til de løbende anlægsrammer vedrørende trafikprojekter og kvarterparker, som medtages i budgetforslaget for det pågældende år.

By- og Kulturudvalget har på den baggrund opgjort de løbende anlægsrammer på projektniveau på disse områder, som herefter indgår i budgetforslaget.

Afledt drift løbende anlægsrammer

1.000. kr. – 2018-priser	2018	2019	2020	2021
Trafikprojekter:				
Vejreguleringer, inkl. Byudstyr og Bløde trafikanter	374	374	374	374
Trafiksikkerhedsplan	393	393	393	393
I alt	767	767	767	767
Kvarterparker mm.				
Grønne områder, nyanlæg mv.	51	51	51	51
I alt	51	51	51	51
Samlet	818	818	818	818

Revideret budget på de konjunkturfølsomme områder

By- og Kulturudvalget har i budgetbidraget lavet et oplæg til revideret budget for de konjunkturfølsomme områder. Her indgår der et forslag om, at der i den kommende budgetperiode foretages en nærmere analyse af den vestlige del af bymidten i forhold til at afdække mulige egnede arealer til townhouses/byhuse. Udvalgets oplæg og forslag danner baggrund for en drøftelse i Økonomiudvalget i august, hvor Økonomiudvalget, jf. den økonomiske strategi, sætter den strategiske retning for området de kommende år.

Jordforsyning

Som et led i årshjulet for jordforsyningsområdet reviderer By- og Kulturforvaltningen hvert år produktionsplanen. Revideringen af planen sker blandt andet ud fra en hensyntagen til Odense Kommunes overordnede strategi og plangrundlag, herunder principperne bag byfortætning, idet jordforsyning ikke kun handler om at sikre et bredt og differentieret udbud af bolig- og erhvervsjord, men i højere grad handler om at understøtte den igangværende bytransformation og fortætning.

Med udgangspunkt i den aktuelle efterspørgselssituation og den reviderede produktionsplan er der udarbejdet et nyt revideret budget for jordforsyningsområdet i 2018 til 2020. Samtidig er der givet et bud på budgettet for 2021.

Nyt revideret budget på jordforsyningsområdet, 2018-2021

1.000 kr. – 2018-priser	2017	2018	2019	2020	2021
Revideret budget på jordforsyningsområdet til Budget 2018	-5.575	-12.530	3.470	-15.530	3.470
Eksisterende budget på jordforsyningsområdet fra budget 2017	-21.575	3.470	3.470	-15.530	3.470
Forskel	16.000	-16.000	0	0	0

Note.: ”-”= udgift, ”+”= indtægt.

I 2016 udviste produktionsplanen et væsentligt overskud, der primært kom fra salget til Facebook. Samtidig har salget af storparceller til boligformål været meget positivt. Salg af øvrige erhvervsarealer i Tietgenbyen var også positivt. Som det ses i oversigten, er overskuddet indarbejdet i budget 2018 for at sikre den løbende udbygning af nye erhvervs- og boligområder.

By- og Kulturforvaltningen planlægger og styrer produktionsplanen i forhold til de fastsatte mindstebeholdninger i Odense Kommunes Økonomiske Strategi. Det vil sige:

Parcelhusgrunde: 100 grunde.

Storparceller til boligformål: 200 boliger.

Erhvervsjord: 100 ha.

I den kommende produktionsplan planlægges en udbygning af Bellinge Fælled, 3. etape, med ca. 90 parcelhusgrunde, som forventes at blive sat til salg i løbet af 2018/2019. Dette skyldes, at der udvises stor efterspørgsel efter parcelhusgrund i dette område.

I forhold til at understøtte den igangværende byfortætning har By- og Kulturforvaltningen i samarbejde med Borgmesterforvaltningen udarbejdet en overordnet og foreløbig screening af mulige byfortætningsprojekter. Screeningen er gennemført langs med letbanestrækningen og især i umiddelbar nærhed til centrale letbanestationer. De kommunale byfortætningsprojekter skal understøtte byudviklingen og fremme den udvidede bymidte, storbyen, samt arbejde for kvalitet i byudviklingen.

I den forbindelse foreslår By- og Kulturudvalget, at der i den kommende budgetperiode foretages en nærmere analyse af området Vestre Stationsvej/Rugårdsvej, det vil sige den vestlige del af bymidten i forhold til at afdække mulige egnede arealer til townhouses/byhuse i 2-3 etager med egen minimal have. Dette område er et attraktivt område på grund af dens centrale placering i forhold til bymidten, den nye letbane og den øvrige infrastruktur. Townhouses er en populær boligform, hvilket blandt andet ses med de nye Sukkerrækker i Odense på Odenses gamle Sukkerrøgeri, hvor der udvises stor efterspørgsel. Samme tendens ses i blandt andet København og Aarhus. Townhouses sikrer, at Odense udvikler en attraktiv og varieret bymidte, der ikke kun består af nye lejligheder.

Efterspørgsel efter erhvervsjord er også er steget væsentligt sammenlignet med de senere år. Ved erhvervsjord planlægges en udbygning i Højme samt en væsentlig udbygning i Tietgenbyen og Tietgenbyen Nord.

Der er vedlagt bilag 3 til sagen, der nærmere beskriver afvigelsen og det reviderede budget for produktionsplanen.

Udlejningsejendomme

Salg af bebyggede ejendomme sker ved fortsat salg af kommunens forpagtningsboliger, 1- og 2 families ejendomme samt kommunens øvrige ejendomme. I tabellen fremgår det reviderede budget for bebyggede ejendomme, hvor indtægter ved salg af P-pladser på Odense Havn forventes i budgetoverslagsårene 2019 og 2020.

Nyt revideret budget for udlejningsejendomme, 2018-2029

1.000 kr. - 2018-priser	2018	2019	2020	2021
Revideret budget for bebyggede ejendomme til Budget 2018	11.000	15.800	15.800	11.000
Eksisterende budget for bebyggede ejendomme fra budget 2017	11.000	15.800	15.800	11.000
Forskel	0	0	0	0

1.000 kr. - 2018-priser	2022	2023	2024	2025
Revideret budget for bebyggede ejendomme til Budget 2018	11.000	11.000	11.000	11.000

1.000 kr. - 2018-priser	2026	2027	2028
Revideret budget for bebyggede ejendomme til Budget 2018	11.000	3.300	0

By og Kulturforvaltningen har fortsat fokus på at sikre salg af bebyggede ejendomme med henblik på at skabe balance på området. Fraflytningsfrekvensen forventes årligt på ca. 10 boliger, hvilket medfører, at den samlede beholdning af boliger må påregnes udtømt frem mod 2027.

Den samlede beholdning af forpagtningsboliger er på knap 100 boliger, og 1- og 2 families ejendomme er på 13 boliger.

Yderligere budgetbidrag, som kommer til at indgå i budgetforslaget

Revidering af de økonomiske måltal i den Økonomiske Strategi

Odense Kommune har ultimo 2016 haft drøftelser med kommunens revisor EY om regnskabspraksis for Odense Kommunes indskud i Odense Letbane P/S.

EY har i den forbindelse tilkendegivet, at både kommunens startindskud samt løbende indskud til dækning af letbaneselskabets udgifter vedrørende lån og driftsudgifter/-indtægter bør konteres under Balanceforskydninger. På den baggrund vil der i Økonomiudvalgets budgetforslag blive flyttet bevillinger til letbanens etape 1 fra styringsområdet Service under Økonomiudvalget til indskud på funktion 8.32.21 "Aktier og andelsbeviser mv." under Balanceforskydninger.

Udgifterne vedrørende letbanens etape 1 vil herefter ikke længere indgå i Odense Kommunes økonomiske måltal for "Resultat af ordinær drift" og "Skattefinansieret resultat". I forbindelse med budgetforslaget for 2018 vil der derfor komme en anbefaling til justering af de økonomiske måltal i Odense Kommunes Økonomiske Strategi.

Administrative bidrag

Der vil blive indsamlet følgende administrative bidrag:

- Takster.
- Anlægsoversigt fordelt på udvalg med stjernemarkering af, hvilket anlæg der frigives ved budgetvedtagelse.
- Bidrag fra Folkeoplysningsudvalget.
- Skøn for driftsoverførsler mellem årene.

Periodisering af anlæg

Der kan opstå behov for, at der sker ændringer i anlægsporteføljen som følge af aftaleoverholdelse i forhold til Økonomiaftale eller likviditetsmæssige udfordringer i kommunen. En del af By- og Kulturudvalgets og Økonomiudvalgets budgetbidrag kan derfor være en fornyet anlægsperiodisering, som vil skulle leveres til 2. behandling af budgettet.

Effekt

Budgetbidragene indgår i det samlede budgetforslag. Der er derfor ingen selvstændig påvirkning af Odensemålene.

Økonomi

Budgetbidragene indgår i det samlede budgetforslag. Der er derfor ingen selvstændig påvirkning af kommunens økonomi, herunder kassebeholdningen.

Bilag

Bilag 1. Udvidede budgetbemærkninger

Bilag 2 - Indblik - Anlæg Anlægsmuligheder

Bilag 3. Investeringsoversigt 2017-2021

Bilag 4. Indstilling og beslutning fra behandling af udvalgenes budgetbidrag i udvalgene

Punkt 18: Thinkers50 Europe, European Business Forum 9.-10. maj 2017

24.00.00-G01-12-17

Resume

European Business Forum 2017 blev afholdt for første gang den 9.-10/5 2017 i regi af aftalen med Thinkers50, som blev indgået i 2016.

European Business Forum 2017 blev samlet set en succes. Evalueringen fra deltagerne viser en stor tilfredshed med arrangementet med en ”anbefalingskarakter” på 8,6, hvor 10 er den højst mulige. 60% af deltagerne forventer at komme igen, og yderligere 27% kommer muligvis igen.

Nationalt nåede European Business Forum en rimelig omtale i en kombination mellem markedsføring og presseomtale. Dagbladet Børsen annoncerede ca. 10 gange for European Business Forum. Nordea markedsførte European Business Forum i et stort antal indrykninger på TV2 news. Dagbladet Børsen omtalte European Business Forum 2 gange redaktionelt. Lokalt fik arrangementet en dækning i Fyens Stiftstidende, TV2 Fyn og Lokalavisen – og der var også en god opbakning fra det lokale og nationale erhvervsliv.

Internationalt blev højdepunktet, at Harvard Business School udsendte kommunens pressemeddelelse til 350.000 abonnenter af deres nyhedsbrev.

Arrangementerne i tilknytning til eventen blev også en succes med 1.400 studerende, som fik en værdifuld oplevelse. 300 tech talenter fra hele Danmark fik en god oplevelse på arrangementet ”Tech Talent Conference” som blev afholdt i samarbejde med Technology Danmark, og 300 iværksættere fra hele landet gav Thinkers50 Europe arrangementet hos Nordea karakteren 4,7 på en skala fra 1-5.

Der var udstilling af robotter og ny teknologi i forhallen, hvilket skal videreudvikles næste år.

Vi fik en god start med European Business Forum 2017 med en tilfredsstillende branding af Odense og starten på et stærkt netværk internationalt med 10% deltagere fra udlandet.

Målsætningen for de 3 kommende år er følgende:

- 500 deltagere og et 0-resultat i senest 2020.
- Mindst 50% deltagere fra udlandet.
- Et stærkere branding af Odense internationalt med et dagsordensættende tema.
- Et stærkt netværk internationalt med afsmittende resultater for Odense.

European Business Forum forventes fremover at finde sted i september måned. Samtidig sættes der fokus på de løbende aktiviteter med Thinkers50 i såvel Odense som resten af Europa. Det er blandt andet målsætningen at nå mindst 10.000 europæiske erhvervsledere som abonnenter på vores nyhedsbrev inden for de 3 år.

Sammen med vores sponsorer forventer vi yderligere at gennemføre en række events og aktiviteter i Europa og globalt sammen med partnerne i Kina, USA og Mellemøsten.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget:

1. Tager orienteringen vedrørende European Business Forum 2017 til efterretning.
2. Giver mandat til det videre arbejde med planlægningen af European Business Forum for de kommende tre år, det vil sige fra 2018-2020 inden for en økonomisk ramme på 2.900.000 kr. for alle 3 år samlet set.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Rådmand Steen Møller deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

European Business Forum 2017

Odense&Co har den 9.-10/5 2017 afholdt det første European Business Forum i regi af Thinkers50 Europe. Med European Business Forum 2017 er der skabt en platform for videreudvikling af vækstrelationerne i Odense med særligt fokus på:

- Kendskab til Odense som en førende erhvervsby i Nordeuropa med ny teknologi.
- Et stort nationalt og internationalt erhvervsnetværk omkring Odense, som kan bruges til at tiltrække aktiviteter og virksomheder samt bidrage til de odenseanske virksomheders eksport og netværk.
- Få Odense sat på landkortet som en vidensby med førende uddannelsesinstitutioner og et universitet af særklasse på en række områder, blandt andet robotter og droner.

Det samlede antal deltagere var 256, og hertil kommer cirka 1.400 studerende (heraf 300 tech talenter), der overværede forskellige oplæg.

I dialogen med sponsorer og samarbejdspartnere er der en række læringspunkter, som tages med i det fremadrettede arbejde:

- Deltagerne var usikre på, om European Business Forum 2017 var pengene værd. Det var første gang for afholdelsen, og der var ikke nogen anbefalinger fra tidligere deltagere eller referencer i øvrigt.
- Datoen, som Michael Porter havde valgt, passede dårligt i forhold til andre arrangementer. Der var blandt andet overlap til Axcels kapitalmarkedsdag, hvor mange topledere traditionelt deltager. Yderligere var der overlap til Dansk Erhvervs årsdag med 1.000 deltagere.
- Den internationale distributionskraft var for ringe.

European Business Forum 2017 er kommet godt fra start med en tilfredsstillende branding af Odense og muligheden for at udbygge den internationale deltagerkreds fra de cirka 10% udlændinge, der deltog i år, til en større andel på sigt.

Økonomiudvalget blev den 8/2 2017 præsenteret for en budgetramme for European Business Forum 2017. Resultatet holder sig klart inden for rammen.

Side events

Der blev afholdt en række side events i tilknytning til European Business Forum 2017.

Den 8/5 2017 afholdt Thinkers50 Europe i samarbejde med Nordea et iværksætterarrangement for 300 iværksættere. Værten på arrangementet var Peter Fisk, der sammen med Des Dearlove og Stuart Crainer (stiftere af Thinkers50) guidede iværksættere gennem en halvdags konference. Formålet var blandt andet at lave et målrettet arrangement for start ups og iværksættere, som ikke har ressourcer til at deltage i European Business Forum 2017.

I samarbejde med TechnologyDenmark blev der afholdt en "Tech Talent Conference" den 10/5 2017 i ODEON for 300 tech talenter og virksomheder. Formålet var at tiltrække tech talenter til Odense og matche dem med relevante virksomheder.

Der blev desuden koordineret et udstillingsområde i ODEON, hvor Odenses styrkepositioner inden for robotter, droner, health og tech kunne opleves. Side events havde til formål at brede arrangementet ud for at ramme flere målgrupper som for eksempel start ups, iværksættere samt den almindelige befolkning.

Tilbagemeldinger fra deltagerne, sponsorer og samarbejdspartnere

I forbindelse med konferencen blev der udsendt et evalueringsskema. Evalueringen viser en tilfredshed med arrangementet med en "anbefalingskarakter" på 8,6, hvor 10 er den højst mulige. 60% af deltagerne forventer at komme igen, og yderligere 27% kommer muligvis igen.

I de tilknyttede kommentarer i besvarelsen har bevæggrundene for deltagelse i konferencen været at få inspiration fra talerne samt at "netværke".

Nordea og Deloitte var hovedsponsorer til European Business Forum 2017, og Focus Advokater og Kromann Reumert var sponsorer. Der var en overordnet tilfredshed fra sponsorer og samarbejdspartnere. Nordea afholdt sammen med Thinkers50 Europe et arrangement for iværksættere i Odense den 8/5 2017. Der deltog 300 iværksættere fra hele landet,

der gav arrangementet en karakter på 4,7 ud af 5. Kromann Reumert var ligeledes meget positive omkring arrangementet med Peter Fisk, der blev afholdt forud for eventet i marts måned i København og Århus.

Lederne var samarbejdspartner på European Business Forum 2017 og var meget positive.

Branding

Nationalt nåede European Business Forum 2017 en rimelig omtale i en kombination mellem markedsføring og presseomtale. Dagbladet Børsen annoncerede ca. 10 gange for European Business Forum 2017. Den ene hovedsponsor Nordea markedsførte European Business Forum 2017 i et stort antal indrykninger på TV2 news. Dagbladet Børsen omtalte European Business Forum 2017 to gange redaktionelt. Lokalt fik European Business Forum 2017 en dækning i Fyens Stiftstidende, TV2 Fyn og Lokalavisen baseret på en stærk opbakning fra det lokale og nationale erhvervsliv.

Internationalt blev højdepunktet, at Harvard Business School udsendte kommunens pressemeddelelse til 350.000 abonnenter af deres nyhedsbrev.

I de side events, der blev afholdt i tilknytning til eventen, deltog cirka 1.400 studerende. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen afholdt et arrangement med større deltagelse end normalt - 300 tech talenter fra hele Danmark fik en god oplevelse på Tech Talent Conference arrangementet.

European Business Forum 2018, 2019 og 2020

Visionen for European Business Forum er, at Odense skal have samme position som Davos, men med fokus på "business tænkning" og ny teknologi. Dette skal yderligere bidrage til at gøre Odense kendt og anerkendt som erhvervsby i hele Europa. En by, som virksomheder og erhvervsledere har på radaren, når der skal etableres ny lokalisering og forretning i Nordeuropa.

Dette kræver en langsigtet planlægningshorisont, hvilket også understøttes af den 10-årige kontrakt med T50. Datoerne for European Business Forum 2018 skal fastlægges inden sommerferien.

Målsætningen for de 3 kommende år er følgende:

- 500 deltagere og et 0-resultat i senest 2020.
- Mindst 50% deltagere fra udlandet senest i 2020 samt et stærkt netværk med mindst 10.000 europæiske erhvervsledere i vores kundesystem, som vi kan påvirke i forhold til tiltrækning, innovationsmiljøer og erhvervspartneres til gavn for odenseansk erhvervsliv.
- En stærkere branding af Odense internationalt med et dagsordensættende tema, som kan bidrage til, at Odense bliver en slags "Davos" for business tænkning.

Strategierne for at nå målsætningerne er følgende:

- Internationale partnerskaber med distributionskraft.
- Sponsorere.
- Løbende kommunikation og events i Europa i forhold til relationsskabelse til deltagerne.
- Udbygge relationer til verdens førende universiteter og business professorer til brug for etablering af førende innovationsmiljø i Odense.

I Nordeuropa har European Business Forum en meget høj akademisk business profil, og den profil skal fortsat styrkes. De to dage i Odense bør opfylde en stor del af den europæiske topledere behov for inspiration.

Målsætningen for deltagerantallet i 2018-2020 er følgende årligt:

- 300 VIP billetter til en pris på mindst 10.000 kr.
- 200 Balkon 1 billetter til en pris på mindst 5.000 kr.
- 2.800 Studerende.

Yderligere forventes det at gennemføre forskellige iværksætterarrangementer på baggrund af de erfaringer, der er gjort i 2017 med Peter Fisk og grundlæggerne af Thinkers50.

Talere og programmet skal være fastlagt meget hurtigt efter sommerferien. Vi skal bruge vores kontakter til at finde talere i verdensklasse til en rimelig pris. Det er helt klart ambitionen, at budgettet for talere skal være lavere end i 2017, uden at niveauet bliver lavere.

Sponsoraftalerne skal erfaringsmæssigt tegnes inden ca. 1/11 2017, da budgetterne for det følgende år ellers er disponerede. Dialogen med potentielle sponsorer skal påbegyndes snarest.

De internationale partnerskaber skal opbygges, således at den nødvendige internationale distributionskraft sikres i god tid inden udgangen af 2017.

Lokalt skal de største virksomheder på Fyn aktiveres i forhold til at få opbygget en lokal forankring af Thinkers50 Europe og European Business Forum.

Den løbende dialog med kunderne og potentielle kunder skal styrkes med månedlige nyhedsbreve og information om European Business Forum 2018. Her er der samtidig lejlighed til at brande Odense.

Endelig overvejes det, at der nedsættes et advisory board med førende repræsentanter for erhvervsliv, EU, Danmark og Region Syddanmark.

Afrunding

Evalueringen og tilbagemeldingerne fra deltagerne og sponsorer har givet læringspunkter med til det videre arbejde med Thinkers50 Europe og European Business Forum. Der er således gode muligheder for at opbygge sponsorrelationer samt skabe en lokal forankring i og omkring Thinkers50 Europe og European Business Forum. Et mandat til det videre arbejde i 2018-2020 vil samtidig give den fornødne mulighed til at videreudvikle og opbygge et netværk omkring European Business Forum, der vil trække flere og flere deltagere til, efterhånden som det udbygges. Ligeledes er der et potentiale i at udvikle sideevents i de kommende år.

Effekt

Den forventede effekt af T50 aftalen og European Business Forum er følgende:

1. Odense vil få et styrket erhvervsnetværk og en oplevet position som førende i Nordeuropa inden for ”business tænkning” og ny teknologi. Dette til gavn for:
  - a. Tiltrækning af virksomheder og aktiviteter.
  - b. Samhandelspartnere for virksomhederne i Odense.
  - c. Jobmulighederne i Odense.
2. Viden til virksomhederne i Odense – gennem løbende dialog/foredrag, nyhedsbreve og årlige events.
3. Relation mellem verdens bedste business tænkere og universitet, erhvervsakademi og handelsskole:
  - a. Til gavn for universitet og skolernes brand.
  - b. Til gavn for underviserne/professorerne.
  - c. Til gavn for de studerende – nyeste viden.

Økonomi

Det videre arbejde med planlægningen af European Business Forum for de kommende tre år, det vil sige fra 2018-2020, forventes at kunne ske inden for en økonomisk ramme på 2.900.000 kr, der afholdes inden for de nuværende vækstmidler på styringsområdet Service under Økonomiudvalget.

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 19: Odense står sammen mod banderne - medarbejdertryghedspakke

00.15.00-A00-381-17

Resume

Odense Byråd anmodede den 22/2 2017 om, at der udarbejdes en medarbejdertryghedspakke som en del af den samlede plan for arbejdet med bandeinitiativerne.

Der er i byrådets anmodning lagt op til, at medarbejdertryghedspakken skal anvendes i banderelaterede situationer. Det anbefales dog, at anbefalingerne i medarbejdertryghedspakken finder anvendelse for alle medarbejdere, herunder også ledere, der udsættes for en ekstrem situation omhandlende vold, trusler eller andre krænkelse. Dette ud fra en betragtning om, at alle skal behandles lige.

Der er i Odense Kommune fastlagt retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkelse. Disse retningslinjer er besluttet i Hovedudvalget medio 2016. Denne medarbejdertryghedspakke vil derfor være et supplement til disse retningslinjer.

I det vedlagte oplæg beskrives den nedsatte arbejdsgruppes anbefalinger til initiativer til at skabe tryghed hos udsatte medarbejdere. I arbejdsgruppen indgår repræsentanter fra henholdsvis Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen. Alle forvaltninger er desuden blevet hørt gennem den proces, der er foregået i Hovedudvalget, Stabschefforum samt Direktørgruppen.

Anbefalingerne er grupperet i følgende temaer:

1. Odense Kommunes ansvar i at skabe trygge og sikre rammer for arbejdets udførelse.
2. Kompetenceudvikling som forebyggelse.
3. Kriseberedskab.
4. Længerevarende støtte.
5. Dokumentation.
6. Styrket samarbejde med Fyns Politi.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter og beslutter medarbejdertryghedspakkens anbefalinger.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Rådmand Steen Møller deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Medarbejdertryghedspakke - anbefalinger til initiativer

Punkt 20: Fastlæggelse af økonomiudvalgsmøder for 2018

00.22.00-G01-14-17

Resume

Borgmesterforvaltningen fremsender forslag om, at der afholdes økonomiudvalgsmøder på følgende onsdage kl. 8.30, jf. dog markerede undtagelser.

Samtidig lægges der op til mindre justeringer af budgetproces for 2019 i den nye tidsplan, hvor blandt andet kvartalsmødet, som tidligere blev afholdt ultimo august, nu flyttes til medio august og erstatter det udvidede økonomiudvalgsmøde, hvor alle partier plejer at deltage. Byrådet får således en fælles og tidligere gennemgang af budgetforudsætningerne. Justeringerne af budgetprocessen skal bidrage til at skabe en mere enkel og strømlinet budgetproces, som resulterer i et mere gennemsigtigt budgetoplæg.

17. januar
31. januar
21. februar
13. marts (tirsdag)
4. april
18. april
2. maj
23. maj
13. juni (fællesmøde med adm. direktører og Hovedudvalget)

Sommerferie

15. august
29. august
5. september (kun budget)
12. september
3. oktober
24. oktober
7. november
21. november
5. december
19. december

For at skabe det bedste overblik er der til sagen vedhæftet en kalender for 2018, der ud over ovenstående foreslåede økonomiudvalgsmøder indeholder udkast til datoer for byrådsmøder, udvalgsmøder, kvartalsmøder, strategiske dage for Økonomiudvalget mv.

Det skal bemærkes, at mødet den 13/3 er placeret på en tirsdag, da der fra onsdag i den pågældende uge afholdes MIPIM.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender forslaget til økonomiudvalgsmøder for 2018.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling med følgende ændringer:

- Fællesmødet med direktørgruppen og Hovedudvalget flyttes fra den 13/6 til den 20/6, således at fællesmødet afholdes samme dag som Økonomiudvalgets strategiske dag.
- Der afholdes kvartalsmøde med internat af 2 dages varighed den 19-20/11 2018.
- Der afholdes internat af 2 dages varighed i forbindelse med introduktion af det nye byråd - forventeligt i starten af januar 2018. Datoen er ikke endeligt fastlagt, hvorfor internatet først på et senere tidspunkt vil fremgå af mødeplanen.

Mødeplanen tilrettes forinden udsendelse af dagsordenen for byrådsmødet den 21/6 2017 i overensstemmelse med ovenstående.

Rådmand Steen Møller deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

Kalender 2018 - Udkast 1. halvår

Kalender 2018 - Udkast 2. halvår

Punkt 21: Odense Letbane - Etablering af driftsorganisation

00.01.00-A00-521-15

Resume

På økonomiudvalgsrådet den 31/5 2017 fremlagde Borgmesterforvaltningen en sag til drøftelse om organisering af driftsorganisationen for Odense Letbane. I forbindelse med drøftelserne efterspurgte Økonomiudvalget en række supplerende oplysninger, herunder særligt en nærmere sammenligning af de 3 modeller. Med denne sag søger Borgmesterforvaltningen at belyse de 3 modeller nærmere.

Udarbejdelsen af sagen er sket i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen, FynBus og Odense Letbane P/S.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter organiseringen af driftsorganisationen for Odense Letbane.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

På økonomiudvalgsrådet den 31/5 2017 fremlagde Borgmesterforvaltningen en sag til drøftelse om organisering af driftsorganisationen for Odense Letbane. I forbindelse med drøftelserne efterspurgte Økonomiudvalget en række supplerende oplysninger, herunder særligt en nærmere sammenligning af de 3 modeller. Med denne sag søger Borgmesterforvaltningen at belyse de 3 modeller nærmere.

Udarbejdelsen af bilaget til denne sag er sket i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen, FynBus og Odense Letbane P/S.

Som det også fremgår af sagen fra den 31/5 2017, er det Borgmesterforvaltningens opfattelse, at driftsorganisationen skal understøtte:

- Værdien af Odense Kommunes investering på 3 mia. kr. i infrastruktur og letbanetog fastholdes.
- Letbanen understøtter byudviklingen.
- Odense Kommune får så vidt muligt "one point of contact" for kommunens dialog om letbanedriften.
- Driftsselskabet har kompetencer til at sikre stabil drift og vedligehold.
- Odense Kommune har direkte indflydelse på letbanedriften og vedligehold.
- Der sker en glidende overgang fra anlægsselskab til driftsselskab.

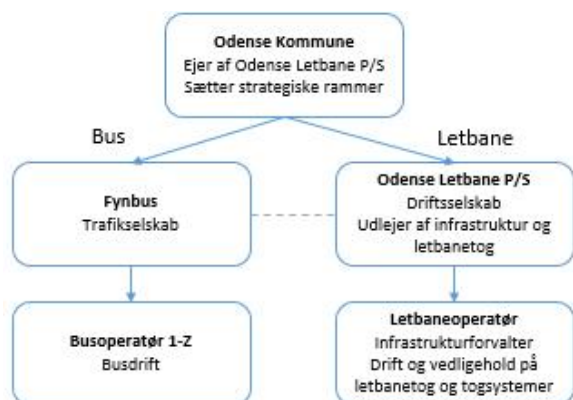
Videre er det Borgmesterforvaltningens opfattelse, at driftsorganisationen skal fastsættes med afsæt i følgende pejlemærker:

1. Den igangsatte udvikling og transformation understøttes bedst muligt.
2. Passagererne oplever et sammenhængende transportudbud med en enkel og intuitiv adgang til information og køb af ydelser.
3. Rollefordeling og ansvar er klar og entydig.
4. Odense Kommune kan varetage ejerskab og strategisk styring i relation til letbaneaktiverne.
5. Totaløkonomisk effektivitet.
6. Færrest mulige grænseflader på forhold, der kan påvirke regulariteten af driften.

Det følger af sagen fra den 31/5 2017, at rollen som infrastrukturforvalter mest hensigtsmæssigt placeres hos den fremtidige drifts- og vedligeholdelsesoperatør. Dette skyldes delvist de krav, der stilles til organisationen hos infrastrukturforvalteren og delvist, at ansvaret for regulariteten på letbanen entydigt placeres hos én juridisk enhed. Det forudsættes således i det videre arbejde, at drifts- og vedligeholdelsesoperatøren bliver infrastrukturforvalter.

Dette efterlader tre forskellige modeller for organiseringen, der primært adskiller sig ved placeringen af rollen som driftsselskab/driftorganisation. By- og Kulturforvaltningens rolle som bestiller af den kollektive trafik ændrer sig ikke, uanset valg af model.

Model A - Odense Letbane P/S

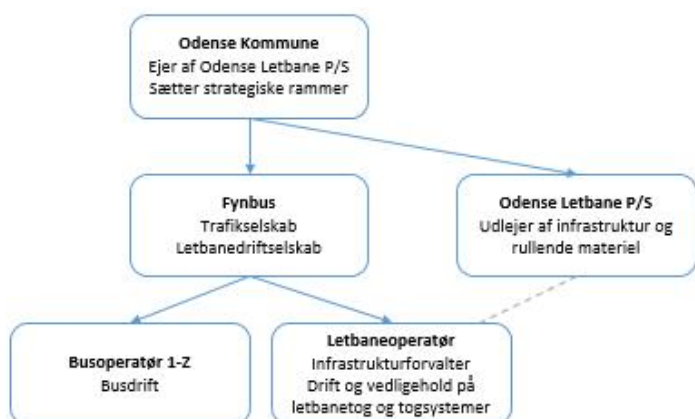

Med Odense Letbane P/S som driftsselskab etableres der en organisation på letbaneområdet, der i vidt omfang ligner den organisering, man i dag kender fra busområdet.

Det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at de primære fordele ved model A er:

- Anlægsselskab og driftsselskab bliver samme juridiske enhed, hvilket giver kontinuitet i forberedelsesfasen for driften og dermed en mere glidende overgang fra anlægsfase til driftsfasen og dermed optimale betingelser for driftsstarten.
- Ved garantisager varetages disse af samme juridiske enhed som i anlægsfasen.
- Driften af Odense Letbane holdes ud i armslængde fra den øvrige kommunale organisation, hvilket sikrer et entydigt ansvar for driften.
- Modellen er den mest enkle for driftsoperatøren.

Model B - FynBus

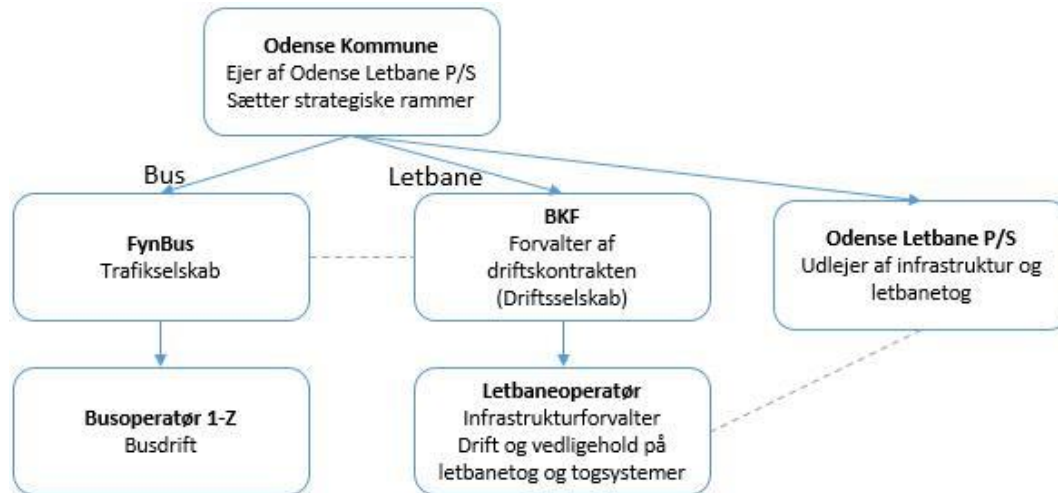
Modellen ligner model A, men med den forskel, at FynBus også bliver driftsselskab/kontraktholder for letbanetrafikken. Denne model betyder, at FynBus vil få det fulde ansvar for driften af Odense Letbane. Odense Letbane P/S vil således i princippet ikke eksistere som andet end et leasing-selskab, som lejer transportsystem og letbanetog ud til operatøren.

Med Odense Letbane P/S' status som "leavingselskab" skal det afklares, hvorledes de vedligeholdelsesarbejder og reinvesteringer, der ikke er omfattet af kontrakten med drifts- og vedligeholdelsesoperatøren, håndteres. Et forslag kunne være, at FynBus som udgangspunkt håndterer disse, men at direktøren for Odense Letbane P/S skal godkende dem inden igangsætning.

Det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at de primære fordele ved model B er:

- Samlingen af al kollektiv trafik i FynBus giver nogle stordriftsfordele i forhold til kontraktstyring.
- Modellen skaber alt andet lige den største integration af den kollektive trafik, uden at det dog vurderes, at de øvrige modeller vil give anledning til problemer.

Model C - Odense Kommune/By- og Kulturforvaltningen

I denne model flyttes driftsselskabsrollen/kontraktholderen fra FynBus til By- og Kulturforvaltningen i forhold til model B. Det betyder, at By- og Kulturforvaltningen får det fulde ansvar for driften af Odense Letbane. Der vil dog være en væsentlig samarbejdsrelation i forhold til FynBus i forhold til de nævnte trafikselskabsydelse mv., jf. også bilag 1, punkt 4.

I model C har By- og Kulturforvaltningen således to forskellige roller - 1) som forvalter af driftskontrakten og 2) som bestiller af kollektiv trafik.

Det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at de primære fordele ved denne model er:

- By- og Kulturforvaltningen har indsigt i forvaltningen af vejinfrastruktur.
- Maksimal politisk indflydelse på vedligehold, reinvesteringer og driftsmæssige forhold.

Der er i bilag 1 foretaget en sammenligning af de tre modeller i henhold til de beskrevne pejlemærker og øvrige relevante forhold.

På baggrund af sammenligningen er det vurderingen, at der med alle tre modeller vil kunne skabes en vellykket driftsorganisation, der vil kunne understøtte udvikling og transformation i Odense, ligesom alle modeller vil kunne skabe et sammenhængende trafiksystem. Odense Kommune kan foretage strategisk styring i alle - i model A med armslængde og i model C med mest direkte politisk indflydelse.

På langt de fleste områder er der minimal eller ingen forskel på modellerne, hvorfor det er detaljer, der adskiller modellerne.

Borgmesterforvaltningen vægter dog kontinuitet, og en model kunne derfor være indledningsvist at vælge model A.

Konsulentfirmaet EY har oprindeligt været involveret i analysearbejdet i samarbejde med Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Odense Letbane P/S. Såvel Model A som Model B var dengang blandt de modeller, der blev præsenteret, og EY's anbefaling dengang var, at Model A var den mest hensigtsmæssige.

Når der er sket en sikker overgang fra anlæg til drift, kan man genoverveje setuppet, herunder at lade enten FynBus eller By- og Kulturforvaltningen overtage driften. Ligeledes kan det analyseres og vurderes, om der i fremtiden viser sig fordele ved et fælles driftsselskab med Hovedstadens Letbane, Aarhus Letbane eller begge.

Lokal tilstedeværelse vil dog i opstartsfasen være væsentlig af hensyn til at kunne overvåge operatørens kvalitet i regularitet, drift og vedligehold og en sikker overgang fra anlæg til drift.

Med henblik på at sikre en sammenhængende og ensartet kollektiv trafik i Odense, og idet den nuværende kollektive trafik henhører under By- og Kulturforvaltningen, forankres samarbejdet med driftsselskabet i forhold til rammedannelsen for den kollektive trafik i By- og Kulturforvaltningen. Derimod bevares Odense Kommunes ejerinteresser under Økonomiudvalget.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Det er Odense Kommunes opfattelse, at udgifterne til forberedelsen af driften frem mod den egentlige driftsstart afholdes af Odense Letbane P/S' anlægsbudget, idet det er Odense Kommunes opfattelse, at disse udgifter er en naturlig del af etableringen af en driftsklar letbane. Dette skal afklares endeligt med Odense Letbane P/S.

Bilag

Sammenligning af modeller FINAL

Punkt 22: Byrådets fremtidige repræsentation i udvalg, råd, nævn og bestyrelser mv.

00.15.00-G01-1238-16

Resume

Sagen blev behandlet på økonomiudvalgsmødet den 31/5 2017, hvor Økonomiudvalget ændrede sagen til en drøftelsessag og besluttede at udsætte sagen med henblik på præciseringer i det medsendte skemamateriale.

I forbindelse med det forestående kommunalvalg og den efterfølgende konstituering af et nyt byråd har Borgmesterforvaltningen igangsat en proces til fornyet gennemgang af byrådets repræsentation i diverse udvalg, råd, nævn, bestyrelser mv.

På baggrund af Økonomiudvalgets beslutning om proces på mødet den 28/2 2017 har skemaerne været fremsendt til høring i forvaltningerne samt til gruppeformændene med henblik på vurdering af den fremtidige repræsentation.

På baggrund af tilbagemeldingerne fra begge parter og på baggrund af Økonomiudvalgets beslutning på mødet den 31/5 2017 fremsender Borgmesterforvaltningen indstilling om, at Økonomiudvalget drøfter byrådets fremtidige repræsentation i diverse udvalg, råd, nævn, bestyrelser mv.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter, om udvalg skal anbefale byrådet en anden sammensætning end den, der fremgår af de vedhæftede skemaer. Såfremt Økonomiudvalget ønsker en anden sammensætning, vil dette blive indarbejdet i skemaerne, således at det, der fremlægges til Økonomiudvalget på næste møde, vil være Økonomiudvalgets anbefalinger til, hvorledes udpegningerne bør fordeles ved den kommende konstituering.

Beslutning

Udsat på grund af tidsnød.

Rådmand Steen Møller deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Borgmesterforvaltningen har til brug for gennemgangen udarbejdet følgende skemaer, der er vedhæftet som bilag på sagen. Det kan oplyses, at der er enkelte udvalg - f.eks. kontaktudvalgene under Børn- og Ungeforvaltningen - hvor udpegningen ikke foretages af byrådet, men af udvalget selv. Disse udvalg fremgår derfor ikke af skemamaterialet (Skema 2).

- Skema 1 indeholder en oversigt over de udvalg, råd, nævn, bestyrelser mv., som byrådet ifølge lovgivningen enten skal være repræsenteret i eller skal udpege repræsentanter til.
- Skema 2 indeholder en oversigt over de udvalg, råd, nævn, bestyrelser mv., som byrådet enten kan være repræsenteret i eller kan udpege repræsentanter til.
- Skema 3 indeholder en oversigt over selskaber, som kommunen har udpeget repræsentanter til.
- Skema 4 indeholder en oversigt over de udvalg, der er nedsat af byrådet i medfør af den kommunale styrelseslovs § 17, stk. 4.

Skemaerne er udtryk for, hvordan udpegningerne er i dag inklusive de ønsker til ændringer, der blev fremsat på mødet med gruppeformændene. Endvidere er skemaerne ændret på baggrund af eventuelle justeringer i bekendtgørelser, vedtægter mv.

For overskuelighedens skyld er de udpegede medlemmer anført med tre forskellige farver på følgende måde:

- Hvor der er besluttet krav om - enten i lov eller i vedtægt - at medlemmerne skal være enten byrådsmedlemmer eller ikke byrådsmedlemmer, er det markeret med rødt.
- Hvor lov eller vedtægt giver mulighed for at vælge enten byrådsmedlemmer eller ikke byrådsmedlemmer, men hvor byrådet allerede positivt har truffet beslutning herom, er det markeret med gult.

- Hvor lov eller vedtægt giver mulighed for at vælge enten byrådsmedlemmer eller ikke byrådsmedlemmer, men hvor byrådet ikke har truffet konkret beslutning herom, er det markeret med grønt.

I forbindelse med forvaltningernes og gruppeformændenes gennemgang af skemaerne er der foretaget følgende redaktionelle tilpasninger og følgende ændringer:

- Fra den 1/8 2017 vil der kun være nedsat én samlet ungdomsskolebestyrelse. Dette er anført i Skema 1.
- Syddansk Erhvervsskole er indsat igen, idet Syddansk Erhvervsskole har oplyst, at der er en vedtægtsændring på vej, således at det fremover er både Odense og Vejle Kommuner, der hver især udpeger en repræsentant til skolens bestyrelse. Syddansk Erhvervsskole vil derfor fremover fremgå af Skema 1.
- Ifølge vedtægterne for FynBus er det byrådet, der udpeger en repræsentant til både repræsentantskab og bestyrelse. I Odense er der tradition for, at den samme person varetager begge hverv. Dette fremgår nu af skema 1.
- På baggrund af en drøftelse med gruppeformændene er Skema 1 ændret for så vidt angår de fire gymnasiebestyrelser. Det er aftalt, at det fremover tilstræbes at udnytte den allerede eksisterende mulighed for at udpege et byrådsmedlem til hver af de fire bestyrelser.

Økonomiudvalgets drøftelser på mødet den 31/5 2017 gav anledning til følgende yderligere ønsker til ændringer i skemaerne:

Muligheden for at udpege byrådsmedlemmer ønskes udnyttet i følgende tre bestyrelser:

- Bestyrelsen for Kold College.
- Bestyrelsen for Syddansk Erhvervsskole.
- Bestyrelsen for Tietgenskolen, Handelsgymnasiet og Lærlingeskolen.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Skema 1

Skema 2

Skema 3

Skema 4

Punkt 23: Opfølgning på budgetindsatser 2017

00.30.00-A00-6-17

Resume

Økonomiudvalget orienteres hermed om implementeringen af de forskellige tiltag, som blev besluttet sammen med vedtagelsen af Budget 2017. Der vurderes på fremdriften af de forskellige indsatser og i hvilken grad, de er fuldt implementeret eller afsluttet.

Budget 2017 indeholder i alt 22 nye tiltag samt to tiltag videreført fra Budget 2016, som endnu ikke er afsluttet eller fuldt implementeret. Tiltagene er administrativt fordelt på 7 indsatsområder.

De 7 indsatsområder er:

1. En kommune med fokus på civilsamfund.
2. Flere i arbejde.
3. Velfærdsprocenten.
4. Velfærdsværn.
5. By- og Kulturudvalgets budgetbidrag 2017.
6. Økonomiudvalgets budgetforslag 2017.
7. Budgetindsats 2016.

Indsatserne er fordelt på følgende udvalg:

Område	ØKU	BKU	ÆHU	BSU	BUU	Sum
En kommune med fokus på civilsamfund	4	4	0	0	0	8
Flere i arbejde	3	0	0	2	0	5
Velfærdsprocenten	0	0	2	0	3	5
Velfærdsværn	2	0	0	0	0	2
By- og Kulturudvalgets budgetbidrag 2017	0	1	0	0	0	1
Økonomiudvalgets budgetforslag 2017	1	0	0	0	0	1
Budgetindsats 2016	0	1	0	1	0	2
I alt	10	6	2	3	3	24

Selve opfølgningen er foretaget administrativt i henholdsvis februar og maj måned. Opfølgningen i maj måned danner baggrund for denne orientering.

For hver indsats har den ansvarlige forvaltning bidraget med en kort statusmelding og ligeledes vurderet, om indsatsen er afsluttet eller ej. Hvis indsatsen ikke er afsluttet, er indsatsens generelle fremdrift blevet vurderet efter nedenstående trafiklysinddeling:

Trafiklys:	Betydning:
Rød	Indsatsen er i fare for ikke at blive implementeret eller kræver særlig opmærksomhed.
Gul	Der er mindre forsinkelser/problemer ved implementeringen af indsatsen.
Grøn	Implementeringen forløber planmæssigt.

På baggrund af opfølgningen i maj måned kan der opstilles nedenstående oversigt med fremdriften i indsatserne fordelt på områder:

Afsluttet	Trafiklys	En kommune med fokus på civilsamfund	Flere i arbejde	Velfærdsprocenten	Velfærdsværn	By- og Kulturudvalgets budgetbidrag 2017	Økonomiudvalgets budgetforslag 2017	Budgetindsats 2016	I alt
Ja	Grøn	5	3	5	2	0	1	0	16
Nej	Grøn	3	2	0	0	1	0	2	8
	Gul								0
	Rød								0
I alt		8	5	5	2	1	1	2	24

Som det fremgår af tabellen, er 16 ud af de 24 indsatsler afsluttet.

De resterende 8 indsatsler, som ikke er afsluttet, vurderes alle grønne, hvilket betyder, at implementeringen forløber planmæssigt. Der er således ingen budgetindsatsler for 2017, der vurderes at være i fare for ikke at blive implementeret eller implementeret med forsinkelser/problemer.

Det samlede opfølgingsark med detaljerede statusmeldinger for de enkelte indsatsler er vedlagt som bilag.

Orientering givet.

Rådmand Steen Møller deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Budgetindsatsler 2017

Punkt 24: Borgmesterforvaltningens organisering

00.01.00-G01-941-17

Resume

Stadsdirektør Stefan Birkebjerg Andersen orienterer om Borgmesterforvaltningens organisering.

Orientering givet.

Punkt 25: Lukket:

24.00.00-G01-2-17

Punkt 26: Borgmester Peter Rahbæk Juel orienterede om udgående medarbejdere og Post Nord

00.01.00-G01-945-17